ENONKOSKEN KUNTA

Tilinpäätös 2020

Sisällysluettelo

Toimintakertomus

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa 1

1.1 Kunnanjohtajan katsaus 1
1.2 Kunnan hallinto 31.12.2020 3
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys 5
1.4 Kunnan taloudellinen kehitys 8
1.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa 10
1.6 Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta kehityksestä 11
1.7 Kunnan henkilöstö 14
1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä 15
1.9 Ympäristötekijät 18

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä 19

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus 21

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous 29

5 Tilikauden tuloksen käsittely 39

6 Kunnan toiminnan kehitys 40

Talousarvion toteutuminen 42

Konsernihallinto 42
Sivistystoimi 53
Tekninen lautakunta 71

Tilinpäätöslaskelmat 80

Tilinpäätöksen liitetiedot 92

Enonkosken kunnan vesi- ja viemärilaitoksen tilinpäätös 110

- Tuloslaskelma, Enonkosken kunnan kiinteistöt 113
- Tuloslaskelma, Enonkosken kunnan kaukolämpölaitos 114

Allekirjoitukset ja merkinnät 115

TOIMINTAKERTOMUS

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Syksyllä 2019 kunnan talousarviota ja toimintasuunnitelmaa vuodelle 2020 tehtäessä meillä kenelläkään ei ollut tietoa, mitä tuleva vuosi tuo tullessaan. Loppuvuoden 2019 aikana Kiinasta läksi liikkeelle koronavirus (Covid-19) ja ensimmäiset tautitapaukset löytyivät Suomesta alkuvuodesta 2020. Vuosi sitten maaliskuussa 2020 Suomessa oltiin tilanteessa, jossa maahamme julistettiin poikkeusolot, koska tartuntojen määrä maailmalla nousi rajusti ja myös Suomessa haluttiin varmistaa terveydenhuollon kapasiteetti. Koronavirus vaikutti viime vuonna hyvin monen suomalaisen ja myös enonkoskelaisen elämään.

Kunnassa viime vuonna koronapandemia näkyi erittäin merkittävänä koronaan liittyvässä varautumistyössä, joita olivat säännölliset etäkokoukset pelastuslaitoksen, aluehallintoviraston ja Sosterin kanssa. Lisäksi johtoryhmä kokoontui käsittelemään kevään ja menneen syksyn aikana viikoittain koronaan liittyviä ohjeistuksia ja suunnittelemaan kunnan toimintoihin rajoituksia tai muutoksia. Maaliskuussa 2020 koulutyö siirrettiin hyvin lyhyellä varoitusajalla etäopetukseen ja itsekin tuolloin siirryin etätyöhön pariksi kuukaudeksi kotiin, samoin olin etätyössä joulukuun. Noina etätyökuukausina itse ymmärsin yhteisöllisyyden merkityksen itselleni. Yhteisöllisyys on yhteenkuuluvuutta, joka on tärkeää meille kaikille. Yhteisöllisyyttä tarvitaan kunnassa aina, mutta erityisesti sen merkitys korostuu silloin, kun on elämässä on vaikeita aikoja. Koronaepidemia on laittanut monet ihmiset ja yritykset uusien haasteiden eteen ja tilanne ei näytä vielä vuodenkaan jälkeen olevan helpottumaan päin.

Enonkoski on edelleen ennen kaikkea yhteisöllinen ja turvallinen paikka asua tai vierailla. Kunnassa perusasiat ovat kunnossa – palvelut toimivat, kunnan talous on tässä vaiheessa vakaalla pohjalla ja kunta profiloituu paikkana, jossa on hyvä elää ja harrastaa. Turvallisuus on tekijä, jonka merkityksen ymmärtää myös vasta siinä vaiheessa, kun turvallisuuden tunne järkkyy tai ei ole ketään, keneltä pyytää apua silloin kun apua tarvitsee.

Enonkosken kunnan talousarvio vuodelle 2020 hyväksyttiin lähes 350 000 euroa alijäämäiseksi, vaikka kulurakenne oli käyty läpi tiheällä kammalla. Vuonna 2020 Enonkosken kunta teki kuitenkin ylijäämäisen tuloksen + 929 301 euroa (vuonna 2019 tulos oli +162 415 euroa ylijäämäinen). Ylijäämäiseen tulokseen vaikuttavat monet tekijät, mutta yleisesti voidaan todeta, että talousarvioon varattuja määrärahoja käytettiin vähemmän ja toisaalta myös kunta sai koronatukia korotettuna valtionosuuksina. Mielestäni edelleen kunnan henkilöstö hoitaa yhteisiä asioita vastuullisesti ja taloudellisesti, jolla on oma merkityksensä siihen, että kunnan talous on kunnossa.

Meillä on tulevaisuudessa edessä monia vaikeita ratkaisuja mm. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämiseen liittyen. Itä-Savon sairaanhoitopiiri Sosteri tuottaa kunnan sote-palvelut ja kunnalla on ollut Sosterin kanssa yhteinen tahtotila, että tulevaisuudessa sote-palvelut tuotetaan yhteistyössä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kanssa. Tällä hetkellä kuitenkin Sosteri on suunniteltu osaksi yhteistä Etelä-Savon hyvinvointialuetta Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kanssa.

Enonkosken taajaman kuntakuvassa tapahtui mukavaa piristymistä matkailu- ja ravintola-alan yritysinvestoinnin muodossa. Kuntaan muutti viime vuonna 83 henkilöä ja kunnasta

muutti pois 68 henkilöä. Kokonaismuutos kunnan väkimäärässä on + 6 henkilöä – Enonkoski on Etelä-Savon maakunnan kunnista Hirvensalmen lisäksi ainoa kunta, jossa kokonaisväestömäärän muutos oli positiivinen.

Vuosi 2020 jää varmasti meille kaikille mieleen myös siitä, että kunnassa ei pystytty järjestämään tapahtumia siinä laajuudessa, kuin aikaisempina vuosina. Tällä on erityisesti ollut merkitystä kunnan alueella toimiville yhdistyksille ja järjestöille, mutta ehdottomasti myös alueen vakituisille asukkaille ja täällä vieraileville.

Tämän hetken haasteista huolimatta Enonkosken kunnan tulevaisuus nähdään valoisana, jossa on läsnä edelleen vahva yhteisöllisyys – toisten kuunteleminen, toisten arvostaminen, tuen antaminen ja usko tulevaisuuteen. Kiitän kaikkia kuntalaisia, kunnan työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja yhteistyötahoja vuoden 2020 yhteistyöstä!

Enonkoskella maaliskuussa 2021

Minna Laurio

kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto 31.12.2020

Kunnanvaltuuston paikkajakauma

Suomen Keskusta	10
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	5
Suomen Kristillisdemokraatit	1
Perussuomalaiset	1
Yhteensä	17

Kunnanvaltuuston puheenjohtajat:
Puheenjohtaja Tauno Nurmio (SDP)
I varapuheenjohtaja Timo Loikkanen (Kesk.)
II varapuheenjohtaja Petri Purhonen (Kesk.)

Kunnanvaltuusto

Klemettinen Helvi (SDP)
Kukko Juha (Kesk.)
Kylliäinen Heikki (SDP)
Laukkanen Kati (Kesk.)
Laitinen Marja (SDP)
Liukko Helena (KD)
Loikkanen Timo (Kesk.)
Luukkainen Jari (Kesk.)
Malmstedt Jonna (Kesk.)
Männynsalo Keijo (sit.)
Niiranen Lauri (Kesk.)
Nousiainen Juha (Kesk.)
Nurmio Tauno (SDP)
Purhonen Petri (Kesk.)
Pöllänen Harri (Kesk.)
Rönkkö Teija (PS)
Turunen Kari (Kesk.)

Kunnanhallitus

Puheenjohtaja Lauri Niiranen (Kesk.)
Varapuheenjohtaja Marja Laitinen (SDP)
Jäsenet
Laukkanen Kati (Kesk.)
Malmstedt Jonna (Kesk.)
Männynsalo Keijo (sit.)
Nousiainen Juha (Kesk.)
Turunen Kari (Kesk.)
Tehtäväalueen johtava viranhaltija Minna Laurio

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja Helena Liukko
Varapuheenjohtaja Petri Purhonen
Jäsenet
Heikki Kylliäinen
Kaija Puurtinen
Risto Pesonen

Keskusvaalilautakunta

Puheenjohtaja Kaija Puurtinen
Varapuheenjohtaja Marja-Liisa Kaasinen
Jäsenet
Touko Ahokas
Raili Kokki
Heikki Rönkkö

Sivistyslautakunta

Puheenjohtaja Jonna Malmstedt
Varapuheenjohtaja Kaija Korppi
Jäsenet
Marko Lyytikäinen
Juha Nousiainen
Sanna Ratia
Tehtäväalueen johtava viranhaltija Tommi Tikka

Vapaa-aikalautakunta

Puheenjohtaja Hannu Huoman
Varapuheenjohtaja Vuokko Pakarinen
Jäsenet
Kati Laukkanen
Timo Loikkanen
Esa Natunen

Tekninen lautakunta

Puheenjohtaja Jari Luukkainen
Varapuheenjohtaja Helvi Klemettinen
Jäsenet
Asko Järveläinen
Topi Käpykangas
Henni Lyytikäinen
Tehtäväalueen johtava viranhaltija Keijo Kemppinen

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Valtiovarainministeriön tammikuussa 2021 julkaisemassa "Budjettikatsaus, katsaus valtion talousarvioon 2021" tuo esille, että julkisen talouden alijäämä kasvoi mittavaksi vuonna 2020 heikon suhdannetilanteen ja koronavirusepidemian vuoksi toteutettujen tukitoimien takia. Ennusteen mukaan talous elpyy vuonna 2021, mutta julkinen talous jää taantuman jälkeen heikompaan tilaan kuin ennen epidemian alkua. Lähivuosina näkyvissä oleva talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen, ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä. Julkisessa taloudessa vallitsee rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Julkinen velka kasvoi nopeasti vuoden 2020 aikana. Velkasuhde nousi vuonna 2020 liki 10 % vajaaseen 70 prosenttiin. Seuraavina vuosina velkasuhteen kasvu hidastuu, mutta jatkuu edelleen nousten 75 prosenttiin vuosikymmenen puoliväliin mennessä. Valtion ja paikallishallinnon alijäämät kasvattavat velkasuhdetta, vaikka velanhoitokustannukset pysyvät ennätyksellisen alhaisina. Julkinen velkasuhde on jäämässä huomattavasti korkeammalle tasolle kuin ennen kriisiä. Valtionhallinto kantaa suurimman osan virusepidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien kustannuksista. Finanssipolitiikka oli voimakkaasti elvyttävää vuonna 2020 ja ylläpitää taloudellista aktiviteettia myös vuonna 2021. Vuodesta 2021 lähtien valtiontalouden alijäämä alkaa pienentyä, kun talous kasvaa ja suurin osa tukitoimenpiteistä loppuu.

Julkisen talouden tämän hetken merkittävimmät riskit linkittyvät läheisesti yleiseen talouskehitykseen. Epidemian uudet aallot, yleisen epävarmuuden kasvu sekä mahdollisesti jälleen kiristettävät sulkutoimet voivat hidastaa talouden toipumista ja heikentää julkista taloutta, kunnes riittävä osa väestöstä on saatu rokotettua. Toisaalta vuodelle 2020 budjetoituihin määrärahojen käyttöön liittyy myös epävarmuutta. Lisäksi julkisen talouden ehdolliset vastuut ja erityisesti takausten huomattava kasvu muodostavat riskin julkiseen talouteen. Takausvastuiden keskittyminen tietyille toimialoille ja yrityksille lisää takausvastuisiin liittyviä riskejä. Takausvaltuuksia on myös kasvatettu vuonna 2020 osana yrityksille kohdistettuja tukitoimia. Vastuiden mittava laukeaminen kasvattaisi julkisia menoja ja nopeuttaisi entisestään velkasuhteen kasvua.

1.3.2 Kuntien yleinen taloudellinen kehitys

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio on tehnyt 19.2.2021 yhteenvetoa kuntien vuoden 2020 taloudellisesta kehityksestä ja hän toteaa, että koronavuosi näkyi kuntatalouden kehityksessä hyvin voimakkaasti, vaikka koronan täsmällisiä vaikutuksia ei voidakaan yksiselitteisesti esittää euromääräisinä summina. Tiedossa on, että kuntien ja kuntayhtymien myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot pienenivät vuonna 2020 noin puolella miljardilla eurolla. Tähän ovat vaikuttaneet palveluiden käyttäjien määrien merkittävä väheneminen mm. joukkoliikenteessä, kulttuuri- ja urheilutapahtumissa jne. Sairaanhoitopiireissä korona on pienentänyt jäsenkuntalaskutuksia.

Kuntien toimintakulut kasvoivat vuonna 2020 noin 1,8 prosenttia ja kuntayhtymien 1,9 prosenttia. Yhteensä menojen kasvu lähentelee 800 miljoonaa euroa, mikä on kuntatalouden kokonaisuudessa matala euromäärä. Materiaalin ostot lisääntyivät 300

miljoonalla eurolla, mikä liittyy kuntien ja kuntayhtymien koronahankintoihin ja varautumiseen. Muiden kululajien kasvu näyttää pysyneen erittäin maltillisena palkankorotuksista, hintojen noususta, väestön ikääntymisestä ja hallituksen tehtävien laajennuksista sekä tulevaisuusinvestoinneista huolimatta.

Koronavuoden tapahtumat ovat vaikuttaneet siis kuntien menoja lisäävästi, mutta toisaalta myös säästöjä on syntynyt – erityisesti pienimmissä kuntakokoryhmissä, joissa toimintakulut jopa vähenivät. Rajoitustoimet ja etätyö ovat ilmeisesti laskeneet kustannuksia. Toisaalta ainakin terveyspalveluissa palvelujen käyttöä on siirtynyt myöhemmäksi ja hoitojonot ovat pidentyneet. Menojen kasvupaine vaivannee erityisesti isompia paikkakuntia, joissa koronan hoito ja torjunta on syönyt vuonna 2020 muita kuntia pitkäjaksoisemmin voimavaroja muulta palvelutoiminnalta.

Kuntien verotulot kasvoivat viime vuonna 4 prosenttia. Kasvuvauhti on isompi kuin muutamana edellisenä vuonna. Vahvaan verokertymään vuonna 2020 vaikuttivat vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistuksen käyttöönotto vuonna 2019 ja kuntien koronatukena päätetty yhteisöveron jako-osuuskorotus.

Kuntien valtionosuudet nousivat 11 miljardiin euroon vuonna 2020. Nousu on ennätysmäisen iso kunta-valtio-suhteessa. Valtionosuuksia kasvattivat erityisesti valtion lisätalousarvioissa kunnille myönnetyt koronatuet, mutta niitä lisäsivät myös valtionosuuksien lakisääteiset tarkistukset, Sanna Marinin hallituksen kuntien laajeneviin tehtäviin myönnetyt valtionosuuspäätökset ja kiky-sopimuksen lomarahasäästöön pohjautuneen valtionosuusleikkauksen päättyminen.

Valtionosuudet kasvoivat kaikissa kuntakokoryhmissä. Asukaskohtaisessa tarkastelussa valtionosuuksia maksettiin euromääräisesti eniten pienissä kuntakokoluokissa. Prosentuaalisia muutoksia tarkastellen valtionosuudet kasvoivat eniten kuitenkin suurissa kunnissa. Esimerkiksi yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä valtionosuudet kasvoivat 47 prosenttia. Muutos johtuu koronatukien kohdentamismenetelmästä, sillä niitä maksettiin kunnille muun muassa kunnallisverojen suhteessa.

Kuntien investoinnit kasvoivat ennakkotietojen mukaan 4,6 prosenttia vuonna 2020. Kuntayhtymissä kasvu oli noin 6,3 prosenttia.

1.3.3 Taloudellinen kehitys Savonlinnan seudulla

Talouskehitys

Etelä-Savon maakuntaliiton julkaisema "Etelä-Savo ennakoi" tuo väestöä ja muuttoliikettä kuvaavassa yhteenvedossa esille, että vuosina 2018 ja 2019 maakunnassa koettiin suuria muuttotappioita, mutta vuonna 2020 kokonaisnettomuutto oli aiempaa vähemmän negatiivinen (-405) ja esimerkiksi Savonlinnan seutukunta oli muuttovoittoinen (+ 48). Maakunta on Suomen ikääntynein ja nuorten ikäluokat ovat pienet. Alue on kuitenkin kausittain voimakkaasti kasvava: monipaikkaisesti asuvat ja esimerkiksi vapaa-ajanasunnoillaan aikaa viettävät ja työskentelevät ihmiset eivät näy väestötilastoissa tai vaikkapa sote-palveluiden mitoituksessa.

Etelä-Savo oli ennen koronapandemiaa välttynyt suuremmilta talouden katastrofeilta mm. monipuolisen elinkeinorakenteensa vuoksi. Yritysten osalta koronaepidemia iski odotetusti pahimmin keväällä 2020 palvelualoille, mutta niidenkin osalta tilanne parani

syksyä kohden. Yleinen toimialariippumaton liikevaihdon suhdannekehitys oli koko maan kehityksestä poiketen Etelä-Savossa laskussa ennen laajemman koronaepidemian puhkeamista. Koronapandemian ensimmäisen aallon aikaiset liikevaihdon suhdannetiedot osoittavat, ettei talouden sukellus Etelä-Savossa ollut aivan niin syvä kuin muualla maassa, päinvastoin koronavuoden 2020 kolmen ensimmäisen kvartaalin aikana kurottiin hieman muun maan liikevaihdon kehitystä kiinni.

Savonlinnan seudun tavoitteena on alueen elinvoimaisuuden säilyttäminen ja seudun vahvuuksia ovat puunjalostus- ja teknologiateollisuus, palveluliiketoiminnan osaaminen ja hyvinvointimatkailu. Savonlinnan kaupunki on vuodesta 2013 alkaen sopeuttanut taloutta, rationalisoinut ja priorisoinut palvelutuotantoa, myynyt tarpeetonta käyttöomaisuuttaan sekä sopeuttanut henkilöstöään palvelutuotannon tarpeita vastaavaksi. Savonlinnan kaupungille vuonna 2020 myönnetyt koronatuet ovat vakauttaneet kaupungin taloutta.

Savonlinnassa on ollut Etelä-Savon vaikein työllisyystilanne. Vuoden 2020 lopussa työttömiä työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Savonlinnan seutukunnassa 16,3 %.

Vuosien 2010–2020 välissä Savonlinnan seudulla oli useita hankkeita väylien, teiden ja siltojen rakentamisessa, joista mm. Savonlinnan ohitustie Laitaatsalmen ja Kyrönsalmen siltoineen sekä Vekaransalmen silta Sulkavalla ovat olleet alueen suurimmat hankkeet. Parikkalan rajanylityspaikan avaaminen kansainväliselle rajaliikenteelle lähivuosien aikana odotetaan tavara- ja turistiliikennettä.

Hallitus edistää Saimaannorppa-alueen pääsyä Unescon maailman luonnonperintökohteeksi. Parhaillaan on käynnissä Suomen kansallisen aieluettelon päivittäminen maailmanperintöstrategian mukaisesti. Norppasaaristo on ympäristöministeriön ja Metsähallituksen esitys luonnonperintökohteeksi. Savonlinna on lisäksi Itä-Suomen maakuntien ja keskuskaupunkien yhteinen ehdokas Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodeksi 2026.

Työllisyys ja työttömyys

Maakunnan suurin työllistäjä ovat palvelualat, joissa jopa yli kaksi kolmesta työllisestä toimii. Jalostuksen toimialoilla työskentelee vajaa neljännes ja alkutuotannossa vajaa kymmenesosa työllisistä. Työpaikkoja maakunnasta on vähentynyt vuosina 2008–2018 yli 6 000 kappaletta tasaisesti eri toimialoilta, taustalla on mm. elinkeinoelämän rakennemuutos ja digitalisoituminen. ELY-keskuksen tietojen mukaan myös mm. lomautettujen suhteellinen osuus on korona-aikana Etelä-Savossa ollut pienempi kuin koko maassa keskimäärin. Joulukuun lopussa 2020 Etelä-Savossa oli 8 133 työtöntä työnhakijaa (13,2 % työvoimasta), mikä on 1 478 enemmän kuin vuosi aiemmin. Lomautettujen määrä oli vuoden 2020 joulukuussa 1 538.

Väestönkehitys

Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotietojen mukaan väkiluku väheni Etelä-Savossa vuoden 2020 aikana yhteensä 1 725 henkilön verran. Väestömäärän vähennys vuonna 2019 oli puolestaan 2 280 henkilöä. Etelä-Savon ennakkoväkiluku oli joulukuun 2020 lopussa 140 610.

Savonlinnan seutukunnassa asui vuodenvaihteessa 2020 yhteensä 43 076 (43 528 henkilöä v. 2019 lopussa) eli – 452 henkilöä vähemmän.

1.4 Kunnan taloudellinen kehitys

Syksyllä 2019 Enonkosken kunnan talousarvio vuodelle 2020 laadittiin kulurakenteen tarkan läpikäynnin jälkeen ja valtuusto päätti kokouksessaan 12.11.19 (§ 29), että kunnan tuloveroprosenttia ei koroteta vuodelle 2020. Talousarvio vuodelle 2020 hyväksyttiin valtuuston 15.12.19 (§ 32) kokouksessa – 348 413 euroa alijäämäiseksi ja valtuuston 14.9.2020 kokouksessa myönnettiin investointiin lisämääräraha 30 000 euroa jätevesipumppujen ja bioroottorin uusimiseen. Ennusteet siis eivät olleet talousarvion valmisteluvaiheessa myönteiset sekä sosiaali- ja terveystoimen menojen ennakoimattomuus toivat merkittäviä haasteita talouteen.

Tuolloin syksyllä 2019 ei kenelläkään ollut vielä tietoa, että vuonna 2020 koronapandemia tulisi vaikuttamaan merkittävästi paitsi maailmantalouteen, mutta myös Suomen ja kuntien talouteen. Vuonna 2020 Enonkosken kunta teki kuitenkin ylijäämäisen tuloksen + 929 301 euroa (vuonna 2019 tulos oli + 162 415 ylijäämäinen). Vuosikate parani edellisestä vuodesta ollen 1 502 531 euroa (817 450 euroa v. 2019) ja vuosipoistot olivat – 573 231 euroa. Tunnusluku 2020 vuosikate/poistot on 262,1 % (124,8 % vuonna 2019). Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Palvelujen ostojen osuus kunnan tilinpäätöksessä oli noin 7,6 miljoonaa euroa (ulkoinen ja sisäinen), joista suurimpana kulueränä olivat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ostot Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä, jonka osuus kunnan tilinpäätöksen toimintakuluista olivat noin 55 % eli yhteensä 6 378 349 euroa (n. 53 % eli 6 255 832 euroa v. 2019). Vuonna 2020 sosiaali- ja terveydenhuollon ostopalvelujen osuus on 260 955 euroa vähemmän kuin vuonna 2017 (61 % eli 6 639 344 euroa vuonna 2017). Vuonna 2020 palvelujen ostot kokonaisuudessaan olivat 101 562 euroa vähemmän verrattuna vuoteen 2019.

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksella (verotulot ja valtionosuudet) rahoitettavan osuuden toiminnan kuluista. Toimintakate alittui, toteuman ollessa 90,8 % eli – 917 512 euroa (– 738 579 euroa vuonna 2019). Toimintatuotoissa toteuma oli 104,2 % (sisäiset ja ulkoiset), jossa merkittävimpiä tekijöitä olivat myyntituotoissa vesi- ja jätevesimaksuja, kertyi 11 951 euroa budjetoitua enemmän, maksutuotoissa hoitopäivämaksuja 40 787 euroa enemmän, rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksuja 11 944 euroa enemmän sekä tuet ja avustukset, muita tukia ja avustuksia kertyi 74 529 euroa enemmän, jotka pääasiassa olivat sivistys- ja vapaa-aikatoimen hankerahoituksesta saatuja avustuksia. Muihin toimintatuottoihin kirjautui pysyvien vastaavien luovutusvoittoja 69 938 euroa budjetoitua enemmän, joka muodostui mm. YH-Itä-Savo Oy:n purkautumisesta saaduista tuotoista (50 387 euroa). Toimintatuotoissa, tuet ja avustukset työllistämistukea kertyi 12 556 euroa budjetoitua vähemmän ja muut toimintatuotot, muita vuokratuottoja 47 364 euroa vähemmän. Kokonaisuutena toimintatuottoja kertyi 102 699 budjetoitua enemmän.

Menopuolella toimintakulut alittuivat 820 416 eurolla, joka muodostui mm. henkilöstökuluja toteutui 141 574 euroa budjetoitua vähemmän, palvelujen ostoihin käytettiin 569 685 euroa talousarviota vähemmän, joka muodostui mm. asiakaspalvelujen ostoja kuntayhtymiltä

toteutui 188 438 euroa budjetoitua vähemmän, asiakaspalvelujen ostoja muilta toteutui 43 902 euroa vähemmän, painatuksia ja ilmoitukset toteutui 8 944 euroa vähemmän, puhtaanapito- ja pesulapalveluita 47 304 euroa vähemmän, rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut alittuivat 88 224 eurolla, koneiden, kaluston ja laitteiden kunnossapitokulut alittuivat 18 409 eurolla, matkustus- ja kuljetuspalvelut toteutuivat 70 832 euroa budjetoitua vähemmän, koulutus- ja kulttuuripalvelut alittuivat 20 976 eurolla ja muut palvelut toteutuivat 37 812 euroa budjetoitua vähemmän. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 84 031 euroa talousarviota vähemmän, avustuksista lasten kotihoidon tukea maksettiin 15 705 euroa vähemmän, työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin puolestaan 54 590 euroa enemmän ja muut avustukset yhteisölle toteutuivat 10 529 euroa budjetoitua vähemmän. Muut toimintakulut toteutuivat 52 632 euroa budjetoitua vähemmän, josta mm. rakennusten ja huoneistojen vuokrat toteutuivat 46 808 euroa vähemmän ja muut toimintakulut 13 387 euroa vähemmän.

Verotuloja kertyi – 114 747 euroa vähemmän talousarvioon nähden ja vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna 70 775 vähemmän. Valtionosuuksia tuli puolestaan 353 190 euroa enemmän talousarvioon verrattuna ja vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna 498 072 euroa enemmän. Ylijäämäisen tilikauden tuloksen jälkeen kunnan kumulatiivinen taseylijäämä on 6,9 miljoonaa (6,0 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Enonkosken kunnan taloudellinen tilanne tulee olemaan tulevaisuudessa haasteellinen, ellei työttömyystilanne tule merkittävästi helpottumaan tai kuntaan ei saada uusia asukkaita ja väestö ikääntyy. Näillä tekijöillä on merkitystä verotulokertymään. Samoin sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset voivat vaihdella merkittävästi vuositasolla, joka vaikuttaa vääjäämättä kunnan taloudelliseen tilanteeseen. Ratkaisuja tulisi pikaisesti saada aikaiseksi myös mm. erikoissairaanhoidon järjestämisen osalta, koska kustannuspaineet terveydenhuollossa ovat kaikkien tiedossa.

1.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kuntaliiton toimintakertomusohjeen mukaan kunnan toiminnassa tapahtuneita olennaisia muutoksia voivat olla mm. lakisääteiset uudet tehtävät tai toimintojen lakkauttaminen, toteutetut tai käynnistyneet suuret investointi- ja kehittämishankkeet, toimintojen yhtiöittämiset tai yhdistämiset, merkittävät takaustappiot tai kunnan määräysvallassa olevien merkittävien yhtiöiden tai muiden yhteisöjen purkaminen tai niiden selvitystilaan joutuminen.

Enonkosken kunnassa vuonna 2020 ei toiminnassa tapahtunut olennaisia muutoksia. Enonkosken kunta antoi syksyllä 2020 lausuntonsa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä tulevaisuudessa – kunnan ja alueen asukkaiden kannalta paras sote-suunta olisi Pohjois-Savo.

Enonkosken kunta karsi kulujaan vuonna 2020 myymällä Simanalan entisen koulun Simanalan Kyläyhdistys ry:lle sekä Teollisuushalli II yksityiselle yritykselle.

Enonkosken kunnan investointien määrä vuonna 2020 oli nettosummaltaan 214 320 euroa, kun talousarvioon merkitty kokonaismäärä muutosten jälkeen oli 398 000 euroa. Investoinnit ovat olleet 183 680 euroa arvioitua pienemmät. Investointiohjelma sisältää myös kiinteän omaisuuden sekä osakkeet ja osuudet. Palvelutalo Koskenhelmessä ei voitu suorittaa huoneistokohtaisia toimenpiteitä koronapandemian vuoksi. Ikkunainvestoinnin määrärahalle haettiin ja saatiin siirto vanhustentalojen huoneistojen kunnostukseen. Toinen hyväksytty määrärahasiirto on jätevedenpuhdistamolle, jossa ulkoaltaan peruskorjausta luovuttiin. Kunnanvaltuusto hyväksyi jätevedenpuhdistamon pumppujen sekä bioroottorin uusimiseen yhteensä 30 000 euron määrärahan. Lisäksi urheilukentän katsomon purkutoimenpide muutettiin talkootyönä tehtävään korjaustyöhön.

Vuoden 2020 merkittävimmät investoinnit olivat vanhustentalojen kunnostustoimenpiteiden lisäksi jätevedenpumppaamon ja bioroottorin uusiminen sekä jatkettu katuvalojen uusimista ja vuoden loppuun mennessä saatiin uusittua kaikki valaisimet LED-valaisimiksi. Vanhojen pylväslinjojen purku saatiin myös tehtyä lähes kokonaan. Viimeistely keväällä linjojen poistojen osalta.

Enonkosken kunta aloitti valmistelemaan loppuvuonna 2020 aluelämmön kilpailutusta, joka toteutetaan alkuvuonna 2021.

1.6 Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Enonkosken kunnan tulevaisuuteen vaikuttavat paitsi maailmantalouden ja Suomen valtion ratkaisut, myös kuntamme omat ratkaisut. Pääministeri Sanna Marinin hallitus on sitoutunut siihen, että normaalin kansainvälisen talouden tilanteessa julkinen talous on tasapainossa vuonna 2023. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää Suomessa kuntatalouden tilanteen kohenemista. Hallitusohjelma tukeutuu 75 prosentin työllisyysastetavoitteen saavuttamiseen. Työllisyyttä edistävät toimet hyödyttävät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien omia sopeutustoimia.

Enonkosken kunnan tulevaisuus talouden osalta on riippuvainen verorahoituksesta (verotulot ja valtionosuudet). Kunnan verotulokertymään vaikuttavat keskeisesti ansiotulojen kehitys, väestön väheneminen, työllisyys, kunnassa toimivien yritysten liiketoiminnan kehitys sekä valtion ja kuntien välisen jako-osuuden muutokset. Kuntatalouden kestävän tasapainon kannalta on tärkeää, että valtio ei kohdista uusia leikkaavia päätöksiä kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin tai lisätä kuntien tehtäviä nykyisestään.

Valtiovarainministeriön tammikuun 2021 ennusteen mukaan kunnan taloudessa vuoden 2022 verotuloissa ennakoidaan olevan laskua - 4,3 % ja vuodelle 2023 kasvua puolestaan 1,0 % nykyisillä veroprosenteilla. Jos kunnan tuloveroprosenttia nostettaisiin vuodelle 2022 esimerkiksi 21,50 %:iin, niin tuloveroa kertyisi 3 656 000 euroa ja jos tuloveroprosentti vuonna 2023 olisi 22,00 niin tuloveroa kertyisi 3 842 000 euroa. Nämä verotulojen lisäykset edellyttävät, että väestörakenne, ansiotulot ja vähennykset säilyisivät ennallaan. Tavoitteena on myös lisätä kunnan verotuloja kiinteistöverojen muodossa tekemällä kunnassa kiinteistöveroselvitys. Kunta seuraa alueen kuntien verojen ja maksujen tasoa, tavoitteena on pitää Enonkosken kunnan verotus kilpailukyisenä niin nykyiselle kuin uusille asukkaille, huomioiden kuitenkin palvelutuotannon kustannuksista aiheutuva kasvupaine.

Väestömäärä tulee Tilastokeskuksen syksyllä 2019 julkaiseman ennusteen mukaan laskemaan tulevien vuosien aikana koko Etelä-Savon maakunnan alueella - voimakkaimmin väestöään ennusteen mukaan menettää puolestaan Savonlinnan seutu, 25 %. Vuodenvaihteessa 2020–2021 Enonkosken väestömäärä 1367 asukasta ja ennusteen mukaan kunnan väestömäärä vähenee vuosien 2020–2025 välillä 86 henkilöllä ja kymmenen vuoden kuluttua enonkoskelaisia on 162 henkilöä vähemmän, mikäli väestökehitys jatkaa nykyisellä tavalla. Ennusteen mukaan Enonkoskella syntyy noin 6 lasta/vuosi seuraavien kahdenkymmenenvuoden aikana ja väestömäärä tulee vähenemään kaikissa ikäryhmissä - erityisesti ikäryhmässä 15–64-vuotiaat. Huomioitavaa on siis, että väestöryhmien osuudessa nähdään kehitys väestön vanhenemisesta; ikääntyneiden osuus kasvaa ja nuorempien ikäryhmien vähenee.

31.12.20 Etelä-Savon maakunnassa työttömien työnhakijoiden osuus 13,2 % (koko maassa 13,6 %) ja Enonkoskella 14,5 % (80 henkilöä), joka on maakunnan kunnista neljänneksi korkein. Erityisesti on huomioitava, että työttömyyteen voi osaltaan vaikuttaa työttömien työnhakijoiden matala koulutustaso, työpaikkojen sekä kulkumahdollisuuksien puuttuminen mahdollisiin työkohteisiin. Enonkosken työelämäpalveluiden mallilla pyritään aktiivisesti vaikuttamaan työttömyyteen, mutta myös työelämän ulkopuolella olevien elämänlaatuun mm. kuntouttavan työtoiminnan avulla.

Sote-uudistukseen liittyviä lakeja valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön sekä valtiovarainministeriön johdolla. Uudet hyvinvointialueet perustettaisiin uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annettavalla lailla. Etelä-Savon hyvinvointialueen muodostaisivat nykyiset Etelä-Savon sairaanhoitopiirin ja Itä-Savon sairaanhoitopiirin kunnat.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö pyysivät mm. Enonkosken kunnalta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi. Enonkosken kunnanvaltuusto antoi kokouksessaan 14.9.2020 (§ 16) lausunnon, että kunnan asukkaiden ja kunnan kannalta paras sote-suunta on Pohjois-Savo. Palvelujen käyttäjien eli kunnan vakituisten asukkaiden ja alueen vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta laadullisesti ja toiminnallisesti parhaat palvelut ovat järjestettävissä ja tuotettavissa kattavasti osana Pohjois-Savon maakuntaa. Sote-ministeriryhmä linjasi lokakuussa 2020, että Itä-Savon sairaanhoitopiiri kuuluu Etelä-Savon hyvinvointialueeseen.

Enonkosken kunnan kannalta edelleen keskeinen kysymys on, että miten terveyden- ja sosiaalihuollon palvelut järjestetään tulevaisuudessa Itä-Savon sairaanhoitopiirin alueen kunnissa ja miten Savonlinnan keskussairaalan palvelut turvataan alueen vähenevälle ja ikääntyvälle väestölle.

Kunnan kaikissa toiminnossa toimintaa ja taloutta on sopeutettu ja sopeutetaan kestävän talouden turvaamiseksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kunnan omissa palveluissa korjaavista toimista tulee painopistettä siirtää edelleen vahvemmin varhaiseen välittämiseen ja ennaltaehkäisevään työhön. Tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin lisääntyminen ja palvelujen kustannuskasvun hillitseminen. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen panostetaan myös kunnan ja yhdistysten välisellä yhteistyöllä tukemalla taloudellisesti Enonkoskella toimivia yhteisöjä.

Enonkosken kunnan julkista kuvaa on yhdenmukaistettu ja uudistettu siten, että markkinoinnissa ja viestinnässä painopiste kohdentuu Enonkosken kunnan uusiin kotisivuihin, jotka valmistuivat v. 2020 syksyllä. Lisäksi sosiaalisen mediaa hyödynnetään viestinnässä yhä enemmän.

Tulevaisuudessa väestön ikääntymiseen liittyvien palvelutarpeiden voimakas kasvu, epävarmuus ammattitaitoisen työvoiman saatavuudesta, yhdenvertaiset palvelutarpeet ja ongelmat heikon verotulokertymän kanssa tuovat paineita Enonkosken kunnalle. Kunnan tulee kyetä sopeuttamaan palvelurakenteitaan, erityisesti lapsi-ikäluokkien pienentyessä sopeuttamispaineet kohdentuvat varhaiskasvatukseen ja koulutukseen. Toisaalta alueen asuntojen hintojen laskeminen on mahdollisuus asuntosijoittajille tai perheille – toisaalta pankit eivät välttämättä luotota asuntojen ostajia, joten huolena on tulevaisuudessa tyhjilleen jäävät kiinteistöt.

Koronapandemia on lisännyt keskustelua monipaikkaisesta asumisesta, joka osaltaan voi olla Enonkoskelle mahdollisuus. Enonkoskelle toivotaan uusia pysyviä asukkaita, mutta tavoitteena on myös säilyttää peruspalvelut sellaisella tasolla, että kuntalaiset myös pysyvät kunnan asukkaina. Alhainen syntyvyys on selkeä haaste, johon kunta pyrkii vastaamaan lapsiperheisiin panostamalla. Enonkosken kunnalla on tarjota kaikenikäisille asukkaille kattavat liikunta- ja lenkkeilymahdollisuudet, lisäksi yhteisöt järjestävät kunnan kanssa tapahtumia, joihin kuntalaiset voivat osallistua ja kirjasto tarjoaa lukuelämyksiä

kaiken ikäisille. Tonttimaata on tarjolla edullisesti hyviltä paikoilta. Elinvoima muodostuu paitsi kuntien asukkaista – myös kuntien asukkaiden elämänlaadusta ja yhteisöllisyydestä.

Tähän ei Enonkosken kunta edelleenkään yksin pysty, vaan valtakunnan päätöksentekijöiden tulee nähdä pienten maakuntien keskuskaupunkien ja pienten sekä keskisuurten keskusten vahvistamisen mm. investoimalla alueille. Tulevaisuudessa Enonkosken kunta voi profiloitua asuin- ja elinympäristönä, jossa puhdas luonto ja ympäristö nähdään voimavarana ja investointina tulevaisuuteen.

1.7 Kunnan henkilöstö

Kunnan palkatun henkilöstön määrä 31.12.2020

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Määrä-aikaiset	Yhteensä	Työllistetyt	Kaikki yhteensä	v. 2019
Yleishallinto ja tarkastustoimi	3	2	**5**	1	6	6
Opetus- ja kulttuuritoimi	27	10	**37**	0	37	39
Ympäristö- ja tekniset palvelut	10	0	**10**	1	11	10
Yhteensä	40	12	**52**	2	54	55

Henkilöstön keski-ikä on noin 46 vuotta.

Henkilöstön lukumäärään lasketaan mukaan pääsääntöisesti päätoimisessa palvelussuhteessa oleva henkilöstö. Mm. perhe- ja omaishoitajia, sopimuspalomiehiä ja kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia henkilöitä ei huomioida lukumäärässä.

Enonkosken kunnan henkilöstökulut eläke- ja henkilösivukuluineen vuosina 2018–2020

Henkilöstömenot	2020	2019	2018
Palkat ja palkkiot	1 875 721	1 890 616	1 815 347
Eläkekulut	524 729	527 388	512 421
Muut henkilösivukulut	44 429	28 091	44 724
Henkilösivukulut yhteensä	569 158	555 478	557 145
Yhteensä	2 444 879	2 446 095	2 372 492
Henkilösivukulujen osuus henkilöstömenoista %	23,3	22,7	23,4

Palkkoihin ja palkkioihin sisältyi vuonna 2020 sijaisten palkkamenoja 83 000 euroa ja luottamushenkilöiden palkkioita 38 240 euroa.

	2020	2019	2018
Sijaiset	83 000	105 794	66 932
Luottamushenkilöt	38 240	44 065	43 374

Henkilöstön poissaolot	**2020**	**2019**	**2018**
- terveysperusteiset	639	444	510
- työtapaturmat ja ammattitaudit	2	21	51
- perhevapaat ym.	601	335	206
- muut syyt	269	288	284
Yhteensä	**1 504 pv**	**1 088 pv**	**1 051 pv**

Tarkemmat kunnan henkilöstöä koskevat tiedot löytyvät kunnan erikseen julkaisemasta henkilöstöraportista, joka käsitellään kunnanvaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia. Rahoitusriskit voidaan ryhmitellä korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi.

Yleisesti

Suurimmat riskit kunnan kannalta liittyvät edelleen kiristyvään taloustilanteeseen lyhyellä aikavälillä ja sen vaikutuksiin verotulojen ja valtionosuuksien osalta. Pitkällä tähtäimellä suurimmat haasteet liittyvät väestörakenteen kehitykseen ja huonon yleisen taloustilanteen myötä mahdollisesti pahenevaan rakennetyöttömyyteen. Yksi ikäpolitiikan käytetyimmistä käsitteistä on huoltosuhde. Huoltosuhteella (elatussuhde) ilmaistaan väestön vanhenemisesta johtuvaa ongelmaa. Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

Huoltosuhde, demografinen	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Enonkoski	69,8	74,4	78,1	78,2	84,4	91,3	91,7	97,8	99	97,2
Koko maa	51,5	52,9	54,3	55,8	57,1	58,2	59,1	60,1	60,8	61,4

Huoltosuhde, demografinen Enonkoskella ja koko maassa vuosina 2010–2019 ©; THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005–2021

Heikkenevän huoltosuhteen myötä yhtä työikäistä kohden on useampi lapsi tai ikääntynyt kuin aiemmin. Tämä kehitys on hankala sikälikin, että ikääntymisen myötä sairastavuuden voidaan ennakoida lisääntyvän.

Ikääntymisen myötä kunnan verotulojen voidaan odottaa laskevan. Toisaalta tietyillä aloilla on jo nyt pulaa työvoimasta. Tämän kehityksen ennakoidaan jatkuvan tulevaisuudessakin. Enonkoski omalta osaltaan joutuu kilpailemaan osaavasta työvoimasta. Tällaisia osaavan työvoiman saannin kannalta haasteellisia aloja ovat tulevaisuudessa todennäköisesti ainakin sosiaali- ja terveysala sekä sivistystoimi.

Vinoumaa väestörakenteessa kuvaa se, että vuoden 2019 lopussa 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli Enonkoskella 37,8 % (lähde THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005–2021), kun se koko maassa oli samaan aikaan 22,3 %. Nuoremmissa ikäluokissa Enonkosken osuus oli vastaavasti alhaisempi kuin Suomessa keskimäärin. Enonkoskella väestöstä oli 0–14-vuotiaita 11,5 % (koko maa 15,8 %) ja 15–64-vuotiaita oli 50,7 % (koko maa 62,0 %).

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisena riskinä voidaan nähdä tulevaisuudessa ammattitaitoisen työvoiman saatavuus. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kunnan palvelutoiminnan sujuvuuteen ja laatuun. Kasvavat osaamisvaatimukset merkitsevät haasteita myös henkilöstön osaamiselle. Eläköityminen ja joidenkin alojen henkilöstön saatavuus voivat vaikuttaa ainakin tilapäisesti osaamiseen ja tätä kautta palvelutoimintaan. Lisäksi erityisesti pienen kunnan riskinä on riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä.

Tietotekniikan hyödyntäminen kunnan palveluprosesseissa voi edistää tuottavuutta ja helpottaa asiointia. Asian kääntöpuolella ovat palvelujen ainakin osittainen riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvallisuusriskit ja kasvava alttius mahdollisille toimintahäiriöille. Nämä riskit edellyttävät vahvaa toiminnan jatkuvuuden ja sujuvuuden varmistamista häiriötilanteiden varalta ja näihin on varauduttu varautumissuunnittelun avulla.

Yhä heikossa taloustilanteessa oman riskinsä aiheuttaa sektorikohtainen lainsäädäntö, jossa ei pystytä huomioimaan lainsäädännön kunnille mukanaan tuomia lisävelvoitteita ja näin sekä taloudellista, että toiminnallista rasitetta. Esimerkiksi tiukkenevat työntekijöiden kelpoisuusvaatimukset ja henkilöstömitoitukset lisäävät entisestään rekrytointiongelmia erityistehtävissä. Toisaalta lainsäädäntö on tuonut kunnille koko ajan lisätehtäviä ja vastuita ja tällä tavoin hankaloitetaan kuntien toimintaa.

Merkittävin lainsäädännöllinen riski liittyy sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen. Sen myötä nämä kuntalaisten tärkeät peruspalvelut voivat keskittyä suurempiin keskuksiin ja pienen kuntien palvelujen saatavuus heiketä oleellisesti, mikäli uudistuksen toteutus ei onnistu lähipalveluja hyödyttävällä tavalla.

Vahinkoriskit

Suurimmat vahinkoriskit liittyvät palo- ja myrskyvahinkojen tuomiin riskitekijöihin, jolloin jouduttaisiin toiminnot järjestämään poikkeustilanteissa. Esimerkkinä laaja myrskyn aiheuttama sähkökatko vaarantaa monia sähköenergiasta riippuvaisia toimintoja.

Kunnan vesihuollon varmentamiseksi on valmistunut 2018 uusi vedenottamo, jonka avulla voidaan varmistaa vedensaanti kaikissa olosuhteissa. Molemmissa vedenottamoissa on varauduttu myös varavoiman syöttöön aggregaatin avulla.

Lyhytaikaisiin vahinkoriskeihin, jotka aiheuttaisivat lyhytaikaisen sähkökatkoksen, on pyritty varautumaan muuallakin mm. varavoiman ja erilaisten varajärjestelmien avulla.

Rahoitusriskit

Kuntakonsernin lainakanta on pieni. Emokunnalla ei ole tilinpäätösvuonna 2020 velkaa, konsernilla on velkaa 1 128 000 euroa (804 000 euroa vuonna 2019). Asukasta kohden konsernivelka on 825 euroa (590 euroa/asukas v. 2019). Tämä koostuu siis etupäässä vuokra-asuntoyhtiöiden ja sairaanhoitopiirin velkasaatavista. Nopea korkotason nousu on riski asunto-osakeyhtiöille, tosin sellaista ei ole näköpiirissä. Matalan korkotason

ennakoidaan jatkuvan pitkälle tulevaisuuteen. Vuokra-asunnoissa ei voida kohtuuttomasti nostaa vuokratasoa ja tätä kautta kunta on joutunut kompensoimaan riskiä hoitovastikkeiden kautta. Tilanne hankaloituu entisestään, mikäli vuokra-asunnot tyhjentyisivät kunnan asukasluvun pienentyessä.

1.9 Ympäristötekijät

Kunta toimii alueellaan ympäristöviranomaisena ja valvoo myös muita toimijoita lupa- ja valvontaviranomaisena. Enonkosken kunta on osaomistajana Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:ssä joka osaltaan vastaa jätelain vaatimuksien täyttymisestä, kunnan varikolla on haitallisten jätteiden, SER- ja metallijätteiden vastaanottopiste. Jäteyhtiö vastaa muun muassa sekajätteen vastaanotosta ja käsittelystä Savonlinnassa Nousialan jäteasemalla. Kunta on jäsenenä Savonlinnan seudun jätehuollon yhteislautakunnassa. Yhteislautakunta on kunnan jätehuoltoviranomainen ja se vastaa yhdessä kunnan kanssa jätehuollon asioista kunnan alueella.

Enonkosken kunnan vesilaitos huolehtii toimialueensa jäteveden puhdistamisesta. Jäteveden puhdistaminen on toimintaa, jonka avulla kunnan vesilaitos pyrkii lieventämään asutuksen aiheuttamia ympäristöhaittoja toiminta-alueellaan. Toiminta edellyttää ympäristölupaa, jossa määritellään jäteveden sallitut pitoisuudet.

Etelä-Savon ympäristökeskuksen Enonkosken kunnan nykyiselle jätevedenpuhdistamolle tekemässä ympäristölupapäätöksessä on määritetty biologisen kuormituksen ja fosforin sekä absoluuttiset sekä prosentuaaliset arvot. BHK-arvo saa olla enintään 12,5 mg/l ja fosforipitoisuus enintään 0,7 mg/l sekä molempien suureiden osalta puhdistustuloksen on oltava vähintään 92 %. Jätevedenpuhdistamon toiminta on ollut alusta saakka moitteetonta eikä asetettujen lupaehtojen saavuttaminen ole tuottanut vaikeuksia, koska laitos mitoitettu huomattavasti suuremmille jätevesimäärille.

Ympäristömenoilla ei arvioida olevan sellaista olennaista vaikutusta tilinpäätöksen antamaan kuvaan kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, että nämä olisi eriteltävä liitetiedoissa. Kunnan vesi- ja viemärilaitos käsitellään tilinpäätöksessä erillisenä taseyksikkönä.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Enonkosken kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta edistävät päätettyjen toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden saavuttamista, varmistavat päätösten perusteena olevan tiedon riittävyyttä ja luotettavuutta ja että säännöksiä, viranomaisohjeita sekä toimielinten ja johdon päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Kunnanhallitus ohjaa ja valvoo kunnan ja sen toimintayksiköiden toimintaa.

Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Sisäinen valvonta kattaa perinteisen rahatalouden ja siihen liittyvän hallinnollisen valvonnan lisäksi koko johdon valvonnan. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat valvonnan järjestämisestä ja yhteisestä ohjeistamisesta kunnassa. Muut tilivelvolliset luottamushenkilöt ja viranhaltijat vastaavat kukin omilla vastuualueillaan hallinnon ja talouden sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 20.9.2011 päivitetyt sisäisen valvonnan ohjeet. Ohjeiden tarkoituksena on varmistaa, että yhteisesti sovittuja ja hyväksyttyjä toimintatapoja ja ohjeita noudatetaan Enonkosken kunnan toiminnassa. Ohjetta täydentävänä on hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.11.2014 (46 §) kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet. Perusteiden lisäksi hyväksyttiin hallintosäännön muutokset, joilla tarkennettiin vastuita. Perusteet ovat voimassa vuoden 2020 tilinpäätöstä tehtäessä, mutta hallintokunnat ovat kuitenkin antaneet toimintakertomuksen yhteydessä tai erikseen tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä.

2.1 Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten lain-, säännösten ja määräysten mukaisuutta seurataan kuntalain 51 §:n mukaisen otto-oikeusmenettelyn avulla. Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja kunnanjohtaja seuraavat lautakuntien toimintaa ja käytävät tarvittaessa lautakuntien päätösten otto-oikeutta. Vastaavasti asia koskee lautakuntia ja niiden puheenjohtajia.

Hallintokunnat ovat antaneet oman selvityksensä sisäisen valvonnan toteutumisesta toimintakertomuksen yhteydessä.

Sivistys-, vapaa-aika ja teknisen lautakunnan päätöksiin ei ole tehty oikaisuvaatimuksia, eikä muutoksenhakuja toimintavuoden aikana.

Sisäset tarkastajat arvioivat kunnan toimintaa toimintavuoden aikana syksyllä 2020, josta on annettu erillinen raportti.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Lautakuntien pöytäkirjat toimitetaan kaikille tarkastuslautakunnan jäsenelle, kunnanjohtajalle ja kunnanhallitukselle. Lisäksi kunnanhallituksen edustaja on kunkin lautakunnan kokouksessa läsnä. Viranhaltijapäätökset toimitetaan kunnanjohtajan osalta kunnanhallituksen kokoukseen viranhaltijapäätöslistalla ja toimistopäälliköiden osalta vastaavasti lautakunnan kokoukseen viranhaltijapäätöslistalla.

Kunnan toimintaa ja taloutta on seurattu ja ennakoitu siten, että tarvittavat lisämäärärahat on haettu hyvissä ajoin talousarviovuoden aikana. Talousarviomuutos tehtiin ainoastaan teknisen toimen alueelle, jossa 10 000 euron investointimääräraha oli varattu jätevedenpuhdistamon ulkoaltaan peruskorjaukseen – tämä määräraha siirrettiin jätevesipumppujen ja bioroottorin uusimiseen ja lisäksi myönnettiin 20 000 euron määrärahan samaiseen projektiin.

2.3 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuden hankintaan, luovutukseen tai hoitoon liittyen ei ole ilmennyt huomattavia ennakoimattomia menetyksiä, eikä kunta ole vuoden 2020 aikana joutunut korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen siten, että sillä olisi kunnalle olennaista merkitystä.

2.4 Sopimustoiminta

Sisäisessä valvonnassa ei ole todettu havaintoja, jotka aiheuttaisivat negatiivisia seuraamuksia sopimustoiminnassa.

2.5 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Lautakunnat raportoivat talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista kunnanhallitukselle toukokuussa (ilman sanallisia arviointeja), syyskuussa (elokuun toteuma) sekä tammikuussa. Kunnanhallituksen alaisten toimintojen osalta vastaava raportointivelvollisuus on kunnanjohtajalla.

Lisäksi kunnanhallituksen määräämien henkilöiden on vähintään kaksi kertaa vuodessa suoritettava kunnan pankkitilien varojen ja kunnan hallussa olevien arvopapereiden ja vakuuksien tarkastaminen. Tarkastuksesta on annettava kertomus kunnanhallitukselle.

2.6 Sisäisen valvonnan kehittämistarpeita

Kunnan sisäisen valvonnan ohjeiden osalta on syytä varmistua siitä, että tilivelvolliset viranhaltijat ja henkilöstö, jota ohjeet olennaisesti koskevat, tuntee ohjeen sisällön velvoitteineen. Ohjeet ja edellisinä vuosina hyväksytyt perusteet on otettu käsiteltäväksi johtoryhmässä. Hallintokuntien toimistopäälliköiden tehtävänä on vastata yhdessä kunnanjohtajan kanssa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastuualueillaan ja sen raportoinnista asianmukaiselle toimielimelle.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman avulla esitetään kunnan tulorahoituksen riittävyys, jota arvioidaan toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Tuloslaskelmaan on merkitty ensin suoritteiden luovutukseen perustuvat toimintatulot, joista on vähennetty niiden tuottamisesta aiheutuvat toimintamenot. Näiden jälkeen tuloslaskelmaan merkitty verorahoitus koostuu kunnan verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tämä järjestys noudattaa veroyhtälöperiaatetta, jonka mukaisesti se, mikä toimintamenoista jää kattamatta toimintatuloilla, katetaan verorahoituksella.

Kunnalle kertyi vuoden aikana verotuloja 4 642 253 (4 713 028 euroa vuonna 2019). Vuodentakaiseen verrattuna kunnan verokertymä oli 70 775 euroa (- 1,5 %) pienempi. Verolajeista kunnan verotulon tuotto heikkeni 107 841 euroa eli - 3,0 % (vuonna 2019 parani 200 884 euroa eli 5,9 %). Kiinteistöveroa kertyi 46 165 euroa vähemmän (vuonna 2019 kertyi 2 953 euroa enemmän) ja yhteisöveron tuottoa kertyi 83 231 euroa edellisvuotta enemmän (vuonna 2019 kertyi 28 003 euroa edellisvuotta enemmän).

Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2020 oli 21 %. Manner-Suomen kuntien keskimääräinen verotettavilla tuloilla painotettu tuloveroprosentti oli 19,97 prosenttia.

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, 1000 euroa	Muutos%
2015	21,00	16 907	0,4
2016	21,00	17 670	5,0
2017	21,00	17 227	-1,9
2018	21,00	16 661	-5,2
2019	21,00	17 047	2,3
2020	21,00	17 010	-0,22

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut -taulukkoa on tarkasteltu tuhansien eurojen tarkkuudella. Vuosikate oli 1 502 531 (817 450 euroa vuonna 2019).

Kassavarat lisääntyivät vuoden 2020 aikana 1 626 854 euroa. Kunnalla on Nordea Bank Finland Oyj:n joukkovelkakirjalainasijoituksessa edelleen 250 000 euroa, Nordea rahastossa noin 216 000 euroa testamenttilahjoitusvaroja ja Suur-Savon Osuuspankissa tuotto-osuustili.

Kunnan toimintatulot ja toimintamenot (ulkoinen/sisäinen)

TULOT JA MENOT	TP 2019 1 000 e	TP 2020 1 000 e	Muutos %
Toimintamenot	11 781	11 559	-1,88
Toimintatulot	2 514	2 525	0,44
Verotulot	4 713	4 642	-1,50
Valtionosuudet	5 246	5 745	9,49

Toimintamenot (ulkoinen/sisäinen) laskivat 1,88 % edellisestä vuodesta ja toimintatulot (ulkoinen/sisäinen) kasvoivat 0,44 %. Verotulot laskivat 1,5 % ja valtionosuudet nousivat 9,49 % edellisestä vuodesta.

TULOT JA MENOT TA 2020/TP 2020 (ULKOINEN/SISÄINEN)	TA 2020 + muutokset 1 000 e	TP 2020 1 000 e	Muutos %
Toimintamenot	12 380	11 559	-6,63
Toimintatulot	2 422	2 525	4,24
Verotulot	4 757	4 642	-2,41
Valtionosuudet	5 391	5 745	6,55

Vuonna 2020 toimintamenot toteutuivat 6,63 % talousarvioon budjetoitua pienempinä. Toimintatuloja kertyi 4,24 % yli talousarvion. Verotuloja kertyi 2,41 % alle arvion ja valtionosuuksia 6,55 % yli arvion.

Verotulokertymä verolajeittain 2014–2020

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tulovero	3 538 692	3 801 240	3 569 701	3 723 110	3 379 020	3 579 904	3 472 063
K-vero	360 226	418 337	424 056	535 413	533 125	536 078	489 913
Y-vero	495 158	605 829	550 112	595 100	569 044	597 047	680 278
Yhteensä	**4 394 071**	**4 825 406**	**4 543 869**	**4 853 623**	**4 481 190**	**4 713 028**	**4 642 253**

Nettomenot toimielimittäin (ulkoinen/sisäinen)

	TP 2020	TP 2019	muutos-%
Konsernihallinto	-6 893 634	-6 909 713	-0,23
Sivistystoimi	-2 100 991	-2 290 928	-8,29
Tekninen toimi	-8 507	-43 765	-80,56
YHTEENSÄ	**-9 003 132**	**-9 244 406**	**-2,61**

3.3 Tasetarkastelu

Taseen loppusumma 31.12.2020 oli 13 529 085 euroa ja suureni edellisestä vuodesta 1 266 873 euroa. Pysyvät vastaavat pienenivät, koska poistot olivat suuremmat kuin investoinnit, toimeksiantojen varojen ja vaihtuvien vastaavien kasvu puolestaan johtui pääosin saaduista testamenttivaroista sekä rahavarojen lisäyksestä.

Vastattavaa puolen muutokset johtuvat oman pääoman kasvusta (ylijäämäinen tilinpäätös), saaduista testamenttivaroista sekä ostovelkojen pienenemisestä ja siirtovelkojen kasvusta.

Omavaraisuusaste-%

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Vuonna 2020 kunnan omavaraisuusaste oli 88,4 (90 % vuonna 2019). Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus-%

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2020 kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli 11,1 % (vuonna 2019 velkaantuneisuus oli 10,7 %).

Enonkosken kunta

TULOSLASKELMA ulkoinen

	2020	2019	muutos
Toimintatuotot			
Myyntituotot	689 225,19	703 028,26	-13 803,07
Maksutuotot	148 863,79	104 885,78	43 978,01
Tuet ja avustukset	125 004,65	105 855,94	19 148,71
Muut toimintatuotot	569 662,77	508 909,37	60 753,40
Toimintatuotot yhteensä	**1 532 756,40**	**1 422 679,35**	**110 077,05**
Valmistus omaan käyttöön	30 948,23	22 476,27	8 471,96
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-2 444 879,29	-2 446 094,71	1 215,42
Palkat ja palkkiot	-1 875 721,37	-1 890 616,41	14 895,04
Henkilösivukulut	-569 157,92	-555 478,30	-13 679,62
Eläkekulut	-524 728,90	-527 387,55	2 658,65
Muut henkilösivukulut	-44 429,02	-28 090,75	-16 338,27
Palvelujen ostot	-7 241 649,79	-7 318 064,99	76 415,20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-584 914,60	-619 083,11	34 168,51
Avustukset	-239 503,19	-246 780,09	7 276,90
Muut toimintakulut	-55 889,71	-59 538,56	3 648,85
Toimintakulut yhteensä	**-10 566 836,58**	**-10 689 561,46**	**122 724,88**
Toimintakate	**-9 003 131,95**	**-9 244 405,84**	**241 273,89**
Verotulot	4 642 253,43	4 713 028,32	-70 774,89
Valtionosuudet	5 745 011,00	5 246 939,00	498 072,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	8 111,20	12 247,49	-4 136,29
Muut rahoitustuotot	111 494,29	92 378,68	19 115,61
Muut rahoituskulut	-1 206,50	-2 737,44	1 530,94
Vuosikate	**1 502 531,47**	**817 450,21**	**685 081,26**
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-573 230,91	-655 035,08	81 804,17
Tilikauden tulos	**929 300,56**	**162 415,13**	**766 885,43**
Rahastojen lisäys (-) tai väh.(+)	0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**929 300,56**	**162 415,13**	**766 885,43**

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,5 %	13,3 %
Vuosikate/Poistot, %	262,1 %	124,8 %
Vuosikate, euroa/asukas	1 099	600
Asukasmäärä	1 367	1 363

RAHOITUSLASKELMA

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 502 531,47	817 450,21
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-69 099,01	-421,20
	1 433 432,46	817 029,01
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-274 780,27	-557 657,75
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	129 559,10	7 500,00
	-145 221,17	-550 157,75
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 288 211,29**	**266 871,26**
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	24 612,02	24 612,04
	24 612,02	24 612,04
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen ja pääomien muutokset	18 537,70	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-279 040,02	53 668,22
Korottomien velkojen muutos	574 750,89	-269 009,30
	314 248,57	-215 341,08
Rahoituksen rahavirta	**338 860,59**	**-190 729,04**
Rahavarojen muutos	**1 627 071,88**	**76 142,22**
Rahavarat 31.12.	4 496 590,50	2 869 518,62
Rahavarat 1.1.	2 869 518,62	2 793 376,40
	1 627 071,88	76 142,22

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, €	1 504 199	641 062
Investointien tulorahoitus, %	546,8 %	146,6 %
Laskennallinen lainanhoitokate		
Lainanhoitokate		
Kassan riittävyys, pv	152	93
Asukasmäärä	1 367	1 363

TASE

VASTAAVAA	2020	2019
A PYSYVÄT VASTAAVAT	**8 556 626,89**	**8 940 149,64**
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	16 134,15
	0,00	16 134,15
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	718 985,64	716 297,25
Rakennukset	4 269 418,49	4 593 111,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 088 362,88	1 057 875,63
Koneet ja kalusto	38 506,02	62 977,32
Muut aineelliset hyödykkeet	12 614,10	12 614,10
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	53 542,41	80 909,75
	6 181 429,54	6 523 785,65
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	2 097 415,79	2 097 836,26
Muut lainasaamiset	236 519,91	261 131,93
Muut saamiset	41 261,65	41 261,65
	2 375 197,35	2 400 229,84
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**221 454,54**	**5 021,65**
Lahjoitusrahastojen varat	221 454,54	5 021,65
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	**4 751 004,05**	**3 317 040,24**
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	129 578,90	160 533,65
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	42 162,51	67 073,08
Siirtosaamiset	82 672,14	219 914,89
	254 413,55	447 521,62
III Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	200 000,00	200 000,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	299 021,56	298 804,09
	499 021,56	498 804,09
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 997 568,94	2 370 714,53
VASTAAVAA	**13 529 085,48**	**12 262 211,53**

VASTATTAVAA	2020	2019
A OMA PÄÄOMA	**11 964 258,86**	**11 034 958,30**
Peruspääoma	5 000 091,54	5 000 091,54
Muut omat rahastot	8 989,72	8 989,72
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 025 877,04	5 863 461,91
Tilikauden yli-/alijäämä	929 300,56	162 415,13
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**246 931,29**	**11 960,70**
Lahjoitusrahastojen pääomat	246 931,29	11 960,70
E VIERAS PÄÄOMA	**1 317 895,33**	**1 215 292,53**
I Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut velat	2 598,05	2 598,05
	2 598,05	2 598,05
II Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	831 228,85	859 308,24
Muut velat	41 243,25	41 784,89
Siirtovelat	442 825,18	311 601,35
	1 315 297,28	1 212 694,48
VASTATTAVAA	**13 529 085,48**	**12 262 211,53**

TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	*88,4*	*90,0*
Suhteellinen velkaantuneisus, %	*11,1*	*10,7*
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	*6 955*	*6 026*
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	*5 088*	*4 421*
Lainakanta 31.12., 1000 €	*0*	*0*
Lainakanta 31.12., €/asukas	*0*	*0*
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	*51*	*48*
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	*37*	*36*
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	*237*	*261*
Kunnan asukasmäärä 31.12.	1 367	1 363

TULOT	
TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	1 532 756
VEROTULOT	4 642 253
VALTIONOSUUDET	5 745 011
KORKOTUOTOT	8 111
MUUT RAHOITUSTUOTOT	111 494
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-69 938
INVESTOINNIT	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	129 559
RAHOITUSTOIMINTA	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	24 612
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	**12 123 859**

MENOT	
TOIMINTA	
TOIMINTAKULUT	10 566 837
- VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	-30 948
MUUT RAHOITUSKULUT	1 207
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-839
INVESTOINNIT	
INVESTOINTIMENOT	274 780
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	**10 811 036**

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 12 123 859 - 10 811 036 = 1 312 823
Rahavarojen muutos -
Muut maksuvalmiuden muutokset = 1 627 072 - 314 249 = 1 312 823

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntalain 13 §:ssä on määritelty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Säännöksen mukaisesti valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Konsernin toimintaa ohjaa Enonkosken kunnan omistajapoliittisten linjausten ohella Enonkosken kunnan konserniohje.

Valtuusto voi asettaa tavoitteita ja määritellä tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konsernijohdolle. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Keskeisen osan konsernista muodostaa vuoden 2018 alusta lukien Enonkosken Vuokratalot Oy, johon sulautui yhteensä 7 asunto- ja 1 kiinteistöosakeyhtiötä, sekä kunnan suorassa omistuksessa olleet vuokra-asunnot.

Tämän lisäksi kunta omistaa 34,64 % asunto-osakeyhtiö Enonkosken Rinnetiestä ja 17,11 % asunto-osakeyhtiö Enonkosken Louhelantiestä. Kunnalla on myös omistusosuudet seuraavissa kuntayhtymissä: Etelä-Savon maakuntaliitto, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Itä-Savon sairaanhoitopiiri, Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä ja Vaalijalan kuntayhtymä.

4.2 Kuntakonsernin toiminnanohjaus

Enonkosken kuntakonserni tarkoittaa kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Kunta on konsernin emoyhteisö ja sen tytäryhteisöjä ovat ne yhteisöt, joissa kunnalla on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta.

Enonkosken kunnan konserniohjeen mukaisesti kuntayhtymä yhdistetään kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus yhtymän velvoitteista ja varoista, ja miten kunnan äänivaltaa on sopimuksella rajoitettu. Kuntayhtymään sovelletaan soveltuvin osin kunnan konserniohjetta. Kuntayhtymää ei kuitenkaan käsitellä tilinpäätöstä laadittaessa kunnan tytäryhteisönä, vaikka kunta omistaisi siitä tai omaisi sen määräysvallasta yli puolet.

Kuntalain 25 a §:ssä on määritelty konsernijohto ja sen tehtävät. Säännöksen mukaisesti Enonkosken kuntakonsernin johtoon kuuluvat aina kunnanjohtaja ja kunnanhallitus. Kunnanhallitus antaa kuntaa eri yhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltävän oleviin asioihin. Kunnanjohtajalla puolestaan on oikeus käyttää kunnan puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.

Konsernijohdon vastuulla on kuntakonsernin ohjauksen ja konsernivalvonnan järjestäminen. Konserniohjauksella tarkoitetaan ohjeiden antamista omistajaohjauksesta ja

tytäryhteisöjen valvonnasta. Omistajaohjaus puolestaan merkitsee kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai tätä vastaavassa toimielimisessä. Tytäryhteisöjen valvonnasta annetaan ohjeita kunnan omille viranhaltijoille ja toimielimille. Konsernijohto voi lisäksi ohjeistaa tytäryhteisöjä erikseen sovittavissa kuntakonsernin toiminnossa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen ja hankintojen järjestämisessä. Konsernijohdon tekemät päätökset ohjaavat myös kunnan valitsemien edustajien toimintaa tytäryhteisöjen toimielimissä.

Kunnanhallitus seuraa konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjen tuloksellisuutta ja toimintaa kunnanhallitukselle kolme kertaa vuodessa laadittavien seurantaraporttien (huhti- ja elokuulla annettavien osavuosikatsausten sekä tilinpäätöksen) avulla. Tytäryhteisöjen on toimitettava kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle toiminnastaan näiden tarvitsemat tiedot. Lisäksi tytäryhteisöjen on toimitettava kunnalle konsernitilinpäätöstä varten tarvittavat tiedot.

4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

4.3.1 Kuntakonsernin tavoitteiden toteutuminen

Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kuntakonsernin toiminnassa. Selvitys kohdistuu konsernijohdon toimintaan, kunnan edustajien toimintaan tytäryhteisöissä ja siihen, miten tytäryhteisöille kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tai muutoin asetetut tavoitteet ovat toteutuneet. Lisäksi toimintakertomuksessa on annettava tietoja sellaisista kuntakonsernin talouteen liittyvistä asioista, jotka eivät käy ilmi tilinpäätöslaskelmista.

Kuntalain 13 §:ssä on määritelty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Säännöksen mukaisesti valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Konsernin toimintaa ohjaa Enonkosken kunnan omistajapoliittisten linjausten ohella Enonkosken kunnan konserniohje.

Valtuusto voi asettaa tavoitteita ja määritellä tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konsernijohdolle. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä omassa tavoitteenasettelussa.

Konsernia ja konserniyhteisöjä koskevat tavoitteet

Talous

Päämäärä: Kuntakonsernin talous on tasapainossa
Taloussuunnitelmakauden tavoitteet:
1.1 Kunnan toimintakate ei heikkene vuoden 2018 tasosta.
1.2 Kunnan velkataso on alhainen ja asukaskohtainen lainamäärä konsernilainojen osalta ei ylitä 1 500 euroa/asukas.
1.3 Kuntakonsernin toiminnan ja talouden ohjaus sekä hallinta on tehokasta.

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet

Tavoite	TP 2020	TP 2019
Konsernin vuosikate poistoista, % tavoite 100 % + korvausinvestoinnit	241,2	131,4 %
Konsernin omavaraisuusaste, % tavoite 70 %	75,7	77,5 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, % tavoite < 30 %	17,5	15,8 %
Tytäryhteisöjen on raportoitava kunnanhallitukselle kertaa/vuosi, tavoite 3 kertaa	3	3

Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt

Toiminnan painopistealueet

1. Asuntojen käyttöasteen nostaminen ja pitäminen riittävällä ja taloudellisesti kestävällä tasolla.
2. Vuokra-asuntojen määrän sopeuttaminen kysyntään
3. Omistajaohjauksen ja yhteistyön kehittäminen kuntaorganisaation kanssa.

Kriittinen menestys-tekijä	Tavoite 2020	Mittari/Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2020
Vakaa kuntatalous	Päätökset vuokra-asuntokannan sopeuttamiseksi kysyntää vastaavaksi (purku, myynti) on tehty.	Suunnitelmakauden aikana (2018–2020) tyhjiä asuntoja 5–10 koko asuntokannasta.	Tyhjiä asuntoa 9 kpl vuoden lopussa. Vuoden 2019 ja 2018 lopussa tyhjiä asuntoja 6 kpl.
	Vuokrataloyhtiön asunnot asumiskelpoisia.	Kuntoarvio, pitkän aikavälin kunnossapitosuunnitelma, pelastussuunnitelma sekä näiden mukaiset toimet.	Toteutunut osittain. Viimeisten myyntien jälkeen päivitys.
	Asuntojen käyttöasteen nostaminen.	Käyttöasteen nostaminen vuoden 2018 tilinpäätöksestä.	Toteutunut, käyttöaste 90,1 %.
	Vuokrataloyhtiö raportoi kolme kertaa vuodessa (huhti-, elo- ja joulukuussa tilinpäätöksenä) kirjallisesti yhtiön talouden tilasta ja asuntojen käyttöasteesta.	Raportit toimitetaan keskustoimistoon käsiteltäviksi kunnan huhtikuun lopun ja elokuun lopun talousarvion toteumien sekä tilinpäätöksen yhteydessä.	Toteutunut. Raportin sisällössä kehittämistä.
Joustava ja nopea palvelujen saanti	Palvelut asiakkaalle tavoiteajassa ja säännösten edellyttämällä tavalla.	Asuntohakemuksen käsittely välittömästi tai enintään kolmen viikon kuluessa.	Toteutunut.

4.3.2 Taloyhtiöt

Alla luetellut konserniyhtiöt fuusioitiin Enonkosken Vuokratalot Oy:ksi 1.1.2017

Asunto Oy Enonkoto, Kuusitie 10
Taloja on kaksi, huoneistoja kahdeksan ja pinta-ala 416 m^2. Valmistumisvuosi 1985.

Asunto Oy Enonvene, Korpikuusentie 2
Taloja on kaksi, huoneistoja seitsemän ja pinta-ala 326 m^2. Valmistumisvuosi 1987.

Asunto Oy Enonkosken Kuusirinne, Kuusitie 15
Taloja on neljä, huoneistoja 14 ja pinta-ala 860 m^2. Valmistumisvuosi 1986.

Asunto Oy Metsätienvatro, Metsätie 7 ja 14
Taloja on neljä, huoneistoja 12 ja pinta-ala 799 m^2. Valmistumisvuosi 1984.

Asunto Oy Puistovatro, Korpikuusentie 3
Yksi talo, jossa huoneistoja kolme ja pinta-ala 149 m^2. Valmistumisvuosi 1985.

Asunto Oy Enonkosken Enonkallio, Korpikuusentie 5
Taloja on yksi, huoneistoja viisi ja pinta-ala 225 m^2. Valmistumisvuosi 1991.

Asunto Oy Enonkosken Enontupa, Kuusitie 12
Taloja on viisi, huoneistoja 13 ja pinta-ala 893 m^2. Valmistumisvuosi 1992.

Kiinteistö Oy Enonkosken Mäntysalontie, Mäntysalontie 2
Taloja on kaksi, huoneistoja kymmenen ja pinta-ala 652,5 m^2.
Valmistumisvuosi 1985. B-talossa toimii hoivakoti.

Fuusioon sisältyivät myös seuraavat kunnan suoraan omistamat vuokratalot, jotka sijaitsevat vuokratonteilla:

Rivitalo 1, Rantatie 1
Taloja on yksi, huoneistoja viisi ja pinta-ala 317 m^2. Valmistumisvuosi 1962

Rivitalo 3, Tervarannantie 5
Taloja on yksi, huoneistoja 4 ja pinta-ala 295 m^2. Valmistumisvuosi 1972. Yksi huoneisto vuokrattu liiketoimintaan.

Sepänmäen vuokratalo, Rinnetie 14
Taloja on yksi, huoneistoja 6 ja pinta-ala 407 m^2. Valmistumisvuosi 1982

Entinen sosiaalitoimisto, Kirkkotie 4
Taloja on yksi, asuinhuoneistoja 3 ja pinta-ala 86 m2. Näiden lisäksi on luokittelematonta toimistotilaa noin 80 m2.

Luotonantaja	Lyhytaikainen 31.12.2020	Pitkäaikainen 31.12.2020
Valtiokonttori	93 211,75	188 330,92
Enonkosken kunta	24 612,04	192 471,20
YHTEENSÄ	**117 823,79**	**380 802,12**
Pääomalaina kunnalta		19 436,64

Enonkosken Vuokratalot Oy:n perimät vuokrat vuonna 2020 olivat 5,83 €/m^2 – 8,34 €/m^2. Vuokran lisäksi asukkaat maksavat käyttökorvauksina veden kulutuksesta (€/m3 tai kiinteä vesimaksu), saunamaksua, autopaikkamaksua sekä pesutupamaksua.

4.3.3 Itä-Savon sairaanhoitopiirin palvelut ja tavoitteiden toteutuminen

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tuotti kunnan sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut kuntasopimuksella, sekä erikoissairaanhoidon palvelut sairaanhoitopiirinä.

Kunnan erikoissairaanhoidon menot olivat 2 497 756 euroa, 1 827 euroa/asukas (2 403 949 euroa, 1 763 euroa/asukas vuonna 2019) ja perusterveydenhuollon menot 1 171 573 euroa, 857 euroa/asukas (1 151 911 euroa, 845 €/asukas vuonna 2019). Sosiaalitoimen ostopalvelumenot olivat 2 709 020 euroa, 1 981 euroa/asukas (2 699 972 euroa, 1 980 euroa/asukas vuonna 2019).

4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Enonkosken kunnan tulevaisuus talouden osalta on riippuvainen verorahoituksesta (verotulot ja valtionosuudet). Kunnan verotulokertymään vaikuttavat keskeisesti ansiotulojen kehitys, väestön väheneminen, työllisyys, kunnassa toimivien yritysten liiketoiminnan kehitys sekä valtion ja kuntien välisen jako-osuuden muutokset. Kuntatalouden kestävän tasapainon kannalta on tärkeää, että valtio ei kohdista uusia leikkaavia päätöksiä kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin tai lisätä kuntien tehtäviä nykyisestään.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallituskaudella sote-uudistus muodostuu sekä sosiaali- ja terveydenhuollon sisällöllisestä uudistamisesta että rakenteellisesta uudistuksesta. Rakenneuudistusta valmistellaan ja palveluja kehitetään alueilla, tähän kehittämistyöhön on mahdollista saada valtion taloudellista tukea. Sote-uudistuksen yhteydessä myös pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Sote-uudistuksen tavoitteena on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille, parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti sosiaali- ja terveyspalveluihin, vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin sekä hillitä kustannusten kasvua.

Sote-uudistukseen liittyviä lakeja valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön sekä valtiovarainministeriön johdolla. Sote-uudistuksen rinnalla valmistellaan pelastustoimen uudistus, jonka valmistelusta vastaa sisäministeriö. Sote-uudistuksessa on tarkoitus

perustaa 21 hyvinvointialuetta, joille koottaisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon perus- ja erikoistason palveluista sekä pelastustoimen järjestämisestä. Uudet hyvinvointialueet perustettaisiin uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annettavalla lailla.

Hyvinvointialueiden alue muodostuu Uuttamaata lukuun ottamatta maakuntajaon pohjalta ja Etelä-Savon hyvinvointialueen muodostaisivat Etelä-Savon sairaanhoitopiirin ja Itä-Savon sairaanhoitopiirin kunnat. Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö pyysivät mm. Enonkosken kunnalta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista
koskevaksi lainsäädännöksi. Enonkosken kunnanvaltuusto antoi kokouksessaan 14.9.2020 (§ 16) lausunnon, että kunnan asukkaiden ja kunnan kannalta paras sote-suunta on Pohjois-Savo. Palvelujen käyttäjien eli kunnan vakituisten asukkaiden ja alueen vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta laadullisesti ja toiminnallisesti parhaat palvelut ovat järjestettävissä ja tuotettavissa kattavasti osana Pohjois-Savon maakuntaa. Sote-ministeriryhmä linjasi lokakuussa 2020, että Itä-Savon sairaanhoitopiiri kuuluu Etelä-Savon hyvinvointialueeseen.

Enonkosken kunnan kannalta edelleen keskeinen kysymys on, että miten terveyden- ja sosiaalihuollon palvelut järjestetään tulevaisuudessa Itä-Savon sairaanhoitopiirin alueen kunnissa ja miten Savonlinnan keskussairaalan palvelut turvataan alueen vähenevälle ja ikääntyvälle väestölle.

Enonkosken kunta on aloittanut syksyllä 2020 valmistelemaan aluelämmön kilpailutusta, koska entinen sopimus nykyisen lämmöntuottajan kanssa päättyy kesällä 2021. Valmistelutyötä varten kunnanhallitus nimesi kaukolämpötyöryhmän, joka aloitti toimintansa loppuvuodesta 2020.

Asuntotoimen tervehdyttäminen on ollut selkeä kunnan tavoite viimeisten vuosien aikana. Vuokrataloyhtiön asuntoja oli tyhjillään vuoden 2018 ja 2019 lopussa 6 kpl ja vuoden 2020 lopussa 9 kpl, tavoite on ollut 5–10 asuntoa. Tyhjien asuntojen määrä on siis hieman noussut aikaisemmasta kahdesta vuodesta. Väestön väheneminen näkyy eritoten vuokra-asuntojen tyhjentymisenä. Haasteellista edelleen on isojen vuokra-asuntojen vähäinen kysyntä.

Myös elinkeinotoimessa kunnan toiminnalla ja päätöksenteolla on merkitystä. Päätöksenteon yrittäjämyönteisyys on tärkeää uusien työpaikkojen lisäämiseksi ja verotulopohjan parantamiseksi. Tulevaisuudessa odotukset kohdentuvat erityisesti matkailuun.

4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Enonkosken kunnan konserniohjeen mukaan kunnan omistajapolitiikalla pyritään turvaamaan kunnan pitkäjänteinen toiminta ja varmistamaan kunnan pääoman käyttöön, omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvä systemaattisuus ja pääomien käytön tehokkuus. Kunnanjohtaja ohjaa kunnan konsernipolitiikkaa kunnanhallituksen alaisena. Hän seuraa omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tästä tarvittaessa kunnanhallitukselle.

Konsernin valvonnan kannalta on oleellista, että kehitetään vuorovaikutusta kunnan konsernijohdon, asunto-osakeyhtiön isännöitsijän ja hallituksen välillä sekä raportointia

yhtiön tilanteesta esimerkiksi välitilinpäätösten muodossa. Keskeistä asunto-osakeyhtiön osalta on selvittää, missä teknisessä kunnossa asunnot ovat ja päättää, mitä asuntojen osalta tullaan jatkossa tekemään, mikäli asukasluku edelleen jatkaa laskuaan ja asuntoja tyhjenee.

Huomattava osa kunnan toimintakuluista menee sosiaali- ja terveyspalveluihin. Näiden palveluiden järjestämisen osalta konsernivalvontaa on toteutettu muun muassa kuntaneuvotteluissa ja omistajaohjauskokouksissa. Kuntayhtymän hallituksessa on jäsenenä Enonkosken kunnanhallituksen puheenjohtaja, joten konsernivalvonta onnistuu myös tätä kautta.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 €	2019 €
Toimintatuotot	10 494 763	10 275 888
Toimintakulut	-19 664 378	-19 669 059
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta		
Toimintakate	**-9 169 615**	**-9 393 171**
Verotulot	4 642 253	4 713 028
Valtionosuudet	6 329 592	5 745 127
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	508	3 919
Muut rahoitustuotot	118 547	98 915
Korkokulut	-9 310	-9 812
Muut rahoituskulut	-2 562	-4 685
	107 183	88 337
Vuosikate	**1 909 413**	**1 153 322**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-791 708	-877 509
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	5 681	18
Tilikauden tulos	**1 123 386**	**275 831**
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	0	-98
Laskennalliset verot	3 020	-3 512
Vähemmistöosuudet	0	0
Tilikauden ylijäämä	**1 126 406**	**272 221**

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut %	53,4	52,2
Vuosikate / Poistot %	241,2	131,4
Vuosikate, €/as	1 397	846
Asukasmäärä	1 367	1 363

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 €	2019 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 909 413	1 153 322
Satunnaiset erät	5 681	18
Tilikauden verot		-98
Tulorahoituksen korjauserät	-84 744	-48 753
	1 830 350	1 104 489
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-771 337	-702 056
Rahoitusosuudet investointimenoihin	938	11 874
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	134 039	23 755
	-636 360	-666 427
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 193 990**	**438 062**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-6 074	-241
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
	-6 074	-241
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	387 460	16 374
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-778	-63 461
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-62 754	-230 847
	323 928	-277 935
Oman pääoman muutokset	-10 655	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6 381	12 817
Vaihto-omaisuuden muutos	-25 376	14 247
Saamisten muutos	21 898	328 301
Korottomien velkojen muutos	174 378	-284 386
	177 281	70 978
Rahoituksen rahavirta	**484 480**	**-207 198**
Rahavarojen muutos	**1 678 470**	**230 864**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 233 443	3 554 973
Rahavarat 1.1.	3 554 973	3 324 109
	1 678 470	**230 864**
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	2 157	1 659
Investointien tulorahoitus, %	247,8	167,1
Laskennallinen lainanhoitokate	12,8	10,5
Lainanhoitokate	190,2	15,9
Kassan riittävyys, pv	93	63

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020 €	2019 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 577	18 271
Muut pitkävaikutteiset menot	460	274
	3 037	18 545
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	835 117	829 757
Rakennukset	7 108 473	7 544 023
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 156 488	1 131 098
Koneet ja kalusto	166 951	199 497
Muut aineelliset hyödykkeet	14 480	14 480
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	529 383	162 917
	9 810 892	9 881 773
III Sijoitukset		
Osakkuusyhtiö osakkeet ja osuudet	39 403	39 403
Osakkeet ja osuudet	550 604	550 290
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	58 023	51 949
	648 030	641 642
Pysyvät vastaavat yhteensä	**10 461 959**	**10 541 960**
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	94 499	48 410
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	222 578	6 224
	317 077	**54 634**
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	60 275	34 899
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet	0	0
	60 275	34 899
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	47	47
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	928 044	819 912
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	78 501	84 895
Siirtosaamiset	196 677	320 312
	1 203 269	1 225 167
III Rahoitusarvopaperit		
Oskkeet ja osuudet	203 619	200 000
Joukkovelkakirjalainasaamiset	1 847	0
Muut arvopaperit	350 854	298 804
	556 320	498 804
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 677 123	3 056 169
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	**6 496 987**	**4 815 040**
VASTAAVAA	**17 276 023**	**15 411 633**

VASTATTAVAA	2020 €	2019 €
A OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 000 092	5 000 092
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	18 522	18 522
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 920 456	6 658 890
Tilikauden yli-/alijäämä	1 126 406	272 221
	13 065 476	**11 949 725**
B VÄHEMMISTÖOSUUDET	**0**	**0**
C POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
	0	**0**
D PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	**63 066**	**78 538**
E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	117 759	84 369
Lahjoitusrahastojen pääomat	259 410	25 089
Muut toimeksiantojen pääomat	7 983	6 870
	385 152	**116 327**
F VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	879 552	647 973
Ostovelat	0	0
Liittymismaksut ja muut velat	2 598	2 598
Laskennalliset verovelat	93 571	96 591
	975 721	747 163
II Lyhytaikainen		
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	248 761	156 412
Saadut ennakot	12 537	-2 115
Ostovelat	1 210 895	1 187 807
Liittymismaksut ja muut velat	147 460	133 023
Siirtovelat	1 166 955	1 044 755
Laskennalliset verovelat	0	0
	2 786 608	2 519 881
Vieras pääoma yhteensä	**3 762 329**	**3 267 044**
VASTATTAVAA	**17 276 023**	**15 411 633**

TASEEN TUNNUSLUVUT

Konsernin omavaraisuusaste, %	75,7	77,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	17,5	15,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	8 047	6 931
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	5 887	5 085
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	1 128	804
Konsernin lainat, €/asukas	825	590
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	1 544	1 254
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	1 129	920
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
Kunnan asukasmäärä 31.12.	1 367	1 363

5 Tilikauden tuloksen käsittely

5.1 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 929 301 euroa siirretään edellisten vuosien yli-/alijäämätilille.

6 Kunnan toiminnan kehitys

6.1 Strategiasta johdetut tavoitteet vuodelle 2020

Kunnan kriittinen menestystekijä	Tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Arviointi 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset.	Tasapainoinen kuntatalous. Kuntastrategia on kunnan toiminnan työväline. Sote-palvelut vastaavat kuntalaisten tarpeita ja palvelut tuotetaan palvelukortin mukaisesti vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti. Palveluprosesseissa ennaltaehkäisevän vahvistuu ja prosessit ovat sujuvia Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin työssään.	Talousarvio ja toteutuminen 2020 aktiivinen seuranta. Tiivis yhteistyö Sosterin ja kunnan välillä. Kuntastrategian arviointi kerran vuodessa. Henkilöstön osaamisen vahvistetaan täydennyskoulutuksella. Työhyvinvointikyselyn toteutetaan kerran vuodessa ja tuloksia hyödynnetään aktiivisesti. Aktiivinen työkykyä ylläpitävä toiminta. Sairauspoissaolojen seuranta ja varhaisen välittämisen mallin mukainen toiminta. Henkilöstön kehityskeskustelut kerran vuodessa.	Talousarvion 2020 toteuma ylijäämäinen. Kunnan ja Sosterin välinen yhteistyö on ollut toimivaa Sosterin luottamuselimissä, omistajaohjauskokouksissa sekä kuntaneuvotteluissa. Kuntastrategian toteutumista arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Henkilöstön osaamista on vahvistettu työn kannalta tarpeellisilla täydennyskoulutuksilla. Työhyvinvointikysely toteutettu 2/2020, tulokset käyty läpi henkilöstön kanssa. Sairauspoissaolojen aktiivinen seuranta toteutettu yhteistyössä työterveyshuollon kanssa ja varhaisen välittämisen malli on käytössä. Henkilöstön kehityskeskustelut toteutettu kerran vuodessa.
Yritysten hyvät toimintaedellytykset	Toimiva yhteistyö kunnan ja paikallisten yritysten ja yhdistysten kanssa. Kunnan tukemat tapahtumat ovat vaikuttavia.	Yritystapaamisten niihin osallistuneiden lukumäärä/vuosi Yhdistystapaamisten/-koulutusten ja niihin osallistuneiden lkm/vuosi. Kunnan tukemien tapahtumien vaikuttavuusarviointi	Yritystapaamisia ei ole voitu järjestää koronapandemian vuoksi. Yhdistystapaaminen ehdittiin järjestää yhden kerran 2/2020 ennen koronapandemian alkua, osallistujia n. 15 eri yhdistystä/järjestöä. Kunnan taloudellisesti tukemia tapahtumia ollut vain yksi, josta tehty vaikuttavuusarviointi.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Myönteinen kuntakuva. Osallisuuden ja lähidemokratian vahvistaminen. Avoin päätöksenteko. Digitalisaation hyödyntäminen. Sähköiset palvelut ovat osa kunnan toimintaa.	Osallistuva budjetointi/kuntalaiskysely. Kuntalaisaloitteiden lukumäärän seuranta. Kuntalaisille ja medialle tiedotetaan kunnan toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Sähköisiä palveluja on otettu aktiiviseen käyttöön.	Osallistuvaa budjetointia/ kuntalaiskyselyä ei ole toteutettu. Kuntalaisaloitteita tehty kolme (3) kpl. Kuntalaisille ja medialle on tiedotettu aktiivisesti kunnan toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista kunnan kotisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä, painopiste

	Asianhallintajärjestelmän täysipainoinen hyödyntäminen. Tietoturva ja tietosuoja vastaavat lainsäädännön vaatimuksia. Työelämäpalveluiden uusi toimintamalli on aktiivisessa käytössä, jossa toimijoiden rooli sekä vastuut ovat selkeät ja asiakkaan osallisuus ja aktiivisuus ovat vahvoja. PATE-toiminta vastaa asiakkaiden ja kunnan tarpeita. Hankeyhteistyö tai kuntakokeilut luovat uusia toimintamalleja.	Asianhallintajärjestelmä on aktiivisessa käytössä. Uudet lait ja asetukset on huomioitu tietoturva- ja tietosuoja työssä ja yhteistyö on sujuvaa tietosuojavastaavan kanssa. Työelämäpalveluiden aktiivinen toimintamalli tiiviissä yhteistyössä työelämäpalveluissa toimivien tahojen yhteistyötä. Vahvistetaan asiakkaan roolia työelämäpalveluissa. Osallistuminen yhteen elinvoima- tai työllisyyshankkeeseen/ kuntakokeiluun ja TE-toimiston Kasvo-pilottiin. Työttömien työnhakijoiden osuus % työvoimasta. Alle 25 v. ja pitkäaikaistyöttömien lukumäärä ja % osuus.	tiedottamisessa ollut koronapandemiassa. Uusia sähköisiä palveluja ei ole otettu käyttöön, uuden asianhallintaohjelman (Dynasty 10) käyttöönottoa on valmisteltu. Kunnan tietosuoja- ja tietoturvapolitiikkaa on valmisteltu, käsitelty 12/2020 johtoryhmässä, käsittely jatkuu v. 2021 YT-toimikunnassa ja kunnanhallituksessa. Yhteistyö tietosuojavastaavan kanssa on ollut toimivaa. Työelämäpalveluissa edelleen kehittämiskohteena työelämäpalveluiden eri toimijoiden välisen yhteistyön (TE, TYP, Kela) kehittäminen. Kunta on mukana TE-toimiston Kasvo-pilotissa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on 14,5. Alle 25 v. pitkäaikaistyöttömiä ei tilastollisista syistä (alle 5 henkilöä) esitetä.

Turvallinen, rauhallinen, viihtyisä ympäristö kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille	Enonkoski on tunnettu yhteisöllisyydestä ja tapahtumistaan. Yhteisöavustusten jakoperusteet kannustavat aktivoimaan kuntalaisia toimintaan mukaan. Aktiivinen ja ajan tasalla oleva ja aktiivinen maapolitiikka ja kaavoitus.	Kylillä on järjestetty turvallisuustapahtumia. Yhteisöavustusten uusi kriteeristö on käytössä. Kirkonkylän asemakaava on loppuunsaatettu ja Kangassaaren kaavoituksessa on saatu ratkaisu.	Kylien turvallisuustapahtumia ei ole voitu järjestää koronapandemian vuoksi. Yhteisöavustusten uusi kriteeristö on otettu käyttöön. Kirkonkylän asemakaava ei ole saatettu loppuun eikä Kangassaaren kaavoitukseen ole saatu ratkaisua.
Vahvuutena luonto ja liikuntamahdollisuudet	Enonkoski on aktiivinen, ja turvallinen matkailu-, mökki- ja liikuntakunta.	Kunnan uudet www-sivuilla. Onnistuneet mediaosumat tuovat kuntaa myönteisesti esille. Uusi markkinointi- ja viestintäsuunnitelma on aktiivisessa käytössä.	Kunnan uudet saavutettavuusdirektiivin mukaiset kotisivut on otettu käyttöön syksyllä 2020. Onnistuneita mediaosumia on seurattu kunnan fb-sivuilla. Markkinointi- ja viestintäsuunnitelmaa ei ole tehty henkilöstöresurssien vuoksi.

Talousarvion toteutuminen

Toimielin	**10 Konsernihallinto**
Tulosalue	120 Tarkastuslautakunta
Vastuualue	1201 Tarkastustoimi

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava muun muassa valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi lautakunnan on muun muassa huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tehtävä on jaettu selkeästi kahtia: tehtävien hoitamiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvästä tarkoituksenmukaisuusarvioinnista vastaa tarkastuslautakunta ja varsinaisesta tilintarkastuksesta ammattitilintarkastaja.

Tarkastustoimen tavoitteena on toimintojen tuloksellisuuden sekä kunnan toiminnan laillisuuden ja julkisen luotettavuuden edistäminen. Tarkastuslautakunta kehittää yhteistyössä hallintokuntien kanssa tavoitteiden asettamista ja niiden toteutumisen arviointia.

Sitovat tavoitteet

Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi valtuuston asettamien strategisten päämäärien toteutumista sekä arvioi valtuuston vuosittain asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Toteutui.

Tarkastuslautakunta kutsuu kokouksiin kuultavaksi vähintään kolme asiantuntijaa tai viranhaltijaa. Toteutui, 6 kpl.

Tarkastuslautakunta vie sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi valtuustolle vähintään kerran vuodessa. Toteutui osittain. Tarkastuslautakunta käsitteli asian 25.11.2020, mutta valtuustolle asiaa ei viety tiedoksi vielä vuoden 2020 puolella.

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
1200 Tarkastustoimi					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-19421	-17374	-2047	89,5	-17247
Netto	-19421	-17374	-2047	89,5	-17247

Toimielin	**10 Konsernihallinto**
Tulosalue	130 Kunnanhallitus
Vastuualue	1300 Yleishallinto
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1301 Vaalit, 1310 Kunnanvaltuusto, 1320 Kunnanhallitus, 1340 Keskustoimisto ja 1350 Muu yleishallinto

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Kunnanvaltuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä luottamuselin, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarvioista ja taloussuunnitelmasta, tilinpäätöksestä, varallisuuden hoidosta ja sijoitustoiminnan perusteista jne. Valtuustolle kuuluu myös edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, kunnan henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, toiminnan omistajaohjauksesta. Kunnanhallitus huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa työnantajana.

Keskustoimisto luo edellytykset kunnan ylimmän luottamushenkilö- ja viranhaltijajohdon sekä kunnan koko organisaation tulokselliselle työskentelylle, vastaa keskitetyistä hallintopalveluista sekä edistää kunnan toiminta-ajatuksen ja vastuualueiden valitsemien kehittämistavoitteiden toteutumista. Muu yleishallinto käsittää Savonlinnan kaupungin hankintatoimen, Etelä-Savon maakuntaliiton, Savonlinnan kesäyliopiston, Suomen Kuntaliiton, KT Kuntatyönantajat, eri yhdistysten jäsenyydet, vanhus- ja vammaisneuvoston, tyky-toiminnan, ammattiyhdistys- ja työsuojelutoiminnan, yhteisöavustukset, lapsiperheprojektin ja kunnan osuuden verotuskustannuksiin.

Sarastia Oy vastaa kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista. ICT-palvelut ja -tuen tuottaa Wintunix Oy ja tietosuojavastaavan palvelut tuottaa Savonlinnan kaupunki.

130 Kunnanhallitus

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
Tuotot	256600	287290	-30690	112	247697
Kulut	-7513977	-7163550	-350427	95,3	-7140163
Netto	-7257377	-6876260	-381117	94,7	-6892466

Sitovat tavoitteet:

Strateginen linjaus/ tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Arviointi 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset, yritysten hyvät toiminta-edellytykset.	Tasapainoinen kuntatalous. Kuntastrategia on kunnan toiminnan työväline. Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin työssään.	Talousarvio ja toteutuminen 2020. Kuntastrategian arviointi kerran vuodessa. TYKY-toimintaan osallistuneiden lukumäärä. Sairauspoissaolojen lukumäärä. Täydennyskoulutus-päivien lukumäärä. Työhyvinvointi-kyselyn tulokset.	Talouden seuranta johtoryhmässä, hallintokunnissa ja kirjalliset raportit toimielimien kokouksissa. Kuntastrategian toteutumisen arviointi vuosittain lautakunnissa ja kunnanvaltuustossa. Henkilöstön osaamisen vahvistaminen täydennys-koulutuksella.	Talousarvio on toteutunut suunnitellusti. Kuntastrategian arviointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. TYKY-toimintaan on osallistunut kunnan työntekijöistä 43 henkilöä. Henkilöstön terveysperusteisia poissaoloja 639 päivää (444 pv/vuonna 2019). Henkilöstö on osallistunut täydennyskoulutukseen yhteensä 71 päivää.

			Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan aktiivisella työkykytoiminnalla.	Työhyvinvointikysely toteutettu 3/2020, tulokset hieman parantuneet vuodesta 2018.

Strateginen linjaus/ tavoite	**Toiminnallinen tavoite v. 2020**	**Mittari ja tavoitetaso**	**Toimenpide**	**Arviointi 31.12.2020**
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Myönteinen kuntakuva. Osallisuuden ja lähidemokratian vahvistaminen. Avoin päätöksenteko. Digitalisaation hyödyntäminen. Sähköiset palvelut ovat osa kunnan toimintaa. Asianhallintajärjestelmän täysipainoinen hyödyntäminen. Tietoturva ja tietosuoja vastaavat lainsäädännön vaatimuksia.	Osallistuva budjetointi/ kuntalaiskysely. Kuntalaisaloitteiden lukumäärä. Julkaistujen kunta/ mediatiedotteiden lukumäärä. Sähköisiä palveluja on otettu aktiiviseen käyttöön. Asianhallintajärjestelmä on aktiivisessa käytössä. Uudet lait ja asetukset on huomioitu tietoturva- ja tietosuoja työssä.	Kuntalaisille ja medialle tiedotetaan kunnan toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista ja kuntalaiset osallistuvat päätöksentekoon. Kuntalaisten palvelujen kehittäminen, digiosaamisen parantaminen sekä sähköisten palvelujen aktiivinen käyttöönotto. Päivitettyä asianhallintajärjestelmää hyödynnetään tehokkaasti. Yhteistyö tietosuojavastaavan kanssa on aktiivista.	Ei järjestetty osallistuvaa budjetointia/ kuntalaiskyselyä. Kuntalaisaloitteita on jätetty 3 kpl. Kunta/mediatiedotteita julkaistu 82 kpl (kuntalaistiedote 72 kpl ja 10 kpl mediatiedote). Uusi sähköinen palvelu otettu käyttöön varhaiskasvatuksessa (Daisy), entisistä palveluista teknisessä toimessa aktiivisessa käytössä rakennuslupapalvelu. Asianhallintajärjestelmä on aktiivisessa käytössä päätöksenteossa, järjestelmän uusi versio on koulutusvaiheessa. Tietoturva ja tietosuojaasiat ovat järjestetty uusien lakien ja asetusten mukaisesti. Henkilöstöä on tiedotettu aktiivisesti tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä asioista.
Turvallinen, rauhallinen, viihtyisä ympäristö kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille.	Lapsiperheiden yhteisöllisyyden tukeminen.	Lapsiperheille järjestettävien tapahtumien ja kävijöiden lukumäärä/vuosi. Rotinarahaperheiden lukumäärä.	Lapsiperheitä tuetaan rotinarahalla ja avoimella päiväkerholla sekä perheille kohdennetuilla tapahtumilla.	Avointa päiväkerhoa Laiturilla on järjestetty 9 kertaa, osallistujia yht. 78 henkilöä. Kunnan omia lapsiperheille järjestettyjä tapahtumia ollut 11 kpl, osallistujia n. 250 henkilöä. Rotinaraha jaettu joulukuussa 2020.

Henkilöstö	**TP 2019**	**TA 2020**	**TP 2020**
• kunnanjohtaja	1	1	1
• toimistosihteeri	1,8	1,6	1,6

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
1300 Yleishallinto					
Tuotot	100	51795	-51695	*****	6541
Kulut	-482386	-437215	-45171	90,6	-469827
Netto	-482286	-385421	-96865	79,9	-463286

Toimielin	**10 Konsernihallinto**
Tulosalue	130 Kunnanhallitus
Vastuualue	1800 Maankäytön hallinta
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1800 Maaomaisuuden hallinta ja 1810 Maankäytön suunnittelu

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Toiminnan tarkoituksena on pitää kunnan metsät (950,6 ha) kunnossa ja tuottaa toimintatuottoa kunnan tarpeisiin. Kunnanhallitus päättää metsän ja tonttien myynnistä. Tekninen toimi ylläpitää luetteloa vapaina olevista asuin- ja teollisuustonteista. Metsänhoitopalvelut hankitaan ostopalveluina metsänhoitoyhdistykseltä, joka huolehtii laadukkaasta metsänhoidosta kunnan tavoitteiden mukaisesti, ylläpitää metsätaloussuunnitelmaa sekä tekee vuosittain esityksen tehtävistä hakkuista ja hoitotöistä. Metsänhoitoyhdistys hoitaa puukauppojen kilpailutuksen ja toteuttaa hoitotyöt hoitosopimuksessa sovituilla hinnoilla. Tavoitteena on, että vuosittaiset hakkuumäärät vastaavat vuosittaista kasvua. Suunnitelman tavoitteena ovat kestävä puuntuotanto ja tasaiset hakkuutulot.

Toiminnan tavoitteet:

Huom. Tulosyksikön sitovuutta seurataan omana osastonaan, mutta se ei ole valtuustoon nähden sitova, vaan tavoitteellinen.

Strateginen linjaus/ tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Arviointi 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset, yritysten hyvät toiminta-edellytykset	Metsäomaisuuden ammattitaitoinen hoito ja hyödyntäminen.	Metsän-myyntitulot 150 000 euroa.	Metsätaloussuunnitelman (v. 2011) mukaiset hoitotoimenpiteet. Puuraaka-aineen hintavaihtelut huomioidaan puunmyynnin ajoituksessa. Sujuva yhteistyö metsänhoitoyhdistyksen kanssa.	Metsänmyyntitulot 131 110 euroa.
Turvallinen, rauhallinen, viihtyisä ympäristö kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille	Aktiivinen asuin- ja teollisuustonttien myynti/ vuokraaminen. Ajantasainen asemakaava vahvistaa kunnan elinvoimaa.	Myydyt/ vuokratut tontit lukumäärä.	Tonttimarkkinointi kohdennetaan suunnitelmallisesti. Asemakaava tarkistaminen ja uusien tonttien myynti (mm. taajama-alue).	Ei uusia myytyjä/vuokrattuja tontteja.

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
1800 Maankäytön hallinta					
Tuotot	154500	138385	16115	89,6	138664
Kulut	-41150	-21224	-19926	51,6	-30488
Netto	113350	117161	-3811	103,4	108176

Toimielin	**10 Konsernihallinto**
Tulosalue	130 Kunnanhallitus
Vastuualue	1900 Elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoito
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja ja elinvoimakoordinaattori

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1380 Kehitysprojektit, 1390 Elinkeino, markkinointi ja kehittäminen sekä 1900 Työllisyyden hoito

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Elinvoiman edistämisen vastaa kunnan elinkeino- ja yrityspalveluista, elinkeinoelämän kehittämisestä ja tapahtumien koordinoinnista sekä edistää alueen saavutettavuutta, yritysten verkostoitumista, toimintaedellytyksiä ja yhteistyötä.

Työllisyyden hoito eli työelämäpalvelujen tehtävänä on edistää työtä hakevien henkilöiden työllistymistä, kuntoutusta ja aktivoimista henkilökohtaisen suunnitelman avulla. Tavoitteena on löytää pysyvä ja positiivinen ratkaisu joko työpaikan, työkokeilun, kuntouttavan työtoiminnan, koulutuksen tai muun säännöllisen toiminnan parissa. Työelämäpalvelut tarjoavat myös valmennusta työelämään henkilölle, joka toimii jo työelämässä ja etsii uutta suuntaa uralleen. Työelämäpalveluissa toimitaan verkostoissa, jossa mukana ovat mm. sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan ammattilaiset, TE-palvelut, Kela ja työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP).

Vastuualue sisältää myös Savonlinnan kaupungin maaseututoimen ostopalvelut, Itä-Savon Uusyrityskeskuksen palvelut (aloittavan yrityksen neuvontapalvelut), Piällysmies ry:n kuntaosuuden, yhteisöjen kanssa tehdyt sopimukset tapahtumista sekä yhteisöjen tapahtuma-avustukset.

Sitovat tavoitteet:

Strateginen linjaus/tavoite	**Toiminnallinen tavoite v. 2020**	**Mittari ja tavoitetaso**	**Toimenpide**	**Arviointi 31.12.2020**
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset, yritysten hyvät toiminta-edellytykset	Toimiva yhteistyö kunnan ja paikallisten yritysten ja yhdistysten kanssa. Kunnan tukemat tapahtumat ovat vaikuttavia.	Yritystapaamisten ja niihin osallistuneiden lukumäärä/vuosi Yhdistys-tapaamisten/-koulutusten ja niihin osallistuneiden lkm/vuosi. Kunnan tukemien tapahtumien vaikuttavuus-arviointi.	Yrittäjien aamu- ja iltakahvit yhteistyössä Itä-Savon Uusyrityskeskuksen kanssa. Yhdistystapaaminen/-koulutus yhteistyössä esim. Piällysmiehen kanssa. Kunnan tukemien tapahtumien järjestäjiltä ja tapahtumiin osallistuneilta kerätään palaute.	Yhteisiä yritystapaamisia ei ole järjestetty koronarajoitusten vuoksi, kunnanjohtaja ja/tai elinvoima-koordinaattori ovat tavanneet yrittäjiä kahden kesken. Yhdistystapaaminen toteutui helmikuussa, osallistujia n. 30. Kunnan tukemista tapahtumista toteutui Enonkosken pieni harmonikkafestivaali heinäkuussa, osallistujia n. 125 henkilöä, palaute tapahtumasta kerätty järjestäjältä.
Uudet toimintatavat ja mahdolli-suudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Työelämä-palveluiden uusi toimintamalli on aktiivisessa käytössä, jossa toimijoiden rooli sekä vastuut ovat selkeät ja asiakkaan	Työttömien työnhakijoiden osuus % työvoimasta. Alle 25 v. ja pitkäaikais-työttömien lukumäärä ja % osuus.	Työelämäpalveluiden toimintamalli on tunnettu ja sillä vahvistetaan työelämäpalveluissa toimivien tahojen yhteistyötä.	Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 14,5 % (12,3 % v. 2019 lopussa). Alle 25 v. työttömien lukumäärää ei tilastoida, jos

	osallisuus ja aktiivisuus ovat vahvoja. PATE-toiminta vastaa asiakkaiden ja kunnan tarpeita. Hankeyhteistyö tai kuntakokeilut luovat uusia toimintamalleja.	Toteutuneiden tai aktiivisten hankkeiden lukumäärä.	Vahvistetaan asiakkaan roolia työelämäpalveluissa. Pate-toimintaa kehitetään. Osallistuminen yhteen elinvoima- tai työllisyyshankkeeseen/ kuntakokeiluun ja TE-toimiston Kasvo-pilottiin.	lukumäärä on alle 5 henkilöä. Pitkäaikais-työttömien lukumäärä 27 henkilöä (12 henkilöä joulukuu 2019) eli 5 % työvoimasta (2,25 % työvoimasta vuoden 2019 lopussa). Enonkosken kunta on mukana elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoitoon liittyvissä 6 eri hankkeessa, joita hallinnoivat mm. Etelä-Savon maakuntaliitto, ProAgria ja Miksei. Kunta on mukana TE-toimiston Kasvo-pilotissa ja kahdessa Itä-Savon koulutus-kuntayhtymän hankkeessa.
Turvallinen, rauhallinen, viihtyisä ympäristö kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille	Enonkoski on tunnettu yhteisöllisyydestä ja tapahtumistaan. Yhteisöavustuste n jakoperusteet kannustavat aktivoimaan kuntalaisia toimintaan mukaan.	Kylien turvallisuus-tapahtumien ja niihin osallistuneiden lukumäärä. Yhteisö-avustusten uusi kriteeristö on käytössä.	Järjestetään kylien turvallisuustapahtumat yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Yhteisöavustuksille tehdään uusi kriteeristö.	Kylien turvallisuus-tapahtumia ei ole järjestetty koronarajoitusten vuoksi, kyläilta pidetty Ihamaniemessä maaliskuussa. Yhteisöavustukset on jaettu uuden kriteeristön mukaisesti.
Vahvuutena luonto ja liikunta-mahdolli-suudet	Enonkoski on aktiivinen, ja turvallinen matkailu-, mökki- ja liikuntakunta.	Kävijämäärät, aika/kävijä kunnan uusilla www-sivuilla. Onnistuneet mediaosumat (laadullinen). Uusi markkinointi- ja viestintä-suunnitelma on käytössä.	Otetaan käyttöön uusien kotisivujen kävijälaskuri tai nettinäkyvyyden arviointimenetelmä. Markkinointi- ja viestintäsuunnitelma otetaan käyttöön.	Uudet kotisivut julkaistu 9/2020. Mediaosumia on arvioitu vain kunnan Facebook-sivujen osalta. Uusi markkinointi- ja viestintäsuunnitelma ei ole valmistunut henkilöstöresurssien vuoksi.

Henkilöstö	**TP 2019**	**TA 2020**	**TP 2020**
• elinvoimakoordinaattori	1	1	1
• työnsuunnittelija (ma)	1	1	1

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
1900 Elinvoiman edistäminen.ja työllisyydenhoito					
Tuotot	45000	18500	26500	41,1	32022
Kulut	-435774	-326761	-109013	75	-384016
Netto	-390774	-308261	-82513	78,9	-351995

Toimielin	**10 Konsernihallinto**
Tulosalue	130 Kunnanhallitus
Vastuualue	2000 Terveystoimi
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 2010 Perusterveydenhuolto ja 2020 Erikoissairaanhoito. Toimintoja ovat Perusterveydenhuollon avohoito, Suun terveydenhuolto, Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito ja Ympäristöterveydenhuolto (eläinlääkintä ja terveysvalvonta).

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tuottaa ostopalveluna kuntalaisten tarvitsemat perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuollon palvelut kiireellisen ja kiireettömän prosessien mukaisesti. Näissä prosesseissa tavoitteena on nopea hoidon tarpeen arviointi, hoidon ja diagnostiikan viiveetön aloittaminen sekä hoitoprosessin jatkuminen ilman tarpeetonta odotusta. Tavoitteena on, että terveydenhuollon palvelut ovat laadukkaita ja turvallisia.

Vuoden 2020 osalta merkittävimmät muutokset liittyivät sote-uudistukseen ja Sosterin erikoissairaanhoidon järjestämistapaan tulevaisuudessa.

Sitovat tavoitteet:

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Arviointi 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Palvelut vastaavat kuntalaisten tarpeita ja palvelut tuotetaan palvelukortin mukaisesti vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti.	Sosterin kiireellisen ja kiireettömän prosessin mittarit huomioiden kuntakortin sisältö/tavoitteet. **Sosterin mittarit ja tavoitetasot:** Päivystyksen nopean hoidon (Fast Track) -linjalla läpimeno-aika on kork. 2 h. Päivystysalueelta siirto jatkohoitoon tapahtuu oikea-aikaisesti tunnin sisällä päätöksestä.	Tiivis yhteistyö Sosterin ja kunnan välillä. Talouden toteumista seurataan ja muutostarpeisiin reagoidaan.	Sosterin kiireellisen ja kiireettömän prosessin mittareiden arviointi: Päivystyksen nopean hoidon osalta läpimenoaika, toteuma 79,6 %. Päivystysalueelta siirto jatkohoitoon toteuma 96,9 %.

		Tarvittava hoito toteutuu yhdellä käyntikerralla/ päivystykseen uudelleen 72 tunnin sisällä saman vaivan takia palaavien määrä on korkeintaan 4 % kävijöistä.		Päivystykseen palaavien osuus toteuma 4.3 %.
		PTH:n vastaanotolle asiakas pääsee 7 vrk:n kuluessa, mikäli hoidon tarve sitä edellyttää.		PTH:n osalta toteuma Enonkoski 4 vrk.
		ESH:oon asiakas pääsee kolmen viikon kuluessa lähetteen saapumisesta, mikäli hoidon tarve sitä edellyttää.		ESH:n osalta toteuma mediaani 7 vrk, lyhin KNK, pisin plastiikkakirurgiassa.
		Kelan sairauspäivä-päivien määrä vähenee 5 % v. 2016 tasosta		Kelan sairauspäivien määrä toteuma vähenemä 6,2 %.
		Sähköisten palvelujen käyttö lisääntyy 25 % vuoden 2019 tasoon verrattuna.		Sähköisen asioinnin käyttö lisääntyi toteuma 20,6 % v. 2019 tasoon verrattuna.
		Palvelun ja hoidon vaikuttavuutta arvioidaan elämänlaatu-mittarilla kolmessa potilasryhmässä.		Palvelun ja hoidon vaikuttavuuden arviointi elämänlaatumittarilla ei toteutunut, seuranta suunniteltiin pilotoitavaksi uniapneapotilailla, korona esti pilotoinnin.
		ASVA (asiakasvastaava-toiminta paljon palveluja tarvitseville) tavoite päivystyk-sellisten käyntien väheneminen 50 %.		ASVA-asiakkuus ei vähentänyt päivystyskäyntejä toivotulla tavalla, ei suurta merkitystä muuhunkaan palveluiden käyttöön, mutta asiakkaiden tyytyväisyys hoitoon parani.

		Suoritteet/ hoitopäivät/ käyntimäärät seuranta. Talousarvio ja toteutuminen 2020. Hyvinvointi-kertomuksen indikaattorit.		Enonkoskella perusterveyden-huollon avohoidon käyntien lukumäärä vähentynyt n. 27 % (12/2019–12/2020 välillä). Talousarvion toteuma erikoissairaanhoito 100,5 % ja perusterveyden-huolto 96,3 %. Hyvinvointi-kertomusta ei ole tehty henkilöstö-resurssien vuoksi.
Uudet toimintatavat ja mahdolli-suudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Palvelu-prosesseissa ennalta-ehkäisevän työn rooli vahvistuu ja prosessit ovat sujuvia. Kunnan rooli vahva kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä ja toimintakyvyn ylläpitäjänä.	Sosterin ja kunnan hyvinvointia ja terveyttä edistävien tapahtuman/ toimenpiteen lukumäärät ja osallistujat.	Sosterin palveluprosesseja ja toimintamalleja kehitetään edelleen. Eri toimijoiden yhteistyötä vahvistetaan edelleen, mm. liikuntatoimen rooli kuntalaisten hyvinvoinnissa.	Sosterin ja kunnan hyvinvointia ja terveyttä edistäviä yhteisiä tapahtumia ei ole järjestetty koronarajoitusten vuoksi. Vapaa-aikatoimen (liikuntatoimi) tapahtumien osalta tehty oma arviointi.

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
2000 Terveystoimi					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-3702970	-3669329	-33641	99,1	-3555860
Netto	-3702970	-3669329	-33641	99,1	-3555860

Toimielin	**10 Konsernihallinto**
Tulosalue	130 Kunnanhallitus
Vastuualue	2100 Sosiaalitoimen ostopalvelut
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 2100 Asumispalvelut, 2110 Perhetyö, 2120 Lastensuojelu, 2130 Vammaispalvelut ja 2140 Päihdehuolto. Toimintoja ovat Palveluasuminen, Kotihoito, Omaishoidontuki, Mielenterveyspalvelut, Toimeentulotuki ja sosiaalityö, Kuntouttava työtoiminta, Erityispalvelut, Lastensuojelu (perhetyö), Sosiaalipäivystys, Kehitysvammahuolto, Vammaispalvelut, Henkilökohtainen apu ja Kuljetuspalvelut.

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tuottaa ostopalveluna kuntalaisten tarvitsemat vanhustenhuollon, sosiaalihuollon ja vammaispalvelut asumis- ja hoivapalvelujen prosessin mukaisesti. Tavoitteena on kuntalaisten nopea palvelutarpeen arviointiin ja tarvittaessa palvelujen piiriin pääsy, siten että kuntalainen voi

asua turvallisesti ja toimintakykyisenä kotona mahdollisimman pitkään. Palveluilla tuetaan kuntalaisten omaa elämänhallintaa.

Sitovat tavoitteet:

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Arviointi 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Palvelut vastaavat kuntalaisten tarpeita ja palvelut tuotetaan palvelukortin mukaisesti kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti.	Sosterin asumis- ja hoivapalvelujen prosessin mittarit, huomioiden kuntakortin sisältö/tavoitteet. Suoritteet/hoitopäivät/ käyntimäärät seuranta. Talousarvio ja toteutuminen 2020. **Sosterin asumis- ja hoivapalvelujen prosessin mittarit ja tavoitteet:** Aktivoivalla arviointijaksolla olleista asiakkaista puolet selviytyy kotona ilman Sosterin säännöllistä kotihoidon palvelua Omaishoidontukipäätös 14 vrk:n kuluessa. Palveluasumishakemuksen saapumisen ja SAS-ryhmän käsittelyn välinen aika enintään 1 kk. Palveluasumistarpeen toteamisen ja palveluasumiseen pääsy välinen aika, keskimääräinen odotusaika enintään 2 kk. Vammaispalveluhakemuksen käsittelyyn kuluva aika, tavoite alle 3 kk. Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneistä asuu 92 % itsenäisesti tai palvelujen turvin. Omaishoidon piirissä on 5 % yli 75-vuotiaista.	Tiivis yhteistyö Sosterin ja kunnan välillä. Talouden toteutumista seurataan ja muutostarpeisiin reagoidaan.	Sosterin asumis- ja hoivapalvelujen prosessin mittareiden arviointi: Aktivoivaa arviointijakson toteuma, ei toteutettu vaan kaikki asiakkaat arvioitiin yhdenvertaisesti. Palvelutarvearvio tehdään luotettavalla ja yhdenmukaisella tavalla. Omaishoidontuki-päätöksen käsittelyn toteuma 19 vrk. Palveluasumis-hakemuksen keskimääräinen käsittelyaika toteuma 24 vrk. Palveluasumiseen pääsyn odotusaika keskimäärin toteuma 59 vrk. Vammaispalvelu-hakemuksen keskimääräinen käsittelyaika toteuma 38 vrk. Kotona asuvat 75 v. täyttäneistä toteuma 95,5 % Omaishoidon piirissä 75-

		Ikäihmisten perhehoidon asiakkuudet ja käynnit kasvavat 30 % v. 2019 tasosta. Asiakkaan/asukkaan voinnin ja palvelutarpeen mukainen hoiva- /hoitopaikka, poissa kotihoidon tai palveluasumisen piirissä, esim. sairaalajaksolla alle 10 keskeytyspäivää/hlö. Kotihoidon lähihoitajien välittömän työajan tavoite on 60 %.		vuotiaista toteuma 4,4 %. Toteuma ikäihmisten perhehoidon asiakkuuksien määrä kasvoi 28 % ja käyntien määrä 26 % v. 2019 tasosta Kotihoidon asiakkaiden keskeytyspäiviä oli 12 pv / henkilö / vuosi. Lähihoitajien välitön työaika toteuma kevät 50 % ja syksy 47 %. Enonkoskella kotihoidon käynnit lisääntyneet n. 4,8 % ja Koskenhelmen hoitopäivät ovat pysyneet samana (12/2019–12/2020 välillä). Talousarvion toteuma sosiaali-palvelut 94,1 %.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Palveluprosesseissa ennaltaehkäisevän työn rooli vahvistuu ja prosessit ovat sujuvia. Kunnan rooli vahva kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä ja toimintakyvyn ylläpitäjänä.	Sosterin asumis- ja hoivapalvelujen prosessin mittarit, huomioiden kuntakortin sisältö mm. kehittämistyön osalta.	Sosterin palveluprosesseja ja toimintamalleja kehitetään edelleen. Eri toimijoiden yhteistyötä vahvistetaan edelleen, mm. liikuntatoimen rooli kuntalaisten hyvinvoinnissa.	Kts. edellä Sosterin asumis- ja hoivapalvelujen prosessin mittareiden arviointi. Kunnalla vahva profiili kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä liikuntapalveluissa, erit. ikääntyneiden liikuntapalveluihin on panostettu.

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
2100 Sosiaalitoimen ostopalvelut					
Tuotot	57000	78611	-21611	137,9	70471
Kulut	-2851697	-2709020	-142677	95	-2699972
Netto	-2794697	-2630410	-164287	94,1	-2629501

Toimielin	**30 Sivistystoimi**
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Sivistyslautakunta päättää koulun, kuljetusten/liikennöinnin, iltapäivätoiminnan, lastenpäivähoidon ja kirjaston toiminnasta. Yhteistyössä toimijoiden kanssa lautakunta kehittää alaisiaan toimintoja muuttuvan toimintaympäristön (talous, asiakasmäärä jne.) vaatimukset huomioon ottaen. Sivistystoimi luo edellytykset kuntalaisten henkiselle ja muulle kehittymiselle huolehtimalla päivähoidon ja peruskoulutuksen järjestämisestä, kirjastotoimesta, joukkoliikenteen järjestämisestä sekä 1. ja 2. vuosiluokkien sekä erityisopetukseen otettujen lasten iltapäivätoiminnasta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteutuma 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset.	Palvelut säilytetään laadukkaina ja niitä kehitetään suunnitelmallisesti ja kustannustietoisesti.	Palveluiden taso pyritään säilyttämään kiristyvästä taloustilanteesta huolimatta.	Talouden ja toiminnan seuranta.	**Toteutumaprosentti** 87,8 % ja ylijäämää jäi 261 284 €.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus.	Sivistystoimea kehitetään ulkopuolisenkin rahoituksen turvin.	Vähintään 15 000 €.	Haetaan valtionavustuksia.	Hankerahoja käytetty vuoden loppuun mennessä 80 629 €
Turvallinen, rauhallinen ympäristö.	Päätöksenteko pidetään sujuvana.	Lautakunta arvioi toimintaa ja taloutta säännöllisesti.	Päätettäviksi tulevista asioista keskustellaan etukäteen.	Lautakunnan kokouksessa aina ajankohtaiset kuulumiset.

	Ta 2020	Ta muutos	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
Tuotot	**483976**	**0**	**584124**	**100148**	**120,7**	**527246**
Kulut	**-2629169**	**0**	**-2468033**	**-161136**	**93,9**	**-2521839**
Netto	**-2145193**	**0**	**-1883909**	**-261284**	**87,8**	**-1994592**

Tulosalue **3000 Sivistystoimen hallinto**

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma: Hallinto vastaa toimialan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakunnan työskentelyn sujuvuudesta. Hallinto ohjaa ja valvoo koulutuksen järjestämistä taloudellisesti sekä tarkoituksenmukaisesti lainsäädännön ja valtuuston määrittämissä puitteissa. Joukkoliikenne hoidetaan mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti muita toimintoja palvellen. Toiminnan painopistealueet ovat sivistystoimen hallinto, joukkoliikenne, perusopetus, erityisopetus, esiopetus, iltapäivätoiminta, keittiö, muu koulutus, kirjasto ja lasten päivähoito.

Sitovat tavoitteet:

1. Kattava asiointikuljetus haja-asutusalueilta kirkonkylään. Kutsutaksina ja koululaiskuljetusten yhteydessä. Linja-autovuorot säilytetään nykyisellään. Seutulippu hinnoitellaan kohtuulliseksi.
2. Henkilökunta on oikein mitoitettu ja ammattitaitoaan ylläpitävä.
3. Tulevien muutosten suunnittelu yhdessä ja asioiden hoitaminen sovitusti.

Toteutuma:

1. Asiointiliikennettä on ollut pääasiassa Karvilan suunnalta, Ihamaniemessä käyttö on ollut vähäistä. Linja-autovuorot on säilytetty ennallaan ja seutulipun hinta on pysynyt samana eli 73 €.
2. Henkilökunta täyttää kelpoisuusehdot. Täydennyskoulutuksia on järjestetty pääasiassa webinaarikoulutuksina pandemiatilanteen takia.
3. Lautakunta on kokoontunut joulukuun loppuun mennessä seitsemän kertaa, kokouksissa käsitelty 63 §. Talousarvion toimintakate on 87,8 %

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP 2019
Tuotot	**1000**	**1194**	**- 194**	**119,4**	**2170**
Kulut	**- 103811**	**- 98969**	**- 4842**	**95,3**	**- 95721**
Netto	**- 102811**	**- 97775**	**- 5036**	**95,1**	**- 93552**

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1-3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumis-aikataulu
Sijaisuudet ala- ja yläkoulu, sijaiset saatava välittömästi.	Pätevien sijaisten saaminen vaikeaa, kuormittaa opettajia ja ohjaajia, opetus kärsii.	1	Pyritään sijaisuusringin käyttöön, tuntipankki käytössä.	On hoidettu.	Kuukausittain
Tietojärjestelmä	Oppilaiden, varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja asiakkaiden tietojen häviäminen	1	Tietojärjestelmät ja niiden ohjelmat on annettu ulkopuolisen hoidettavaksi.	On hoidettu.	
Koulun oma palvelin ja verkko	Vain yksi vastuuhenkilö, sijaisuus järjestely puutteellinen.	1	Koulun oman verkon käyttö vain käyttäjä- ja salasanan avulla.	On hoidettu.	
Julkista valtaa käyttävät virkamiehet valmistelevat päätettäväksi meneviä asioita.	Taloudelliset seuraukset. Oikeudelliset seuraukset. Imagokysymys.	1	Tehdään oikeudenmukaisia lakiin perustuvia esityksiä ja päätöksiä. Käytetään tarvittaessa hyväksi koettua omaa verkostoa ja ollaan huolellisia ja tarkkoja.	On hoidettu.	
Tarjouspyyntöön perustuvat koululaiskuljetukset yhden liikenneyrittäjän hallussa.	Liikenneyrittäjä irtisanoo sopimuksen, jolloin kuljetukset joudutaan hoitamaan pikku takseilla tms. järjestelyillä normi taksojen mukaisesti. Kustannusten nousu.	1	Ei voi varautua, kuin sopimusten allekirjoittamisella, jolloin sopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.	On hoidettu.	
Kirjaston ja koulunkeittiön sijaisuudet	Kirjasto suljettu tai keittiö toiminnassa erityisjärjestelyin.	1	Henkilöstön työaikojen joustamisella ja tiedossa on molemmissa työyksiköissä yksi henkilö, joka hallitsee työtehtävät.	On hoidettu.	
Päiväkodilla ammattitaitoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön riittävä määrä	Lapsen turvallinen hoito vaarantuu jos hoito- ja kasvatushenkilöstöä liian vähän suhteessa lapsimäärään.	1	Noudatetaan päivähoitoasetuksessa säädettyä suhdelukua.	On hoidettu.	
Ulkoistettu taloushallinto (kirjanpito, laskutus, palkat)	Asiakkaiden palvelu myöhästyy, vaikeutuu tai jopa estyy.	1	Käydään keskustelua palvelun tuottajan kanssa, tarvittaessa reklamoidaan.	Hoidetaan tapauskohtaisesti	

Toimielin	**30 Sivistystoimi**
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3100 Peruskoulutus
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Enonkosken koulu on yhtenäiskoulu käsittäen luokat 0–9. Perusopetusta annetaan yleisopetuksena ja erityisenä tukena. Fyysisesti koulu sijaitsee kahdessa eri rakennuksessa samassa pihapiirissä. Iltapäivätoimintaa tarjotaan esiopetuksen tiloissa koulupäivien jälkeen.

Enonkosken koulu kannustaa oppimaan sekä kasvattaa aktiivisia yhteiskunnan jäseniä ammattiaan arvostavan henkilökunnan avulla. Oppilaat saavuttavat hyvät valmiudet jatko-opintoja ja ammatin valintaa varten. Koulun arvot kiteytyvät seuraaviin sanoihin: Turvallisuus, terveet elämäntavat, yhteisöllisyys, avoimuus, luotettavuus.

Strateginen linjaus/tavoite	**Toiminnallinen tavoite v. 2020**	**Mittari ja tavoitetaso**	**Toimenpide**	**Toteutuma 31.12.2020**
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/ työntekijät	Yhteisöllinen koulu	-oppilaiden pitkäjänteisyyden ja ponnistelun kehittäminen -yhteisöllisyyden kehittäminen -kerho- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen kaikenikäisille -oppilaiden poissaolojen seurantaa kehitetään -tarjotaan riittävästi erityistä tukea -henkilöstö voi hyvin	-mm. huolellisen tekemisen painottaminen, lisätehtävät -yhteiset toimintapäivät -iltapäivätoimintaa alakouluikäisille -vapaaehtoista kerhotoimintaa -otetaan käyttöön "8-portainen" malli poissaoloihin puuttumisessa -tuntikehykseen varataan tunteja yksilölliseen tukeen -tuetaan työhyvinvointia, seurataan sairauspoissaoloja	Korona teki kaikki yhteiset toimintapäivät mahdottomiksi järjestää. Oppilaiden poissaolot ovat lisääntyneet, kun huoltajat ovat noudattaneet Sosterin antamia ohjeita. Eli yksi täysin terve päivä ennen kouluun paluuta ja pienestäkin oireesta jäädään kotiin. Vapaaehtoista kerhotoimintaa on ollut liikunnassa. Syksyllä 2020 on annettu enemmän tukiopetusta, koska kevään kotiopetuksen aikana on osa oppilaista jäänyt oppimisessa jälkeen. Henkilökunnan sairaspoissaolot ovat vähän lisääntyneet, koska pienistäkin oireista tulee jäädä pois. Syksy 2020 oli työläs oppilashuollollisten asioiden takia.
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Oppiva koulu	-ajanmukaiset oppimateriaalit ja digitaaliset ratkaisut -hankerahoitusta käytössä vähintään 10 000€/ vuosi -koulun kehittämisryhmä kokoontuu 1-3 kertaa kk:ssa -kehityskeskustelut vakinaisen henkilöstön kanssa -oppilaiden lukemisen ja kirjoittamisen lisääminen -henkilöstön täydennyskoulutus vähintään 2 pvää/ hlö -oppilaskunta kokoontuu kerran kuukaudessa -huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on kattavaa	-oppimateriaaleja monipuolistetaan mm. digitaalisilla materiaaleilla -seurataan aktiivisesti hankehakuja -koulun kehittämisryhmä toimii aktiivisesti -kehityskeskustelut tammi-maaliskuussa vuosittain -mm. koko koulun yhteiset projektit, kirjastoyhteistyö, julkaisut -kannustetaan henkilöstöä osallistumaan koulutuksiin -oppilaskunnan ehdotuksia toteutetaan mahd. mukaan -kehitetään Wilman käyttöä ja järjestetään koko koulun ja luokan vanhempainilta	Digimateriaaleja on otettu käyttöön ehkä suunniteltuakin enemmän. Koulutukset ovat vähentyneet ja ovat pääasiassa etäkoulutuksia. On haettu ja saatu 67 260€ hankerahoitusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin sekä poikkeusolojen aiheuttamien sosiaalisten haasteiden tasoittamiseen. Koko koulun vanhempainiltaa ei voitu syksyllä 2020 järjestää, koska Sosterin ohjeistus ei sitä suosittellut. Oppilaskunta on kokoontunut kerran kuukaudessa. Wilma on ollut tärkeä tiedotusväylä Koronan ja etenkin etäopetuksen aikana. Kehityskeskustelut jäivät osin etäkoulun jalkoihin.

Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Turvallinen ja terveellinen koulu	-opetusryhmien koko n. 16 oppilasta/ ryhmä -koulukiusaamiseen puuttuminen sovitun toimintamallin mukaan -koulun tiimien avulla kollegiaalista tukea -oppilashuoltoryhmä kokoontuu 2 viikon välein -terveelliset elämäntavat	-palkataan syksyllä 2020 yksi uusi määräaikainen luokanopettaja -tehdään oppilaille kaksi kertaa vuodessa kiusaamiskysely sekä edetään toimintamallin mukaan -Koulun tiimit kokoontuvat 1-3 kertaa kuukaudessa -ryhmään tuodaan huolta aiheuttavat tapaukset -kannustetaan oppilaita liikkumaan ja syömään terveellisesti joka päivä	On palkattu hankerahalla. Kiusaamiskysely on tehty syyskuussa 2020 ja luokittain on käyty tulokset läpi. Kyselystä ei noussut suurta huolta. Koulun tiimit ja oppilashuoltoryhmä ovat kokoontuneet suunnitelman mukaan. Oppilaiden ruokailuun on kiinnitetty huomiota, samoin liikkumaan on kannustettu.

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

	Ta 2020	Ta muutos	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
Tuotot	408726	0	437455	-28729	107	430433
Kulut	-1843689	0	-1679419	-164270	91,1	-1766338
Netto	-1434963	0	-1241964	-192999	86,6	-1335906

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	Toteutuma 31.12.2020
rehtori-sivistystoimenjohtaja	1	1	1
luokanopettaja	6	6 (syksystä 7)	7 (joista 1 ma)
lehtori	4	4	4 (joista 2 ma)
erityisopettaja	1	1	1
st. tuntiopettaja	1		0
pt. tuntiopettaja		1 (74 %)	0
koulunkäynnin ohjaaja	4 (joista 2 ma 57 % ja 83 %)	4 (joista 2 ma)	4 (joista 3 ma)
koulunkäyntiavustaja	1 ma (62 %)	1	0
ruokapalveluvastaava	1 (50 %)	1 (50 %)	1 (50 %)
ruokapalvelutyöntekijä	2 (joista toinen 100 % ja toinen yhd. pk:n kanssa 25 %)	2 (50 % ja 25%)	2 (50 % ja 25 %)
ravitsemistyöntekijä	1	1	1
Oppilasmäärä 20.9. tilastointipäivä	144	144	143
Toimintakate / oppilasmäärä	9 277,13 €/oppilas.	9965,02	8685,07 €

Toimielin	**30 Sivistystoimi**
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3200 Muu koulutus
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Muu koulutus luo kunnan asukkaille mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen kansalaisopiston ja musiikkiopiston opinto- ja harrastustoimintaan osallistumisen muodossa.
Linnalan opisto antaa kurssitarjonnallaan monenlaisia mahdollisuuksia eritasoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Tämän lisäksi järjestetään erilaisia projekteja ja hankkeita. Linnala tarjoaa koulutusta ja yleissivistystä, mahdollisuuksia harrastamiseen, kohtaamiseen ja virkistäytymiseen. Toiminnallaan se pyrkii myös ehkäisemään yhteiskunnallista syrjäytymistä.

Musiikkiopisto toiminta hankitaan ostopalveluna Savonlinnan musiikki- ja tanssiopistolta. Oppilaspaikkoja on kymmenen. Yksi oppilaspaikka maksaa n. 930 €. Musiikkiopistoa ylläpitää Savonlinnan musiikkiopiston kannatusyhdistys ry. Musiikkiopistossa opiskellaan neljällä eri tasolla. AO = aikuisosasto, MOT= musiikkiopistotaso, PJO= popjazz-osasto ja PT= perustaso. Opisto järjestää Enonkoskella myös tanssinopetusta 4-12 vuotiaille.

Strateginen linjaus/tavoite	**Toiminnallinen tavoite v. 2020**	**Mittari ja tavoitetaso**	**Toimenpide**	**Toteutuma 31.12.2020**
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Linnalan opisto järjestää opetusta Enonkoskella Säilytetään oppilaiden mahdollisuus saada musiikkiopistokoulutusta Tarjotaan myös tanssin opetusta.	Keskimäärin vuosittain noin 600 tuntia. Kymmenen oppilaspaikkaa/vuosi (nyt 6 oppilasta kunnasta) Kaksi tanssiryhmää	22 500 euron vuotuinen määräraha Kannustetaan musiikin opiskeluun, tuetaan oppilaspaikkamaksuilla opiskelua Tarjotaan edelleen tiloja toimintaan.	Linnalan opetustunnit toteutuivat vuonna 2020 tasan. Tuntiresurssi ja toteutuma 580 h. Vuoden aikana peruuntui 18 % tunneista eli 129 h. Musiikkiopistossa aktiivisesti 7 oppilasta. Kolme tanssiryhmää joissa 8 oppilasta. Syksyllä on toiminut 1 tanssiryhmä, jossa on mukana 9 (3-6-v.)
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet omatoimisuus ja aktiivisuus	Kunta keskittyy edelleen peruspalveluihin ja muu koulutus hoidetaan seudullisesti.	Enonkoskella toteutuneet kurssit ja oppilasmäärät.	Tarjotaan kursseja, joita kuntalaiset ovat toivoneet.	Kursseista toteutuu vuosittain kädentaitoihin ja liikuntaan sekä taiteisiin suuntautuvat kurssit.
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Mahdollisuus opiskella Enonkoskella	Toiminta pääasiassa Enonkoskella.	Laajennetaan musiikkiopiston tunteja Enonkoskella	Ei ole toteutunut musiikkiopiston kohdalla, Linnala opisto järjestää yksilöopetusta.

	Ta 2020	Ta muutos	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30550	0	-28098	-2452	92	-28526
Netto	-30550	0	-28098	-2452	92	-28526

Henkilöstö: Enonkoskella yhteyshenkilönä toimii sivistystoimiston toimistosihteeri.

Toimielin	**30 Sivistystoimi**
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3300 Kirjasto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteutunut 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/ työntekijät	Yhteisöllinen kirjasto	-lainausmäärien ja kirjastokäyntien pitäminen ennallaan suhteessa asukaslukuun -tyytyväiset asiakkaat ja kuntalaiset -ystävällinen ja osaava henkilökunta	-hankintojen kohdentaminen tasapuolisesti kaikille -näyttelyt, tapahtumat, lukupiiri -yhteistyö koulun, päiväkodin, kansalaisopiston, yhdistysten ja muiden ryhmien kanssa -henkilökunnan kehityskeskustelut, kouluttautuminen ja osaamisen ylläpito	-lukupiirejä ollut 7 -1-luokkalaisten lukutunti viikoittain, muut luokat käyneet säännöllisesti -Näprääjät kokoontuivat -päiväkoti käynyt säännöllisesti -päiväkodin ja Maa- ja kotitalousnaisten näyttelyt Heikki Loikkasen näyttelyn lisäksi -Muut tapahtumat peruttiin koronaviruksen takia -kehityskeskustelu ollut, Teams-yhteydellä kokouksia ja koulutuspäivä
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Osallistuva kirjasto	-aktiiviset kansalaiset osaavat toimia tarvittaessa itsenäisesti uusissa toimintaympäristöissä -yhteistyö Lumme-kirjastojen kesken toimii: seutulainaus, yhteinen asiakkuus, yhteinen ohjelma -yhteistyö Savon kirjastojen kesken: verkostoituminen -tutustuminen uusiin kirjastomuotoihin	-asiakkaiden ohjaaminen e-aineistojen käytössä ja uudessa kirjaston asiakasliittymässä -opastaminen tietoyhteiskunnan valmiuksien hallinnassa -henkilökunnan osallistuminen Lumme-kimpan päätöksiin ja kokouksiin -etäkoulutuksiin osallistuminen -käydään tutustumassa omatoimikirjastoihin	-kirjasto oli korona-tilanteen takia fyysisesti suljettuna 18.3.-10.5.2020, tänä aikana oli puhelinneuvontaa ja kirjojen noutopalvelua -10.5.-29.5.2020 lainaustoiminta alkoi mutta oleskelu kirjaston tiloissa ei ollut sallittu, asiakkaita ohjattiin edelleen puhelimitse sekä kirjaston että yleisissä asioissa -Teams-etäkokoukset lumme-kirjastolaisten sekä savon kirjastojen välillä, webinaari "Digiä tänään ja huomenna"
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Turvallinen kirjasto	-asiakkaat tuntevat olonsa tervetulleeksi kirjastossa -tyytyväiset asiakkaat -lisääntyvä käyttö	-esteetön kulku kirjastoon -luodaan mahdollisuus rauhaisaan oleiluun ja opiskeluun -yksilöllinen palvelu	-sulkuajan jälkeen kirjastoa avattiin varovasti välttäen liian monen ihmisen samanaikaista asioimista -neuvontaa puhelimitse lisätty -riittävät turvavälit taattu kirjastossa asiointiin -e-asiakkuuden luominen korona-tilanteessa

	Ta 2020	Ta muutos	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
Tuotot	250	0	1832	-1582	732,7	1315
Kulut	-116422	0	-106618	-9804	91,6	-112416
Netto	-116172	0	-104786	-11386	90,2	-111101

Toimielin	**30 Sivistystoimi**
Tulosalue	300 Sivistyslautakunta
Vastuualue	3400 Lasten päivähoito
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuksessa painotetaan lapsuuden itseisarvoista luonnetta, vaalitaan lapsuutta ja ohjataan lasta ihmisenä kasvamisessa. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa lapsen leikillä on keskeinen merkitys. Lähtökohtana toiminnassa ovat palveluhenkisyys ja tiivis yhteistyö lapsen huoltajien kanssa. Säännöllinen yhteistyö huoltajien kanssa on oleellista, jotta perheiden ja henkilöstön yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden.

Vastuualueen tehtävänä on järjestää kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja perheiden tarpeiden mukaisesti. Jokaisella perheellä on lain mukaan oikeus valita lapsilleen elämäntilanteeseensa sopiva palvelumuoto. Varhaiskasvatuspalvelu järjestetään Enonkoskella kokonaisuudessaan päiväkotihoitona, yksityisiä toimijoita ei ole. Lisäksi perheellä on mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki ja hoitaa lapset omassa kodissaan.

Kunnallista varhaiskasvatuspalvelua järjestetään tällä hetkellä päiväkotihoitona. Päiväkodissa on kolme ryhmää; Pikku-Uikut eli 1-3-vuotiaat, Kuikat eli 3-4-vuotiaat ja Koskikarat eli 3-5-vuotiaat sekä aamu- ja iltapäivähoitoa tarvitsevat esikoululaiset. Päiväkodissa järjestetään tarvittaessa myös vuorohoitoa iltaisin ja viikonloppuisin vanhempien työstä tai opiskelusta johtuvien tarpeiden mukaan. Vuorohoidon tarve on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi.

Varhaiskasvatustoimintaa ohjaa seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma. Asiakirjan pohjalta on aloitettu uusien toimintatapojen käyttöönotto esimerkiksi toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja pedagogisessa dokumentoinnissa. Pienryhmätoiminta, jossa toteutuu lapsen yksilöllinen huomioiminen ja kehityksen tukeminen, on keskeinen toimintamuoto. Varhaiskasvatus on kokopäiväpedagogiikkaa, jossa kaikki päivän tilanteet ovat kasvun ja oppimisen kannalta merkityksellisiä ja leikki on keskiössä. Vasun mukaisesti päiväkodissa kiinnitetään huomiota huoltajien ja lasten osallisuuden vahvistamiseen osana varhaiskasvatustoimintaa. Kasvatushenkilöstön pedagogista osaamista kehitetään edelleen vuonna 2020 täydennyskoulutuksen avulla.

Strateginen linjaus/tavoite	**Toiminnallinen tavoite v. 2020**	**Mittari ja tavoitetaso**	**Toimenpide**	**Toteutuma 31.12.2020**
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/ työntekijät	Toimintakulttuurin ja työhyvinvoinnin kehittäminen edelleen. Turvallinen ilmapiiri sekä lapsilla että aikuisilla.	- päiväkodissa on turvallinen ilmapiiri sekä lapsille että aikuisille - lapset tulevat kohdatuiksi yksilöinä ja heidän osallisuuttaan tuetaan - henkilöstö voi hyvin ja on työhön sitoutunutta	- ryhmissä ryhmävasut käytössä, joihin kirjattu yhteiset arvot ja käytännöt, joihin koko tiimi sitoutuu - pienryhmätoiminta - suhdeluvun toteutuminen kaikissa päivän tilanteissa	Ryhmävasut ovat käytössä, uudet laaditaan aina toimintakauden alkaessa syksyn aikana. **Ryhmävasut laadittiin ensimmäistä kertaa sähköisinä Daisy- järjestelmään. Tämä mahdollistaa lisäysten ja tarkennusten tekemisen asiakirjaan toimintakauden edetessä.** Toiminta on järjestetty mahdollisimman usein pienryhmätoimintana, jolloin mahdollistuu lapsen yksilöllinen huomioiminen. Suhdeluku ei ole toteutunut aina kaikissa päivän tilanteissa vuorohoidon tarpeista johtuen, mutta kuitenkin useimmiten. Päivittäin paikalla olevien lasten määrä on vaihdellut paljon, mikä on tyypillistä

				varhaiskasvatuksessa. Henkilöstön lomien ja muiden poissaolojen aikana ei yleensä oteta sijaista, vaan pyritään taloudellisuuteen käyttämällä henkilöstöä eri ryhmissä tarpeen mukaan tai yhdistämällä ryhmiä ulkoilussa.
			- toimivat palaverikäytännöt	Riittävän henkilöstön ansiosta tiimipalaverit ovat toteutuneet, talon palavereja on pidetty noin 3 kk:n välein.
			- tuetaan työhyvinvointia, seurataan sairauspoissaoloja, säännölliset kehityskeskustelut	Säännölliset tiimipalaverit ja avoin keskustelu tukevat työhyvinvointia. Lisäksi suunnitteilla henkilöstön tyhy-päivä syksylle 2020. **Henkilöstölle järjestettiin tyhy-aamupäivä 10.10.20 Tanhuvaarassa vesijumpaten ja ruokaillen. 27.11.20 järjestettiin osin omakustanteinen ruokailu paikallisessa ravintolassa.** **Kehityskeskusteluja on käyty osan kanssa, osa jää alkuvuoteen 2021.**
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Seudullisen varhaiskasvatussuunnitelman mukainen monipuolinen toiminta Päiväkodin ja huoltajien välisen yhteistyön vahvistaminen; tiedonkulun kehittäminen nykyaikaisemmaksi	- monipuolinen toiminta ja yhteistyö eri tahojen kanssa (esim. järjestöt, pelastuslaitos, opistot, koulu) -hankerahoitusta käytössä - varhaiskasvatukseen hankitaan Wilma tms. järjestelmä edistämään huoltajien osallisuutta ja parantamaan tiedonkulkua -varhaiskasvatuksen arviointi arviointisuunnitelman mukaisesti -henkilöstön täydennyskoulutus vähintään 2 pvää/ hlö	- päiväkoti aktiivinen yhteistyössä, järjestetään tapahtumia ja teemapäiviä päiväkodilla -seurataan aktiivisesti hankehakuja -säännölliset keskustelut huoltajien kanssa lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin liittyen - toiminnan arviointi (ryhmävasu ja ulkopuolinen arviointi) - vanhempainilta ja muut perheen tapahtumat väh. 2x vuodessa ja lasten kokoukset -kehityskeskustelut vakinaisen henkilöstön kanssa	Päiväkodilla järjestetty tapahtumia muuttunut tilanne (korona) huomioon ottaen. Koko talon yhteiset tapahtumat pidetty ulkona ja hyödynnetty lähiluontoa retkeilyssä. **Vanhempainillan sijaan perheille jaettiin syksyllä Pieni opas päiväkotiin – vihkonen ja järjestettiin ulos tehtävärata, jossa esiteltiin päiväkodin toimintaa varhaiskasvatuksen eri osa-alueiden näkökulmasta. Radan sai käydä kiertämässä oman perheen kesken perheelle sopivaan aikaan, vaikka lasta kotiin haettaessa.** Huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi ja tiedonkulun parantamiseksi päiväkodissa on otettu käyttöön sähköinen asiointijärjestelmä Daisy. Daisya käytetään jatkossa aktiivisemmin yhteydenpidossa ja perheiltä kysytään palautetta ja toiveita

			-kannustetaan henkilöstöä osallistumaan koulutuksiin	mm. vasukeskusteluissa. Lasten toiveita kuunnellaan mm. järjestämällä lastenkokouksia. Hankerahaa on haettu ja saatu lukemisen kulttuurin edistämiseen (1700e) ja varhaiskasvatuksen tasaarvon edistämiseen ja laadun kehittämiseen (20000e). Vanhempien kanssa käytävät keskustelut varhaiskasvatussuunnitelmiin (vasu) liittyen on käyty vallitseva tilanne huomioiden, osa puhelimitse. **Daisya on alettu hyödyntää myös lasten vasujen laatimiseen. Myös vanhemmilla on mahdollisuus täyttää lapsen vasua Daisyssa, mikä edistää vanhempien osallisuutta.** **Ryhmävasuja arvioitiin tiimeittäin sekä talon yhteisessä palaverissa keväällä toimintakauden lopussa. Vanhemmilta kysyttiin palautetta ja toiveita pienen kyselyn muodossa syksyn tehtäväradan yhteydessä, tähän vastattiin niukasti. Laajempi kysely toteutetaan keväällä 2021 sähköisesti.** Kehityskeskusteluihin on tarjottu mahdollisuutta ja niistä osa käydään alkuvuoden 2021 aikana. **Henkilöstö on osallistunut verkkokoulutuksiin ja ensiapu- koulutus järjestettiin koko kasvatushenkilöstölle 11.12.20. Alkusammutuskoulutus on tarkoitus toteuttaa alkuvuonna 2021.**
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Turvallinen ja terveellinen päiväkoti	- turvallinen toimintaympäristö (fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen turvallisuus)	- ympäristö ja leikkivälineet kunnossa - koulutettu, pätevä henkilöstö	Henkilöstö huolehtii päivittäin ympäristön ja leikkivälineiden turvallisuudesta ja puuttuu puutteisiin heti. Henkilöstö on koulutettua ja sitoutunutta.

		-varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstömitoitus ja suhdeluvun toteutuminen - kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma käytössä - ajantasainen turvallisuussuunnitelma - terveellisten elämäntapojen korostaminen	- lainmukaista suhdeluvun toteutumista seurataan ja tarvittaessa käytetään sijaisia - kiusaamiseen puututaan heti - päiväkodin turvallisuussuunnitelma päivitetään - lapsia kannustetaan liikkumaan ja syömään terveellisesti joka päivä	Lainmukainen suhdeluku on toteutunut päivittäin, vaikka tilapäisiä ylityksiä voi johonkin aikaan päivästä olla jossain ryhmässä. Päiväkodissa on panostettu kiusaamisen ehkäisyyn suunnitelman mukaisesti mm. panostamalla tunnekasvatukseen ja positiiviseen kasvatukseen. **Kokosimme päiväkodille turvallisuuskansion, jonka yksi osa pelastussuunnitelma on. Pelastussuunnitelma päivitettiin suurelta osin joulukuussa 2021 ja samassa yhteydessä tarkistettiin mm. poistumistiet ja niiden merkinnät sekä alkusammutusvälineistö. Kokonaisuudessaan turvallisuuskansio valmistuu alkuvuonna 2021.** Liikumme päivittäin monipuolisesti ja ruoka on ravitsemussuositusten mukaista.

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

	Ta 2020	Ta muutos	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
Tuotot	74000	0	143643	-69643	194,1	93329
Kulut	-534697	0	-554929	20232	103,8	-518837
Netto	-460697	0	-411286	-49411	89,3	-425508

Henkilöstö	**TP 2019**	TA**2020**	**31.12.2020**
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6 (3 ma)	6 (3 ma)	5 (2 ma)
Päiväkodinjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	2	2	3 (1 ma)
Ryhmäavustaja	1	1 (62 %)	
Henkilökohtainen avustaja	0		1 ma
Ruokapalvelutyöntekijä	1	1 (75 %)	1 (75 %)

Vapaa-aikalautakunta

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on luoda edellytykset ja tarjota mahdollisuudet kuntalaisten monipuoliselle vapaa-ajan vietolle sekä terveelle ja hallitulle elämälle.

Vapaa-aikalautakunnan tulosalueeseen kuuluu:
3500 Vapaa-aikatoimen hallinto
3600 Kulttuuritoimi
3700 Liikuntatoimi
3800 Nuorisotoimi

Kulttuuritoimintalain mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää monipuolista ja kaikki ikäryhmiä tavoittavaa kulttuuritoimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Liikuntalain mukaan kunnan tehtäviin kuuluu luoda liikunnan harrastamiselle yleiset edellytykset kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä. Kunnan tulee järjestää liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Tehtävänä on luoda laadukkailla ja monipuolisilla liikuntapalveluilla edellytyksiä kuntalaisten omaehtoiselle harrastustoiminnalle, jota kautta voidaan edistää kuntalaisten kokonaisvaltaista terveyttä ja hyvinvointia.

Nuorisolain mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioiden luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja.

Henkilöstö

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Toteuma 31.12.2020
Hallinto				
Toimistosihteeri	0,15	0,20	0,20	0,20
Rehtori-sivistystoimenjohtaja	0,05	0,05	0,05	0,05
Kulttuuritoimi				
Liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä	0,05	0,05	0,05	0,05
Liikuntatoimi				
Liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä	0,65	0,67	0,67	0,67
Liikuntapaikkojen hoitaja	0,70	0,70	0,70	0,70
Kausiapulainen	0,44	0,33	0,40	0,40
Nuorisotoimi				
Liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä	0,20	0,20	0,20	0,20
Iltavalvoja	0,72	0,46	0,46	0,46

350 Vapaa-aika toimi

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP 2019
Tuotot	14 200	29 213	-15 013	205,7	18391
Kulut	-321 400	- 246 295	-75 105	76,6	-314 727
Netto	-307 200	-217 082	-90 118	70,7	-296 336

Riskilomake Vapaa-aikalautakunta

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1-3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumis-aikataulu
Toiminnallinen Henkilöstöriski, yksintyöskentely	Tapaturman uhka, väkivallan uhka	1	Sovittava käytännöt avun saamiseksi	Hoidettu	
Toiminnallinen Tiedonkulkuriski	Tahattomat inhimilliset virheet ja erehdykset	1	Säännöllinen keskustelu/ohjeistaminen henkilöstön kanssa	Hoidettu	
Vahinko Laitteiston rikkoutuminen	Ei voida tuottaa joitakin palveluista	1	Varalaitteiston hankinta	Vaihtoehdot tiedossa	

Riskin suuruus:
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

Toimielin	**30 Sivistystoimi**
Tulosalue	350 Vapaa-aikalautakunta
Vastuualue	3500 Vapaa-aikatoimen hallinto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Vapaa-aikatoimen hallinto vastaa toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta, vapaa-aikatoimen henkilöstö-, talous- ja muista hallintotehtävistä sekä tiedotuksesta. Vapaa-aikalautakunta järjestää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen palveluja.

Strateginen linjaus / tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteuma 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/ työntekijät	Tasapainoinen talous Henkilöstön osaaminen Henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi	Toteuman seuranta Koulutuspäivät/työntekijä Kehityskeskustelut käyty kerran vuodessa	Talousarvion ja toimintasuunnitelman mukainen toiminta Koulutukset Kehityskeskustelut	Vapaa-aikatoimen palvelut on järjestetty määrärahojen puitteissa. Henkilöstökoulutuksiin osallistuttu 2-3 päivää/työntekijä. Kehityskeskustelut on käyty keväällä 2020.
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Aktiivinen ja osallistava sisäinen ja ulkoinen viestintä	Tiedotteet, somenäkyvyys	Aktiivinen tiedotus ja palautteet	Vapaa-aikatoimen tapahtumista on tiedotettu sosiaalisessa mediassa Facebook ja instagram, kunnan

				kotisivuilla, sähköpostilla kunnan järjestöille ja ilmoitustauluilla. Tiedotusta kehitetään edelleen ja palautetta otetaan vastaan.

3500 Vapaa-aika toimen hallinto

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP 2019
Tuotot	0	98	-98		13
Kulut	-35 045	- 29 025	-6 020	82,8	-26 563
Netto	-35 045	-28 927	-6 118	82,5	-26 550

Toimielin	**30 Sivistystoimi**
Tulosalue	350 Vapaa-aikalautakunta
Vastuualue	3600 Kulttuuritoimi
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Kunnan kulttuuritoimi edistää, tukee ja tarvittaessa järjestää paikallista kulttuuritoimintaa. Kulttuurityön ensisijaisena tehtävänä on toimintaedellytysten luominen monipuoliselle ja innovoivalle kulttuuritoiminnalle.

Strateginen linjaus / tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteuma 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/ työntekijät	Hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen kulttuuripalveluiden kautta Kulttuuritoimi järjestää yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tapahtumia	Vuosittain järjestettävien kulttuuritapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä	Ko. tietojen kerääminen tapahtumista	Kulttuuritapahtumia ei ole järjestetty koronapandemian vuoksi. Veteraanipäivänä ei juhlaa, vaan tarjottiin Koskenhelmen asukkaille ja henkilöstölle kahvit ja suolaiset sekä makeat tarjottavat. Suomen itsenäisyyden 103-vuotisjuhlaa ei voitu järjestää. Kirkossa oli jumalanpalvelus. Jumalanpalveluksen jälkeen muistettiin niitä perheitä, joihin on syntynyt pienokainen vuonna 2020 sekä myös niitä, kenelle oli myönnetty kunnan urheilu- tai kulttuuristipendi.
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Järjestöjen tukeminen ja yhteistyö	Kulttuuritoimelta jaettavat avustukset	Yhdistys ja järjestötoiminnan edistäminen ja tukeminen	Perustoimintatukea jaettiin kahdelle yhdistykselle yht.600 €. Osa määrärahoista varattiin kohdeavustuksiin, joita

				ei ole vielä myönnetty.

3600 Kulttuuritoimi

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP 2019
Tuotot	0	0	0	0	620
Kulut	-9 501	- 4 184	-5 317	44	-9011
Netto	-9 501	-4 184	-5 317	44	-8391

Toimielin **30 Sivistystoimi**
Tulosalue 350 Vapaa-aikalautakunta
Vastuualue 3700 Liikuntatoimi
Vastuuhenkilö Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Liikuntatoimen tarkoituksena on toimintaedellytysten luominen monipuolista liikuntaharrastustoimintaa varten sekä terveiden elämäntapojen edistäminen. Kohderyhmänä on koko Enonkosken kunnan väestö. Palvelut järjestetään käytettävissä olevien resurssien puitteissa usein maksuttomana. Liikuntapalvelujen muut keskeiset tehtäväalueet ovat urheiluseurojen tukeminen sekä liikuntatalon ja muiden liikuntapaikkojen asianmukainen ylläpito.

Strateginen linjaus / tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteuma 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/ työntekijät	Järjestöjen tukeminen ja yhteistyö Hyvinvoinnin ja elämänlaadun tukeminen liikunnan avulla	Liikuntatoimen jaettavat avustukset Uimisen tukeminen, tapahtumien, leirien, retkien määrä, osallistujamäärä, palaute	Yhdistys ja järjestötoiminnan edistäminen ja tukeminen Kuntalaisten uimisen tukeminen jatkuu, liikuntatapahtumien, leirien ja retkien järjestäminen	Perustoimintatukea jaettiin viidelle urheiluseuralle 3000 €. Kohdeavustuksia kahdelle tapahtumalle 171,34 €. Uimisen tukeminen: 208 kävijää ja vesijumppa 36 osallistujaa. (Korona-palvelut kiinni osittain.)
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Laadukkaat liikuntapalvelut ja liikuntapaikat sekä niiden kehittäminen	Kuntosalikorttien määrä, liikuntatalon käyttöaste, liikuntaryhmien määrä, palaute	Kaikkien väestöryhmien liikuntamahdol-lisuuksien lisääminen, suorituspaikkojen kunnossapito	Liikuntatalon avainkortteja oli käytössä noin 535. Kuntosalia ja liikuntataloa käytettiin tehokkaasti.
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Lapsille ja nuorille maksuttoman liikuntakerho-toiminnan jatkaminen ja kehittäminen Ikäihmisten toimintakyvyn ja hyvinvoinnin ylläpito	Järjestettyjen liikuntakerhotoiminnan määrä, osallistujamäärä ja palaute Voimaa vanhuuteen - hankkeen toteuma, "Liikettä liikuttaen Enonkosken senioreille" -hankkeen toteuma	Jatketaan lapsille ja nuorille maksuttoman liikuntakerhotoiminnan järjestämistä Kuntalaisten ikääntymisen huomioiminen kehittämällä väestön toimintakykyä tukevaa liikuntatoimen palvelutarjontaa	Jumpat / ohjatut liikuntaryhmät: lapset ja nuoret 4 kpl + karkin jalkapalloryhmät. Aikuiset 7 kpl ja Seniorit 13 kpl

	Kävijät 31.08.2020	Kustannus €	Kävijät 31.12.2020 / €
Savonlinnan uimahalli	21	46,64	103 / 191,72
Tanhuvaara Spa	187	430,91	306 / 705,47
Tanhuvaara : Vesijumppa	36	309,09	88 / 872,72

Liikuntatalon kuntosalin kävijämäärät

	2017	2018	2019	2020
Tammikuu	1 415	1 167	784	1293
Helmikuu	874	870	774	1117
Maaliskuu	978	757	1 063	520
Huhtikuu	989	700	814	18
Toukokuu	849	565	756	33
Kesäkuu	651	526	619	647
Heinäkuu	727	525	819	676
Elokuu	662	595	771	571
Syyskuu	683	639	849	601
Lokakuu	790	759	891	600
Marraskuu	885	670	928	657
Joulukuu	877	625	958	647

1.1.2020-31.12.2020

-Tanhuvaarassa maksuton vesijumppa + uimahallikäyntien tukeminen
-Liikuntapalvelut olivat mukana kunnan markkinointivideon ja penkkilenkki videon suunnittelussa ja toteutuksessa kesäkuussa 2020.
-Tapahtumat senioreille 2 kpl, lapset/nuoret 5 kpl, perheille 6 kpl. Kaikissa tapahtumissa on ollut paljon osallistujia, jolloin tapahtumien järjestäminen on ollut kannattavaa. Tapahtumat ovat saaneet positiivista palautetta.

Tapahtuma Seniorit

21.1.2020 ja 29.1.2020 liikuntaneuvontaprojekti yhteistyössä Tanhuvaaran Urheiluopiston kanssa
2.3.2020 senioreiden liikuntapäivä liikuntatalolla
20.4-18.6.2020 Poikkeukselliset pihajumpat yhteensä 23 ryhmää.

Tapahtuma Lapset/ Nuoret

25.2.2020 Megazonepelit Activity Makerilla
26.2.2020 Lasten jalkapallo (hiihtoloma)
2.3.2020 ja 5.3.2020 luistelukoulu
9-10.3.2020 hiihtokoulu
1.6-17.6.2020 lasten kesäleiri

Tapahtuma Lapsiperheet

24.2.2020 koko perheen sählypelit (15 hlö)
26.2 koko perheen temppurata (15 hlö)
27.2.2020 koko perheen kaupunkisotapelit (12hlö)
11.4.2020 Kinder suklaamunajahti. Enonkosken kirkonkylän alueelle piilotettiin 50 kpl kinder munia, joiden sijainti julkaistiin liikuntapalveluiden facebook sivuilla.
Tapahtumaan osallistui arviolta 60 hlö.
2.6-23.6.2020 kesäkuun ajan tiistaisin järjestettiin aikuisille pihajumppa ja samaan aikaan lapsille liikuntakerho (kävijöitä yhteensä 25 hlö)
2.7.2020 säpinä kärri- kesäkiertue Enonkoskella. Toimintaa lapsiperheille Savonlinnan Seudun Liikunnan ohjaamana (en tiedä osallistujamäärää)

Liikettä Liikuttaen Enonkosken senioreille hanke

- uudet liikuntaryhmät, tapahtumat, välinehankinnat, liikuntaneuvontaprojekti
- hankkeelle haetaan jatkoaikaa ensi keväälle koronan vuoksi

Korona aikana

- Enonkosken liikuntapalvelut Facebook-sivu luotiin, jonne julkaistiin jumppaohjeita ja ajankohtaista tietoa liikunnasta ja hyvinvoinnista
- 23 pihajumpparyhmää senioreille
- liikuntainfopaketti kaikille yli 70- vuotiaille senioreille
-

31.8.2020-31.12.2020

-Tanhuvaarassa maksuton vesijumppa + uimahallikäyntien tukeminen
-Tapahtumat senioreille 4 kpl, lapset/nuoret 3 kpl, perheille 1 kpl. Kaikissa tapahtumissa on ollut paljon osallistujia korona tilanteesta huolimatta, jolloin tapahtumien järjestäminen on ollut kannattavaa. Tapahtumat ovat järjestetty Korona-rajoitukset huomioiden. Tapahtumat ovat saaneet positiivista palautetta.
Tapahtuma Seniorit

13.9.2020 Lavis maksuton tutustumistunti noin 35 hlö. Järjestäjä Enonkosken kunta liikuntatoimi
9.10.2020 Senioreiden toiminnallinen ulkoilupäivä. Toimintaa liikuntatalolla aamupäivällä ja vanhustentalojen pihamaalla iltapäivällä. Järjestäjät Enonkosken liikuntatoimi, Fysio Tervaranta, Vanhus ja vammaisneuvosto, Eläkkeensaajat ja Eläkeliitto. Osallistujia yhteensä noin 80 hlö.
21.9.2020 Eläkkeensaajien ulkoilupäivä/penkkilenkki järjestäjä liikuntatoimi ja Fysio Tervaranta Osallistujat noin 40 hlö.
30.9.2020 Eläkeliiton ulkoilupäivä/penkkilenkki järjestäjä liikuntatoimi ja Fysio Tervaranta Osallistujat noin 35 hlö.

Tapahtumat lapset/nuoret

15.9.2020, 22.9.2020 ja 29.9.2020 parkour tunnit maksuton noin 20 hlö. Järjestäjä liikuntatoimi
28.9.2020 Paintball metsäpelit lapset, nuoret ja aikuiset noin 25 hlö. Järjestäjä liikuntatoimi ja Samin liikuntapalvelut.
13.11.2020 Lanit 5-9 -luokkalaisille, noin 18 hlö. Järjestäjät liikunta ja nuorisotoimi

Tapahtumat Lapsiperheet
14.9.2020 koko perheen yleisurheilukisat noin 65 hlö. Järjestäjät liikuntatoimi ja ESLi.

Koulutukset:
17.11.2020 Defibrillaattori koulutus liikuntatalolla
24.11.2020 Liikuntatoimenviranhaltioiden koulutus teams
11.12.2020 Ensiapukoulutus Alakoulun salissa

Markkinointi:
Liikuntatoimen palveluita markkinoidaan kunnan uudistetuilla kotisivuilla, ilmoitustauluilla, ryhmissä ja tapahtumissa, Enonkosken kunnan Facebook sivuilla, sekä Enonkosken Liikuntapalveluiden sivuilla. Myös sähköpostitse jaetaan esitteitä eri Enonkosken järjestöille ja seuroille. Enonkosken Liikuntapalveluiden Facebook sivuilla kuntalaiset keskustelevat ja esittävät toiveita liikuntapalveluiden kehittämiseen. Liikuntapalveluiden sivut tavoittavat nopeasti kohderyhmää ja osallistaa / kuulee kuntalaisia. Sivua päivittää liikunnanohjaaja ja liikuntapaikkojenhoitaja.

Hankinnat:
Liikuntatalolle sählymailoja, pelimaaleja, voimistelupatja, kuntosalille välineitä.

Liikettä Liikuttaen Enonkosken senioreille hanke

Hankkeelle saatiin jatkoaikaa 30.4.2020 saakka. Syksyllä hankkeen ohjausryhmä on suunnitellut toimintaa koronarajoitukset huomioiden. Suunnitelmia on jouduttu soveltamaan tiukentuneiden rajoitusten vuoksi. Senioreille on järjestetty useita liikuntaryhmiä yht. 13 kpl, tapahtumia 3 kpl, välinehankintoja jne. Ohjausryhmä on kokoontunut säännöllisesti pienellä porukalla syksyn aikana.

Kaikki Enonkosken järjestetyt ohjatut liikunta-/jumpparyhmät 31.8-31.12.2020
Seniorit: 14 kpl.
Aikuiset: 8 kpl
Lapset/nuoret: 13 kpl.

3700 Liikuntatoimi

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP 2019
Tuotot	14 000	20 639	-6 639	147,4	17188
Kulut	-229 313	- 168 661	-60 652	73,6	-240 135
Netto	-224 473	-148 022	-67 292	70	-222 948

Toimielin	**30 Sivistystoimi**
Tulosalue	350 Vapaa-aikalautakunta
Vastuualue	3800 Nuorisotoimi
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Kunnan nuorisotoimen ensisijaisia tavoitteita ovat edellytysten luominen kunnassa toteutettavalle nuorisotoiminnalle ja nuorisotoiminnan tukeminen. Nuorisotoimen kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat.

Strateginen linjaus / tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide	Toteuma 31.12.2020
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/ työntekijät	Järjestöjen tukeminen ja yhteistyö Nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen lisääminen	Nuorisotoimelta jaettavat avustukset Nuorisoneuvoston toiminta	Yhdistys ja järjestötoiminnan edistäminen ja tukeminen Uusien nuorten houkutteleminen toimintaan	Perustoimintatukea jaettiin yhdelle yhdistykselle 300 €. Kohdeavustusta jaettiin yhdelle yhdistykselle 344,96 € leirin järjestämiseen. Nuorisoneuvosto ei ole toiminut.
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Kerhotoiminnan, retkien ja tapahtumien järjestäminen nuorille Nuorten työharjoittelun tukeminen	Kerhotoiminnan, retkien ja tapahtumien määrä, kävijämäärät ja palaute Työllistettyjen nuorten määrä	Kerhotoiminnan, retkien ja tapahtumien järjestäminen Nuorten työllistämisen tukeminen	Nuorten tapahtumat yhdessä liikuntatoimen kanssa. Nuorten työharjoittelutukea haki 37 nuorta. Yhteensä haettuja viikkoja oli 108.
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Nuorten tasapainoisen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä osallisuuden ja tasa-arvon edistämien	Nuorisotilan aukiolopäivät, kävijämäärät ja palaute	Nuorisotilan toiminnan kehittäminen yhteistyössä nuorten kanssa	Nuorisotila oli avoinna ma-pe klo 16.30-20.30. Kävijämäärät: päivittäin noin 15-20 nuorta. Uusia hankintoja (mm. pingispöytä). Kokkauspäivä ja leffaillat. Etsivä nuorisotyö toiminut elokuuhun asti kunnan omana

				työnä, sen jälkeen ostopalveluna Savonlinnalta.

3800 Nuorisotoimi

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP 2019
Tuotot	200	8477	-8277	4 238,3	570
Kulut	-47 541	-44 426	-3 115	93,4	-48 151
Netto	-47 341	-35 949	-11 392	75,9	-47 581

31.8-31.12.2020

Nuorisotila on ollut auki maanantai, tiistai, keskiviikko klo.16.30-20.30 ja torstaisin klo.16.30-20.00. Kävijämäärät päivittäin 13-25 nuoren välillä.

Nuorten kanssa on käytössä erilaisia sosiaalisia medioita tiedottamiseen whatsapp-ryhmä ja snapchat.

Hankinnat: Sohva, valkokangas, Playstation peli Fifa20, sähkövatkain, paistomittari ja baarijakkarat

Tapahtumat:
- leffa iltoja
- biljardi ja änäri turnaukset
- etsivä nuorisotyöntekijä Pekka Loikkanen vieraili
- jouluruokailu(kinkku,karjalanpaisti,perunat,riisipiirakat+munavoi,porkkana- ja lanttulaatikko, salaatteja)
- Lanit järjestetty yhdessä liikuntatoimen kanssa

Kokkailut
Teemme ruokaa tai leivomme noin kerran viikossa. Muutaman kerran viikossa on myös kaupasta ostettua pullaa. Suunnittelemme nuorten kanssa yhdessä, milloin tehdään ja mitä tehdään eli mennään nuorten ehdoilla. Olemme mm. tehneet pizzaa, nappuloiden nakkiherkkuja, pannaria, kebabkiusausta, kanaa + riisiä, kebabkastike + ranskalaiset, perunamuusia + makkara, tortilloja, torttuja, pipareita, makaroonia jauhelihalla, hampurilaispiirakkaa, nachopeltiä, kebabkastike + riisiä, norjalaista suklaakakkua, keksejä, kanapastaa.

Koulutukset
Jäänyt koronaviruksen takia osallistumatta.

Toimielin	**40 Tekninen toimi**
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Tekninen toimi huolehtii kunnan toimesta tapahtuvasta maankäytön- ja rakentamisen suunnittelusta, rakentamisen neuvontatehtävistä, omien rakennustensa kunnossapidosta, liikennealueista ja -turvallisuustyöstä, vesi- ja viemärilaitoksen sekä kaukolämmön jakelusta, sekä ympäristön tilan seuraamisesta ja valvonnasta.
Rakennusvalvonnan osalta teknisen lautakunnan yleisenä tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa ja valvoa rakennustoimintaa kunnassa, sen mukaan kuin rakennuslaissa tai muutoin on säädetty tai määrätty. Lisäksi lautakunta toimii kunnan ympäristönsuojelun viranomaisena.

Vastuualueen tehtävät;

- ✓ maankäytön ja rakentamisen suunnittelu, kaavoitus
- ✓ rakentamiseen liittyvät neuvontapalvelut
- ✓ kunnan omien rakennusten kunnossapito
- ✓ kunnan kiinteistöjen kiinteistönhoito
- ✓ liikennealueiden kunnossapito
- ✓ puistojen ja puistometsien hoito
- ✓ sataman ja laitureiden ylläpito ja hoito
- ✓ kunnan rakennuttamistehtävät
- ✓ vesi- ja viemärilaitoksen ylläpito
- ✓ kaukolämpölaitoksen ja verkoston ylläpito
- ✓ rakennusvalvonta
- ✓ kunnan ympäristönsuojelutehtävät
- ✓ työsuojelutehtävä

Sitovat tavoitteet merkitty tulosalueraportteihin

- ✓ huolehtia, että kunnassa on vapaita tontteja rakentamiseen
- ✓ rakennusten pitäminen kunnossa siten, että ovat käytettävissä käyttötarkoitukseensa
- ✓ huolehtia liikenneväylien kunnosta
- ✓ kuntalaisille hoidetut viihtyisät puistoalueet
- ✓ venepaikkojen tarjoaminen riittävissä määrin
- ✓ vesi- ja viemärilaitoksen osalta taata vesihuollon toiminta
- ✓ varmistaa lämmön toimitus kaikissa olosuhteissa
- ✓ rakennusvalvonnan toiminta, luvat enintään 4 viikon käsittelyaika
- ✓ valvoa ympäristön tilan säilymistä, ympäristökatselmukset vuosittain
- ✓ työsuojelun kehittämien, toiminta ilman työtapaturmia

Henkilöstö	**TP 2019**	**TA 2020**	**Toteuma 31.12.2020**
*kunnaninsinööri	1	1	1
*toimistosihteeri	1	1	1
*vesilaitoksen vastaava hoitaja/kiinteistön hoitaja	1	1	1
*kiinteistönhoitaja/laitosmies	1,3	1,3	1,3
*rakennusmies	1	1	1
*kiinteistönhoitaja/yleiset alueet	0,5	0,5	0,5
*siistijä	4	4	4
*puistotyöntekijä/työllistetty	2	2	1
Yhteensä			
	11,8	**11,8**	**10,8**

RAPORTTI YHTEENSÄ	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
Tuotot	1704608	1655853	48755	97,1	1743579
Kulut	-2536181	-2212298	-323883	87,2	-2310475
Netto	-831573	-556445	-275128	66,9	-566897

Toimielin	**40 Tekninen toimi**
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	4000 Tekninen toimi
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Teknisen sektorin eri tulosyksiköiden toiminnan yhteensovittaminen hoitamalla hallintoa keskitetysti. Rakennusvalvonnan palvelujen tuottaminen MRL:n ja MRA:n sekä RakMk:n mukaisesti, sekä ympäristönsuojeluun, valvontaan ja ohjeistukseen liittyvät tehtävät.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	- rakentamiseen liittyvät neuvontapalvelut	Palvelu saavutettavissa vähintään kahtena päivänä viikossa	Kaksi toimistopäivää viikossa, toteutunut
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	-teknisen toimen eri toimialueiden ja henkilöstön yhteensovit-taminen	Kuukausipalaverit, koulutukseen osallistuminen min. 3 pv/vuosi	Sovittava päivä, koulutuksesta tiedottaminen, ei toteutunut
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	-työsuojelu koko kunnan osalta - ympäristönsuojelu	-ei työtapaturmia -kunnossapidon suunnittelu rakennusten ja eri toimialueiden rakenteiden osalta	-asianmukaiset turvavälineet turvavälineisiin on panostettu

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
4000 Tekninen toimi					
Tuotot	12550	23391	-10841	186,4	16469
Kulut	-215070	-192295	-22775	89,4	-205234
Netto	-202520	-168904	-33616	83,4	-188765

Tunnusluvut:	TP 2019	TA 2020	Tot 31.12.2020
Rakennusluvat, toimenpideluvat ja -ilmoitukset Muut: poikkeaminen, maisematyö, purkaminen sekä jatkoaikahakemukset Suoritetut katselmukset	30+15+14	35	41 14 + 16 10 156

Toimielin **40 Tekninen toimi**
Tulosalue 400 Tekninen lautakunta
Vastuualue 4100 Yleiset alueet
Vastuuhenkilö Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Kuntakeskuksen liikennealueiden ja liikuntapaikkojen ylläpitäminen, hoito ja kehittäminen. Turvallisuusnäkökohtien huomioiminen ja positiivisen kuntakuvan luominen ympäristön hoidolla. Jätehuollon ja kierrätyspisteiden kehittäminen ajan tarpeiden mukaisesti. Yksityistieavustuksen myöntämisellä pyritään helpottamaan tasapuolisesti haja-asutusalueella asuvien kuntalaisten tienpidon taloudellista rasitusta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Pidetään suorituspaikat ja ympäristö hoidettuna	Käytettävyys ja pidetään yllä vuoden 2019 taso ympäristön hoidossa	Rekrytoidaan kausityöntekijöitä kevät-kesä-syksy kausiksi, toteutunut
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Pyritään aktivoimaan myös kuntalaisia	Kylän kevätsiivous ja vieraslajien torjuntaviikko	Haastetaan kuntalaisia ja yhdistyksiä Koronatilanteen vuoksi ei järjestetty
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Pidetään suorituspaikat ja alueet toimintakuntoisi-na	Ei ilmoituksia vahingoista	Säännölliset tarkastukset kohteissa suoritettu

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
4100 Yleiset alueet					
Tuotot	40244	24568	15676	61	34504
Kulut	-221687	-199966	-21721	90,2	-216276
Netto	-181443	-175398	-6045	96,7	-181772

Tunnusluvut:	TP 2019	TA 2020	Tot 31.12.2020
Katuvalojen valaisimien uusiminen	10		
Puistometsien raivaukset ha	20	10	10

Toimielin	**40 Tekninen toimi**
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	4200 Kiinteistöt
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Ylläpitää olemassa olevaa rakennuskantaa sillä tasolla, että käyttäjillä on edellytykset kiinteistössä tarkoitettuun toimintaan ja poistaa korjausvelkaa. Pitää kiinteistöjen käyttöaste mahdollisimman korkealla tasolla.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Pyritään luopumaan vajaakäyttöisistä tiloista	Ei vajaakäyttöisiä taloutta heikentäviä kiinteistöjä kunnalla	Asetetaan vajaakäyttöiset kiinteistöt myyntiin, myyty 2 rakennusta
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Keskitytään toiminnan kannalta tarvittavien kiinteistöjen kuntoon	Ei suunnittelemattomia korjauksia ja pidetään rakennuskanta nykyisellä tasolla	Korjausvelkaselvitys kiinteistöissä. Korjausvelka huomioitu investointisuunnitelmassa
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Pidetään rakennusten turvallisuustaso	Ei sattuneita vahinkoja	Säännölliset tarkistukset suoritettu

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

4200 Kiinteistöt	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
Tuotot	1285207	1221414	63793	95	1281895
Kulut	-967661	-821168	-146493	84,9	-906002
Netto	317546	400246	-82700	126	375893

Tunnusluvut:	TP 2019	TA 2020	Tot. 31.12.2020
Käyttöön soveltuvat rakennukset %	100	100	100
Vuokrausaste %	90	90	90

Tulosalue sisältää myös sisäisesti laskutettavat kiinteistöt, joiden kustannuksen peritään kokonaisuudessaan tilojen käyttäjiltä.

Toimielin	**40 Tekninen toimi**
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	4300 Palo- ja pelastustoimi
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Turvata kuntalaisille hyvä perusturvallisuuden taso ja antamalla neuvontaa sekä valistusta. Toiminnasta vastaa Etelä-Savon pelastuslaitos, paikallisena toimijana Enonkosken sopimuspalokunta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Toimiva VPK toiminta/ensi-vaste	VPK:n aktiivimäärän lisääminen 1-2 henkilöllä	Nuorten aktivointi Vpk:lla toimintavastuu
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Kyläturvallisuus päivä	Järjestetään kylillä turvallisuus koulutusta	Ainakin yksi turvallisuuspäivä
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Yhteistyö ESPL ja paikallisen VPK kanssa	Sattuneiden vahinkojen määrän pieneneminen	Tiedotusta palo - ja pelastus-toimesta

Tunnusluvut:	TP 2019	TA 2020	Tot 31.12.2020

Tulipalojen ja onnettomuuksien määrä kpl	68	45	50
Vapaapalokunnan henkilöstö	8	9	9
Ensivaste	19	33	15

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
4300 Palo ja pelastustoimi					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-154090	-135919	-18171	88,2	-121830
Netto	-154090	-135919	-18171	88,2	-121830

Toimielin	**40 Tekninen toimi**
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	4400 Kaukolämpölaitos
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Lämmön häiriötön jakelu asiakkaille biopolttoaineella alihankintaa hyväksi käyttäen.

Strateginen linjaus/tavoite	**Toiminnallinen tavoite v. 2020**	**Mittari ja tavoitetaso**	**Toimenpide**
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Lämmön häiriötön toimitus	Ei keskeytyksiä toimituksissa	Pidetään laitteet ja linjat kunnossa pidetty
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Selvitetään eri lämmöntuotanto mahdollisuuksia	Energian hinnan kilpailukykyisyys	Selvitetään tuottajan kanssa kehitysmahdolli-suudet seurannassa
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Varmistetaan lämmöntoimi-tusta	Varavoiman syöttömahdollisuus kattilalaitokselle	Rakennetaan varavoiman syöttömahdolli-suus. Selvitystyö tehty

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
4400 Kaukolämpölaitos					
Tuotot	232750	243518	-10768	104,6	257657
Kulut	-191190	-187652	-768	99,6	-199191
Netto	41560	55866	-11536	126,0	58466

Tunnusluvut:	TP 2019	TA 2020	Tot. 31.12.2020
Lämmön jakelun keskeytys h	4 h 10 kiinteistöä	0	4
Lämpöenergian myyntihinta €/MWh	80,44	80,44	80,44
Liittymien lukumäärä (kpl)	26	28	26

Toimielin	**40 Tekninen toimi**
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	5000 Vesi- ja viemärilaitos
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Vesi- ja viemärilaitoksen vastuulla on talousveden luotettava jakelu asiakkaille ja jätevesien puhdistaminen mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavasti. Laitosten ohjauksessa käytetään ajanmukaista tekniikkaa.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Vedenjakelun häiriötön toiminta	Ei toimituskatkoja ja veden laatu pidetään hyvänä	Seuranta ja tutkimukset laadusta säännölliset, toteutunut
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Nyt käytössä kaksi vedenottamoa, niiden ajaminen	Saada molemmista hyvälaatuista vettä riittävästi	Suunnittelu ja käyttökokemukset koekäyttö suoritettu
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Ei häiriötekijöitä	Käytön varmistus toimet	Sähköinen etävalvonta käytössä

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

	Ta 2020	Toteutunut 2020	Jäljellä	Tot %	TP2019
5000 Vesi ja viemärilaitos					
Tuotot	133857	142962	-9105	106,8	153054
Kulut	-149133	-127360	-21773	85,4	-138810
Netto	-15276	15602	-30878	-102,1	14244

Riskilomake/Tekninen lautakunta

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1-3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumisaikataulu
Veden pilaantuminen	Uusi vedenottamo	2. to, ta, va	Varaveden toimitusjärjestelmä Toinen vedenottamo	Sopimus Vesilinja rakennettu Vedenottamorakennus valmistui keväällä -19	On Valmistunut ja käyttöönotettu
Lämmön toimitus keskeytyy	Koskenhelmi ja vanhustentalot ilman lämpöä	2. to, ta, va	Varavoimakoneet sähköllä peruslämpöä ja valoa	Hankittu Sähkön syöttö suoraa ulkoa	On 2017-2018
Sähkön katkeaminen yli 12 h	Talvella putkien jäätymiset, kylmyys	1. to, ta, va	Varavoimakoneet kunta Tulisijat yksityisillä kiinteistöillä	Hankittu On suositus okt, uudemmat pakollinen	On osin
Tietoliikennehäiriö / tuhoutuminen	Ei varmuuskopioita, jatkuvuuden varmistus	2. to, ta, va	Varmuuskopiointi, arkistot kuntoon, sähköinen arkistointi aloitus	Osittain hoidettu Aloitettu	Jatkuvaa
Henkilöstöriski	Käytännön töiden hoituminen	2. to, st, va	Sovittava käytännöt ”varallaolohenkilö” Sopimus naapurikunnan kanssa	Ei hoidettu, pakko hoitaa omana työnä Loma-aikainen sopimus	2018-2019

Riskin suuruus:
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

st = strateginen
to = toiminnallinen
ta = taloudellinen
va = vahinko

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12/2020
Projekti: ei rajattu
Ryhmittelykoodi: ei rajattu
Koko organisaatio
Kumppani: ei rajattu
Erittelykoodi: 1, 2

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2020	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	1 199 800	0	1 199 800	1 164 869	-34 931	-2,91%	97,09%
MAKSUTUOTOT	96 000	0	96 000	148 864	52 864	55,07%	155,07%
TUET JA AVUSTUKSET	68 500	0	68 500	127 407	58 907	86,0%	186,0%
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 058 532	0	1 058 532	1 084 391	25 859	2,44%	102,44%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 422 832	0	2 422 832	2 525 531	102 699	4,24%	104,24%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	36 552	0	36 552	30 948	-5 604	-15,33%	84,67%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	36 552	0	36 552	30 948	-5 604	-15,33%	84,67%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-2 586 453	0	-2 586 453	-2 444 879	141 574	5,47%	94,53%
PALKAT JA PALKKIOT	-1 998 698	0	-1 998 698	-1 875 721	122 977	6,15%	93,85%
HENKILÖSIVUKULUT	-587 755	0	-587 755	-569 158	18 597	3,16%	96,84%
ELÄKEKULUT	-541 777	0	-541 777	-524 729	17 048	3,15%	96,85%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-45 978	0	-45 978	-44 429	1 549	3,37%	96,63%
PALVELUJEN OSTOT	-8 159 347	0	-8 159 347	-7 589 662	569 685	6,98%	93,02%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-796 578	0	-796 578	-712 547	84 031	10,55%	89,45%
AVUSTUKSET	-214 400	0	-214 400	-241 906	-27 506	-12,83%	112,83%
MUUT TOIMINTAKULUT	-623 250	0	-623 250	-570 618	52 632	8,44%	91,56%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 380 028	0	-12 380 028	-11 559 612	820 416	6,63%	93,37%
TOIMINTAKATE	-9 920 644	0	-9 920 644	-9 003 132	917 512	9,25%	90,75%
VEROTULOT	4 757 000	0	4 757 000	4 642 253	-114 747	-2,41%	97,59%
VALTIONOSUUDET	5 391 821	0	5 391 821	5 745 011	353 190	6,55%	106,55%

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12/2020

Koko organisaatio

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	**13 500**	**0**	**13 500**	**8 111**	**-5 389**	**-39,92%**	**60,08%**
MUUT RAHOITUSTUOTOT	**80 320**	**0**	**80 320**	**111 494**	**31 174**	**38,81%**	**138,81%**
MUUT RAHOITUSKULUT	**0**	**0**	**0**	**-1 207**	**-1 207**		
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	**93 820**	**0**	**93 820**	**118 399**	**24 579**	**26,2%**	**126,2%**
VUOSIKATE	**321 997**	**0**	**321 997**	**1 502 531**	**1 180 534**	**366,63%**	**466,63%**
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	**-670 410**	**0**	**-670 410**	**-573 231**	**97 179**	**14,5%**	**85,5%**
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	**-670 410**	**0**	**-670 410**	**-573 231**	**97 179**	**14,5%**	**85,5%**
TILIKAUDEN TULOS	**-348 413**	**0**	**-348 413**	**929 301**	**1 277 714**	**366,72%**	**-266,72%**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	**-348 413**	**0**	**-348 413**	**929 301**	**1 277 714**	**366,72%**	**-266,72%**
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
VUOSIKATE	321 997	0	321 997	1 502 531	1 180 534	366,63%	466,63%
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	0	0	0	-69 099	-69 099		
	321 997	**0**	**321 997**	**1 433 432**	**1 111 435**	**345,17%**	**445,17%**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
INVESTOINTIMENOT	-388 000	-20 000	-408 000	-274 780	133 220	32,65%	67,35%
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	10 000	0	10 000	129 559	119 559	1 195,59%	1 295,59%
	-378 000	**-20 000**	**-398 000**	**-145 221**	**252 779**	**63,51%**	**36,49%**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-56 003**	**-20 000**	**-76 003**	**1 288 211**	**1 364 214**	**1 794,95%**	**-1 694,95%**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET							
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	0	0	24 612	24 612		
	0	**0**	**0**	**24 612**	**24 612**		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET							
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0	18 538	18 538		
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0	-279 040	-279 040		
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0	0	0	574 751	574 751		
	0	**0**	**0**	**314 249**	**314 249**		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**0**	**0**	**0**	**338 861**	**338 861**		
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-56 003**	**-20 000**	**-76 003**	**1 627 072**	**1 703 075**	**2 240,8%**	**-2 140,8%**

RAHAVARAT 31. 12.	**4 496 591**	
1. 1.	**2 869 519**	**1 627 072**

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2020

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2020	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.
10	**Korvausinvestoinnit**								
111	**KI / Rakennukset**								
9100	Kunnanvirasto, K Pv	-8 000	0	-8 000	0	8 000	100,0%	0,0%	0
Menot		-8 000	0	-8 000	0	8 000	100,0%	0,0%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9160	Vanh.vuokratalo Wellamo, sauna	-20 000	0	-20 000	-10 973	9 027	45,14%	54,86%	0
Menot		-20 000	0	-20 000	-10 973	9 027	45,14%	54,86%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9270	Kattilalaitos, korjaukset K Pv	-30 000	0	-30 000	-9 332	20 668	68,89%	31,11%	0
Menot		-30 000	0	-30 000	-9 332	20 668	68,89%	31,11%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9304	Liikuntatalon katon korj, K Pa	-8 000	0	-8 000	-5 925	2 075	25,93%	74,07%	0
Menot		-8 000	0	-8 000	-5 925	2 075	25,93%	74,07%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9400	Vanhustentalot, huoneistojen k	-50 000	-20 000	-70 000	-60 763	9 237	13,2%	86,8%	-43 574
Menot		-50 000	-20 000	-70 000	-60 763	9 237	13,2%	86,8%	-43 574
Tulot		0	0	0	0	0			0
9401	Palvelutalo Koskenhelmi huonei	0	0	0	0	0			0
Menot		0	0	0	0	0			0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9403	Koskenhelmen ikkunat sisäpihan	-20 000	20 000	0	0	0			0
Menot		-20 000	20 000	0	0	0			0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9405	Kirkonkylän koulun takaportaik	0	0	0	0	0			0

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2020

Menot		0	0	0	0	0			0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9406	Koskenhelmen yl.tilojen korj.	-50 000	0	-50 000	0	50 000	100,0%	0,0%	-21 208
Menot		-50 000	0	-50 000	0	50 000	100,0%	0,0%	-21 208
Tulot		0	0	0	0	0			0
9411	Vanhustentalot, ulko-ovien ja	-15 000	0	-15 000	-11 177	3 823	25,49%	74,51%	0
Menot		-15 000	0	-15 000	-11 177	3 823	25,49%	74,51%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9412	Vanhustentalot, talojen raput	-8 000	0	-8 000	0	8 000	100,0%	0,0%	0
Menot		-8 000	0	-8 000	0	8 000	100,0%	0,0%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9413	Vanhustentalojen paloturvallis	0	0	0	0	0			-63 705
Menot		0	0	0	0	0			-63 705
Tulot		0	0	0	0	0			0
9414	Makasiinin katon perus ja maal	0	0	0	0	0			-7 571
Menot		0	0	0	0	0			-7 571
Tulot		0	0	0	0	0			0
9416	Koskipirtti 4H-tila patt+latti	0	0	0	0	0			-9 997
Menot		0	0	0	0	0			-9 997
Tulot		0	0	0	0	0			0
9417	Teollisuushalli 2, K	0	0	0	59 180	59 180			0
Menot		0	0	0	0	0			0
Tulot		0	0	0	59 180	59 180			0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	59 180	59 180			0
111	**KI / Rakennukset yhteensä**	**-209 000**	**0**	**-209 000**	**-38 990**	**170 010**	**81,34%**	**18,66%**	**-146 055**
Menot		**-209 000**	**0**	**-209 000**	**-98 170**	**110 830**	**44,51%**	**46,97%**	**-146 055**

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2020

Tulot		**0**	**0**	**0**	**59 180**	**59 180**			**0**
Rahoitusosuudet		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit		**0**	**0**	**0**	**59 180**	**59 180**			**0**
113	**KI / Kiinteät rakent. ja lait.**								
9301	Urheilukentän katsomo peruskor	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	0,0%	100,0%	0
Menot		-10 000	0	-10 000	-10 000	0	0,0%	100,0%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9407	Päiväkodin muutokset/piha-alue	0	0	0	0	0			-6 523
Menot		0	0	0	0	0			-6 523
Tulot		0	0	0	0	0			0
9422	Kaavatiet ja maankäyttö, K, Pa	-20 000	0	-20 000	-20 000	0	0,0%	100,0%	-11 803
Menot		-20 000	0	-20 000	-20 000	0	0,0%	100,0%	-11 803
Tulot		0	0	0	0	0			0
9424	Katuvalot, K, Pa	-80 000	0	-80 000	-80 000	0	0,0%	100,0%	-75 656
Menot		-80 000	0	-80 000	-80 000	0	0,0%	100,0%	-75 656
Tulot		0	0	0	0	0			0
9426	Laidunal.kaavateiden peruskorj	0	0	0	0	0			-132 145
Menot		0	0	0	0	0			-132 145
Tulot		0	0	0	0	0			0
9435	Jv-puhd.ulko-altaan peruskorj.	-10 000	10 000	0	0	0			-20 000
Menot		-10 000	10 000	0	0	0			-20 000
Tulot		0	0	0	0	0			0
9436	Jv-pumpp.ja bioroottorin uusim	0	-30 000	-30 000	-20 699	9 301	31,0%	69,0%	0
Menot		0	-30 000	-30 000	-20 699	9 301	31,0%	69,0%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9440	Laidunal.vesi-ja viem.linj.pk	0	0	0	0	0			-52 613

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2020

Menot		0	0	0	0	0			-52 613
Tulot		0	0	0	0	0			0
9449	Leikkikentät, K	0	0	0	0	0			-26 657
Menot		0	0	0	0	0			-26 657
Tulot		0	0	0	0	0			0
9467	Sahalammen kunnostus ja venevä	-13 000	0	-13 000	-12 388	612	4,71%	95,29%	-5 254
Menot		-13 000	0	-13 000	-12 388	612	4,71%	95,29%	-5 254
Tulot		0	0	0	0	0			0
9468	Venelaiturin kannen uusiminen	0	0	0	0	0			-12 339
Menot		0	0	0	0	0			-12 339
Tulot		0	0	0	0	0			0
113	**KI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä**	**-133 000**	**-20 000**	**-153 000**	**-143 087**	**9 913**	**6,48%**	**93,52%**	**-342 990**
Menot		**-133 000**	**-20 000**	**-153 000**	**-143 087**	**9 913**	**5,73%**	**93,52%**	**-342 990**
Tulot		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Rahoitusosuudet		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
116	**KI / Koneet ja kalusto**								
9132	Koskenhelmi, koneet ja laitt,K	-8 000	0	-8 000	0	8 000	100,0%	0,0%	0
Menot		-8 000	0	-8 000	0	8 000	100,0%	0,0%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
116	**KI / Koneet ja kalusto yhteensä**	**-8 000**	**0**	**-8 000**	**0**	**8 000**	**100,0%**	**0,0%**	**0**
Menot		**-8 000**	**0**	**-8 000**	**0**	**8 000**	**100,0%**	**0,0%**	**0**
Tulot		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Rahoitusosuudet		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
10	**Korvausinvestoinnit yhteensä**	**-350 000**	**-20 000**	**-370 000**	**-182 077**	**187 923**	**50,79%**	**49,21%**	**-489 045**
Menot		**-350 000**	**-20 000**	**-370 000**	**-241 257**	**128 743**	**29,94%**	**65,2%**	**-489 045**

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2020

Tulot		**0**	**0**	**0**	**59 180**	**59 180**			**0**
Rahoitusosuudet		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit		**0**	**0**	**0**	**59 180**	**59 180**			**0**
30	**Uusinvestoinnit**								
310	**UI / Maa- ja vesialueet**								
9550	Kiinteä omaisuus/maa-alueet	10 000	0	10 000	-2 688	-12 688	-126,88%	-26,88%	-44 218
Menot		0	0	0	-3 548	-3 548			-51 297
Tulot		10 000	0	10 000	860	-9 140	-91,4%	8,6%	7 079
Pysyvien vastaavien myynnit		10 000	0	10 000	860	-9 140	-91,4%	8,6%	7 079
310	**UI / Maa- ja vesialueet yhteensä**	**10 000**	**0**	**10 000**	**-2 688**	**-12 688**	**-126,88%**	**-26,88%**	**-44 218**
Menot		**0**	**0**	**0**	**-3 548**	**-3 548**			**-51 297**
Tulot		**10 000**	**0**	**10 000**	**860**	**-9 140**	**-91,4%**	**8,6%**	**7 079**
Rahoitusosuudet		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit		**10 000**	**0**	**10 000**	**860**	**-9 140**	**-91,4%**	**8,6%**	**7 079**
313	**UI / Kiinteät rakent. ja lait.**								
9437	Vennonmäen pohjavedenottamo, U	0	0	0	0	0			-8 823
Menot		0	0	0	0	0			-8 823
Tulot		0	0	0	0	0			0
313	**UI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**-8 823**
Menot		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**-8 823**
Tulot		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Rahoitusosuudet		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
316	**UI / Koneet ja kalusto**								
9443	Ruohonleikkuri, U, Pv	0	0	0	0	0			0
Menot		0	0	0	0	0			0
Tulot		0	0	0	0	0			0
9463	Koulun keittiön laitteiden uus	-8 000	0	-8 000	0	8 000	100,0%	0,0%	-7 993

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2020

Menot		-8 000	0	-8 000	0	8 000	100,0%	0,0%	-7 993
Tulot		0	0	0	0	0			0
9560	ATK-hankinnat, U	-30 000	0	-30 000	-29 975	25	0,08%	99,92%	0
Menot		-30 000	0	-30 000	-29 975	25	0,08%	99,92%	0
Tulot		0	0	0	0	0			0
316	**UI / Koneet ja kalusto yhteensä**	**-38 000**	**0**	**-38 000**	**-29 975**	**8 025**	**21,12%**	**78,88%**	**-7 993**
Menot		**-38 000**	**0**	**-38 000**	**-29 975**	**8 025**	**21,12%**	**78,88%**	**-7 993**
Tulot		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Rahoitusosuudet		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
320	**UI / Osakkeet ja osuudet**								
9570	Käyttöomaisuuden osto/osakkeet	0	0	0	420	420			-500
Menot		0	0	0	0	0			-500
Tulot		0	0	0	420	420			0
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	420	420			0
320	**UI / Osakkeet ja osuudet yhteensä**	**0**	**0**	**0**	**420**	**420**			**-500**
Menot		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**-500**
Tulot		**0**	**0**	**0**	**420**	**420**			**0**
Rahoitusosuudet		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit		**0**	**0**	**0**	**420**	**420**			**0**
30	**Uusinvestoinnit yhteensä**	**-28 000**	**0**	**-28 000**	**-32 243**	**-4 243**	**-15,15%**	**115,15%**	**-61 534**
Menot		**-38 000**	**0**	**-38 000**	**-33 524**	**4 476**	**11,78%**	**88,22%**	**-68 613**
Tulot		**10 000**	**0**	**10 000**	**1 280**	**-8 720**	**-87,2%**	**12,8%**	**7 079**
Rahoitusosuudet		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit		**10 000**	**0**	**10 000**	**1 280**	**-8 720**	**-87,2%**	**12,8%**	**7 079**

		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2020

RAPORTTI YHTEENSÄ	**-378 000**	**-20 000**	**-398 000**	**-214 320**	**183 680**	**46,15%**	**53,85%**	**-550 579**
Menot	**-388 000**	**-20 000**	**-408 000**	**-274 780**	**133 220**	**28,47%**	**67,35%**	**-557 658**
Tulot	**10 000**	**0**	**10 000**	**60 460**	**50 460**	**504,6%**	**604,6%**	**7 079**
Rahoitusosuudet	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			**0**
Pysyvien vastaavien myynnit	**10 000**	**0**	**10 000**	**60 460**	**50 460**	**504,6%**	**604,6%**	**7 079**

Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta

KÄYTTÖTALOUSOSA		Sitovuus	Talousarvio 2020	TA muutokset	TA muut. Jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama
Tarkastuslautakunta							
Tarkastustoimi	**toimintakate**	**N**	**-19 421**	**0**	**-19 421**	**-17 374**	**2 047**
Kunnanhallitus							
Yleishallinto	toimintakate	N	-482 286		-482 286	-385 421	96 865
Maankäytön hallinta	toimintakate	N	113 350		113 350	117 161	3 811
Työllisyyden hoito	toimintakate	N	-390 774		-390 774	-308 261	82 513
Terveystoimi	toimintakate	N	-3 702 970		-3 702 970	-3 669 329,00	33 641
Sosiaalitoimen ostopalvelut	toimintakate	N	-2 794 697		-2 794 697	-2 630 410,00	164 287
	toimintakate	**N**	**-7 257 377**	**0**	**-7 257 377**	**-6 876 260**	**381 117**
Sivistyslautakunta							
Sivistystoimen hallinto	toimintakate	N	-102 811		-102 811	-97 775	5 036
Peruskoulutus	toimintakate	N	-1 434 963		-1 434 963	-1 241 964	192 999
Muu koulutus	toimintakate	N	-30 550		-30 550	-28 098	2 452
Kirjasto	toimintakate	N	-116 172		-116 172	-104 786	11 386
Lasten päivähoito	toimintakate	N	-460 697		-460 697	-411 286	49 411
	toimintakate	**N**	**-2 145 193**	**0**	**-2 145 193**	**-1 883 909**	**261 284**
Vapaa-aikalautakunta							
Vapaa-aikatoimen hallinto	toimintakate	N	-35 045		-35 045	-28 927	6 118
Kulttuuritoimi	toimintakate	N	-9 501		-9 501	-4 184	5 317
Liikuntatoimi	toimintakate	N	-215 313		-215 313	-148 022	67 291
Nuorisotoimi	toimintakate	N	-47 341		-47 341	-35 949	11 392
	toimintakate	**N**	**-307 200**	**0**	**-307 200**	**-217 082**	**90 118**
Tekninen lautakunta							
Teknisen toimen hallinto	toimintakate	N	-202 520		-202 520	-168 904	33 616
Yleiset alueet	toimintakate	N	-181 443		-181 443	-175 398	6 045
Kiinteistöt	toimintakate	N	317 546		317 546	400 246	82 700
Palo- ja pelastustoimi	toimintakate	N	-154 090		-154 090	-135 919	18 171
Kaukolämpölaitos	toimintakate	N	44 330		44 330	55 866	11 536
Vesi- ja viemärilaitos	toimintakate	N	-15 276		-15 276	15 602	30 878
	toimintakate	**N**	**-191 453**	**0**	**-191 453**	**-8 507**	**182 946**
KÄYTTÖTALOUS YHT.	**toimintakate**	**N**	**-9 920 644**	**0**	**-9 920 644**	**-9 003 132**	**917 512**
TULOSLASKELMAOSA							
Verotulot		B	4 757 000		4 757 000	4 642 253	-114 747
Valtionosuudet		B	5 391 821		5 391 821	5 745 011	353 190
Korkotulot		B	13 500		13 500	8 111	-5 389
Muut rahoitustuotot		B	80 320		80 320	111 494	31 174
Korkomenot		B	0		0	0	0
Muut rahoituskulut		B	0		0	-1 206	-1 206
Satunnaiset tuotot		B			0		0
Satunnaiset kulut		B			0		0
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ			**10 242 641**	**0**	**10 242 641**	**10 505 663**	**263 022**

INVESTOINTIOSA						
Maa- ja vesialueet						
Kiinteä omaisuus/maa- ja vesialueet	N	10 000	0	10 000	-2 688	-12 688
Rakennukset						
Kunnanvirasto	N	-8 000		-8 000	0	8 000
Vanh.vuokratalo Wellamo, sauna	N	-20 000		-20 000	-10 973	9 027
Kattilalaitos, korjaukset	N	-30 000		-30 000	-9 332	20 668
Liikuntatalon katon korjaus	N	-8 000		-8 000	-5 925	2 075
Vanhustentalot, huoneistojen korjaus	N	-50 000	-20 000	-70 000	-60 763	9 237
Koskenhelmen ikkunat ym	N	-20 000	20 000	0	0	0
Koskenhelmen yl.tilojen korjaus	N	-50 000		-50 000	0	50 000
Vanhustentalot, ulko-ovien ja	N	-15 000		-15 000	-11 177	3 823
Vanhustentalot, talojen raput	N	-8 000		-8 000	0	8 000
Teollisuushalli II, myynti	N	0		0	59 180	59 180
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Urheilukentän katsomon peruskorj.	N	-10 000		-10 000	-10 000	0
Kaavatiet ja maankäyttö	N	-20 000		-20 000	-20 000	0
Katuvalot	N	-80 000		-80 000	-80 000	0
Jätevedenpuhistamon ulkoaltaan peruskorj.	N	-10 000	10 000	0	0	0
Jv-pumpp. ja bioroottorin uusiminen	N	0	-30 000	-30 000	-20 699	9 301
Sahalammen kunnostus ja veneväylän merkintä	N	-13 000		-13 000	-12 388	612
Koneet ja kalusto						
Koskenhelmi, koneet ja laitteet	N	-8 000		-8 000	0	8 000
Koulun keittiön laitteden uusiminen	N	-8 000		-8 000	0	8 000
ATK-hankinnat	N	-30 000		-30 000	-29 975	25
Osakkeet ja osuudet	N	0	0	0	420	420
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		**-378 000**	**-20 000**	**-398 000**	**-214 320**	**183 680**
RAHOITUSOSA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	B	0		0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	B	0		0	24 612	24 612
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	0		0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					314 249	314 249
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ		**0**	**0**	**0**	**338 861**	**338 861**
YHTEENSÄ	Rahavarojen muutos	**-56 003**	**-20 000**	**-76 003**	**1 627 072**	**1 703 075**

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1. Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätös v. 2020 on laadittu Kirjanpitolautakunnan Kuntajaoston antamien ohjeiden "Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta" (30.10.2020) ja "Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista" (13.10.2020) sekä niihin sen jälkeen tehtyjen päivitysten mukaisesti.

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet
Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus
Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 13.11.2012 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on poistoaikoja tarkistettu 1.1.2013 jälkeen valmistuvien investointien osalta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmanpoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus
Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Kunnalla ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

2) Esittämistapamuutokset
Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin
Ei oikaisuja

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus
Tilinpäätös on vertailukelpoinen edellisen tilikauden tietoihin

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut ja virheiden korjaukset
Ei olennaisia tapahtumia

2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhteisö Enonkosken Vuokratalot Oy sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet
Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset
Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaan pitkäaikaisissa veloissa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi
Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet
Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu
Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt
Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Omistusosuudet, osuudet omasta ja vieraasta pääomasta sekä tilikauden voitosta tai tappiosta ilmoitetaan liitetiedoissa.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät
Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Konsernitilinpäätöksen laadinnassa käytetään Clausion FPM -konsernitilinpäätösohjelmaa

3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Yleishallinto	245 197,15	294 717,84	208 679,29	177 226,29
Sosiaali- ja terveyspalvelut	8 486 248,48	8 250 251,24	78 610,72	70 471,02
Opetus- ja kulttuuripalvelut	554 918,18	525 684,59	436 637,30	377 039,56
Yhdyskuntapalvelut	1 086 896,09	1 205 234,10	687 325,70	673 066,15
Muut palvelut (Vesihuoltolaitos)	121 503,39	0,00	121 503,39	124 876,33
Toimintatuotot yhteensä	*10 494 763,29*	*10 275 887,77*	*1 532 756,40*	*1 422 679,35*

7. Verotulojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Kunnan tulovero	3 472 062,81	3 579 903,51	3 472 062,81	3 579 903,51
Osuus yhteisöveron tuotosta	680 278,11	597 046,98	680 278,11	597 046,98
Kiinteistövero	489 912,51	536 077,83	489 912,51	536 077,83
Verotulot yhteensä	*4 642 253,43*	*4 713 028,32*	*4 642 253,43*	*4 713 028,32*

8. Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	5 216 360,00	5 589 811,00	5 216 360,00	5 528 640,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	1 159 782,00	1 201 238,00	1 159 782,00	1 201 238,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00	0,00	0,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00	0,00	0,00	0,00
Yleinen valtionosuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Koulutuskuntayhtymän valtionosuus	584 581,24	498 188,45	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-347 514,00	-342 872,00	-347 514,00	-342 872,00
Verotulomenetysten kompensaatio	876 165,00	61 171,00	876 165,00	61 171,00
Valtionosuudet yhteensä	*6 329 592,24*	*5 745 127,45*	*5 745 011,00*	*5 246 939,00*

9. Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2020	**2019**
Asiakaspalvelujen ostot	6 348 704,35	6 284 351,33
Muiden palvelujen ostot	892 945,44	1 033 713,66
Kaupungin / Kunnan palvelujen ostot yhteensä	*7 241 649,79*	*7 318 064,99*

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Enonkosken kunta tukee valtuustoryhmiä vain luovuttamalla vastikkeetta kunnantalon kokoustiloja ja niiden laitteistoa ryhmien omien kokousten pitämiseen.

11. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.
Kunnanvaltuusto on hyväksynyt uuden poistosuunnitelman 13.11.2012 § 43. Uusittu poistosuunnitelma on otettu käyttöön vuoden 2013 alusta alkaen niin, että poistoaikojen muutokset koskevat vuoden 2013 alusta alkaen ja sen jälkeen valmistuvia investointeja. Vanhat investoinnit poistetaan vanhoilla poistoperusteilla loppuun.

Poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten sijoitusten poistosuunnitelma

PYSYVÄT VASTAAVAT	**Poisto 1.1.1997-** (tasapoisto/ menojäännöspoisto)	KILA:n kuntajaoston suositus	**Poisto 1.1.2013-** (tasapoisto/ menojäännöspoisto)
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot		2-5 vuotta	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	5-20 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	5 vuotta	2-5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	2-5 vuotta	2 vuotta
Muut	5 vuotta	2-5 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	-	ei poistoaikaa	-
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 vuotta	20-50 vuotta	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 vuotta	20-30 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta	10-20 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajanrakennukset	30 vuotta	20-30 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	50 vuotta	30-50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 %	15-20 %	20 %
Sillat, laiturit, uimalat	10 %	10-25%	20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	10 %	10-20%	20 %
Vedenjakeluverkosto	7 %	7-10 %	10 %
Viemäriverkko	7 %	7-10 %	10 %
Kaukolämpöverkko	10 %	10-15 %	15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 %	15-20 %	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	20 %	20-22 %	20 %
Maakaasuverkko	12 %	12-15 %	12 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 %	15-20 %	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 %	15-25 %	20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 %	15-20 %	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	20 %	20-25 %	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	20-25 %	25 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	20 vuotta	15-20 vuotta	20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	15 vuotta	8-15 vuotta	15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	10 vuotta	4-7 vuotta	5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	10 vuotta	5-10 vuotta	7 vuotta
Muut raskaat koneet	15 vuotta	10-15 vuotta	12 vuotta
Muut kevyet koneet	10 vuotta	5-10 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	15 vuotta	5-15 vuotta	10 vuotta
Atk-laitteet	5 vuotta	3-5 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	3-5 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen	käytön mukainen	käytön mukainen
Arvo- ja taide-esineet	-	ei poistoaikaa	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-	ei poistoaikaa	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	-	ei poistoaikaa	-

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 8 000,00 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Tilikauden aikana tehdyt saneeraustyöt asuinrakennuksissa ja laitosrakennuksissa on liitetty vanhaan poistopohjaan, koska niillä ei ole katsottu olevan taloudellista käyttöikää huomattavasti pidentävää vaikutusta.
Jos rakennuksen poistoaika on päättymässä, peruskorjauksen poistoksi on merkitty ½ uudisrakennuksen poistoajasta.

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	78 537,61	125 647,77	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-15 471,58	-47 110,17	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	63 066,03	78 537,61	0,00	0,00

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	2 480,00	421,20	2 480,00	421,20
Rakennusten luovutusvoitot	17 070,38	0,00	17 070,38	0,00
Muut luovutusvoitot	50 561,28	202,77	50 387,63	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	*70 111,66*	*623,97*	*69 938,01*	*421,20*
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	839,00	0,00	839,00	0,00
Rakennusten luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	*839,00*	*0,00*	*839,00*	*0,00*

14. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,00	18,35	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeiden myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut satunnaiset tuotot	5 681,23	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	*5 681,23*	*18,35*	*0,00*	*0,00*
Satunnaiset kulut				
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2020	**2019**
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	99 822,53	89 240,84
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	*99 822,53*	*89 240,84*

16. Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2020	**2019**
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos		
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
Ei ilmoitettavaa	*0,00*	*0,00*

4. Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

	Kunta	
	2020	**2019**
Edellisellä tilikaudella liikkeelle lasketun joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskukuluja on aktivoitu muihin pitkävaikutteisiin menoihin. Aktivoitujen menojen määrästä on jäljellä:	0,00	0,00
Ei ilmoitettavaa		

18. Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset yhteensä	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Ei ilmoitettavaa				

19. Pysyvien vastaavien erittelyt

Aineettomat hyödykkeet

Kunta

	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	16 134,15	0,00	0,00	16 134,15
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-16 134,15	0,00	0,00	-16 134,15
Arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Olennaiset lisäpoistot					
Erittely olennaisista lisäpoistoista					0,00

Aineelliset hyödykkeet

Kunta

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	716 297,25	4 593 111,60	1 057 875,63	62 977,32	12 614,10	80 909,75	6 523 785,65
Lisäykset tilikauden aikana	3 548,39	92 244,46	130 699,01	0,00	0,00	48 288,41	274 780,27
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-860,00	-59 179,62	0,00	0,00	0,00	0,00	-60 039,62
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	75 655,75	0,00	0,00	-75 655,75	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-356 757,95	-175 867,51	-24 471,30	0,00	0,00	-557 096,76
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	**718 985,64**	**4 269 418,49**	**1 088 362,88**	**38 506,02**	**12 614,10**	**53 542,41**	**6 181 429,54**
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	**718 985,64**	**4 269 418,49**	**1 088 362,88**	**38 506,02**	**12 614,10**	**53 542,41**	**6 181 429,54**
Olennaiset lisäpoistot							
Erittely olennaisista lisäpoistoista							0,00

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	118 274,60	114 726,21	31 935,53	28 387,14
Muut maa- ja vesialueet	716 841,97	715 030,68	687 050,11	687 910,11
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Maa- ja vesialueet yhteensä	*835 116,56*	*829 756,88*	*718 985,64*	*716 297,25*

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Kunta

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteysyhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	715 537,95	39 402,73	827 605,54	515 290,04	2 097 836,26
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-420,47	-420,47
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	**715 537,95**	**39 402,73**	**827 605,54**	**514 869,57**	**2 097 415,79**
Arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset				0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	**715 537,95**	**39 402,73**	**827 605,54**	**514 869,57**	**2 097 415,79**

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset

Kunta

	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	261 131,93	0,00	41 261,65	302 393,58
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	-24 612,02	0,00	0,00	-24 612,02
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	**0,00**	**236 519,91**	**0,00**	**41 261,65**	**277 781,56**
Arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,00**	**236 519,91**	**0,00**	**41 261,65**	**277 781,56**

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky	662 833,79			662 833,79	674 161,99	-11 328,20
Vaalijalan kuntayhtymä	15 094,19			15 094,19	15 111,41	-17,22

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20.-22. Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja osakkuusyhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt						
Enonkosken Vuokratalot Oy	0707067-7	100,00	100,00	952 111,17	583 280,71	5 535,72
Kuntayhtymät						
Etelä-Savon maakuntaliitto	0215839-7	1,09	1,09	12 581,59	6 670,17	2 699,71
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	0207390-8	3,69	3,69	623 810,23	96 482,02	122 704,86
Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky	0215925-0	4,19	4,19	719 625,10	1 728 367,46	17 718,07
Itä-Suomen päihdehuollon ky	0207252-6	0,34	0,34	4 651,25	146,49	-535,93
Vaalijalan kuntayhtymä	0207327-0	0,72	0,72	140 000,76	209 514,12	52 107,96
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
As Oy Enonkosken Rinnetie	0359196-9	34,64	34,64	ei tietoa		

23. Saamisten erittely

	Kunta			
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 503,60	0,00	1 435,24
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	*0,00*	*1 503,60*	*0,00*	*1 435,24*

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	1 096,02	0,00	967,59
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	75 326,49	0,00	205 462,79
Yhteensä	*0,00*	*76 422,51*	*0,00*	*206 430,38*
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Saamiset yhteensä	*0,00*	*77 926,11*	*0,00*	*207 865,62*

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Verosaamiset	0,00	32,11	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	13 345,31	17 197,65	0,00	0,00
Ennakkomenot	24 053,57	415,57	0,00	0,00
Kuntalaskutus	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion tuet ja avustukset	5 135,27	5 516,14	0,00	1 475,25
EU-tuet ja -avustukset	14 127,31	14 494,03	0,00	0,00
Muut tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokrasaamiset	0,00	46,90	0,00	0,00
Koulutuskorvaukset	135,79	167,08	0,00	0,00
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	72 359,61	196 853,04	75 326,49	205 462,79
Saamiset vakuutuslaitoksilta	0,00	33 339,54	0,00	12 976,85
Muut siirtosaamiset	67 567,34	52 297,30	7 345,65	0,00
Yhteensä	*196 724,19*	*320 359,35*	*82 672,14*	*219 914,89*

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Peruspääoma 1.1.	5 000 091,53	5 000 091,53	5 000 091,54	5 000 091,54
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	5 000 091,53	5 000 091,53	5 000 091,54	5 000 091,54
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 3 1.1.	18 522,15	18 522,15	8 989,72	8 989,72
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 3 31.12.	18 522,15	18 522,15	8 989,72	8 989,72
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	18 522,15	18 522,15	8 989,72	8 989,72
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	6 931 111,32	6 658 890,20	6 025 877,04	5 863 461,91
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset (ky ylijäämän palautus ja muutos)	-10 655,13	0,00	0,00	0,00
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	6 920 456,19	6 658 890,20	6 025 877,04	5 863 461,91
Tilikauden yli-/alijäämä	1 126 406,56	272 221,12	929 300,56	162 415,13
Oma pääoma yhteensä	*13 065 476,44*	*11 949 725,01*	*11 964 258,86*	*11 034 958,30*

Tilikauden ylijäämään vaikuttavat erät, jotka eivät ole kunnan varsinaisesta toiminnasta syntyneitä ylijäämiä

Aloittavan taseen muodostaminen	v. 1997	rahastojen purku	1 980 726
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	v. 1997-2008		176 081
Osakekaupat myyntivoitot	v. 2010		88 743
Savonlinnan seudun ky:n purkaminen	v. 2013		-43 992
Pääomalainojen alaskirjaus	v. 2014		-150 000
Rakennusten luovutussopimus	v. 2017		260 809
			2 312 367

26. Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoero		
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Ei ilmoitettavaa	*0,00*	*0,00*

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purun vaikutus konsernin lukuihin

	Konserni	
	2020	2019
Laskennallisten verovelkojen muutos	3 020,00	-3 511,80
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	16 155,55	2 564,66
Varausten lisäys (-)	23 000,00	17 559,00
Varausten vähennys (+)	-55 732,27	-3 338,45
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	434 649,82	421 376,41
Yritysostot	0,00	0,00
Vähemmistöosuus 1.1.	0,00	0,00
Yrityskaupat ja tytäryhtiöiden omistusosuuksien muutokset	0,00	0,00
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	0,00	0,00
Poistoero	-40 843,54	-24 687,99
Vapaaehtoiset varaukset	-473 820,71	-506 552,98
Laskennallinen verovelka, 1.1.	0,00	0,00
Laskennallinen verovelka, tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	0,00	0,00

27. Pitkäaikaiset velat

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	122 297,94	123 690,68	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat konserniyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	*122 297,94*	*123 690,68*	*0,00*	*0,00*

28. Joukkovelkakirjalainat

	Kunta	
	2020	2019
Ei ilmoitettavaa		

29. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksu	63 066,03	78 537,61	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	*63 066,03*	*78 537,61*	*0,00*	*0,00*

30. Vieras pääoma

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Pääomalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	475,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*475,00*
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Pääomalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	585 535,05	0,00	601 280,12
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	44 099,90	0,00	0,00
Yhteensä	*0,00*	*629 634,95*	*0,00*	*601 280,12*
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteysyhteisöille				
Pääomalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*

31. Sekkitililimiitti

	Kunta	
	2020	2019
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	0,00	0,00
- siitä käyttämättä oleva määrä		

32. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Muut velat				
Liittymismaksut	2 598,05	2 598,05	2 598,05	2 598,05
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	*2 598,05*	*2 598,05*	*2 598,05*	*2 598,05*

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Jaksotetut henkilöstökulut	0,00	5 238,67	0,00	0,00
Lomapalkkajaksotukset	805 612,14	779 964,70	243 144,40	209 179,53
Siirtyvät korot	592,00	685,84	0,00	0,00
Korkojaksotukset	1 449,33	1 713,21	0,00	0,00
Tuloennakot	35 082,21	31 183,45	0,00	0,00
Vakuutusmaksujen jaksotukset	70 352,24	67 181,57	68 789,01	67 181,57
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	42 251,93	0,00	44 099,90	0,00
Valtionosuusennakot	76 511,99	26 210,83	76 511,99	26 210,83
Muut siirtovelat	135 102,99	132 576,55	10 279,88	9 029,42
Yhteensä	*1 166 954,82*	*1 044 754,81*	*442 825,18*	*311 601,35*

5. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34. Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	281 542,67	373 261,73	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 610 345,90	2 610 345,90	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	*2 610 345,90*	*2 610 345,90*	*0,00*	*0,00*

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet yhteensä	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*

35.-37. Vakuudet ja takaukset

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Irtaimistokiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Talletukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset			0,00	0,00
Irtaimistokiinnitykset			0,00	0,00
Pantatut arvopaperit			0,00	0,00
Takaukset			286 760,41	286 760,41
Muut			0,00	0,00
Yhteensä			*286 760,41*	*286 760,41*

Omistusyhteysyhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Irtaimistokiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Irtaimistokiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset	133 840,00	133 840,00	133 840,00	133 840,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	*133 840,00*	*133 840,00*	*133 840,00*	*133 840,00*

38. Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Toimitilojen vuokravastuut	32 462,06	25 549,39	0,00	0,00
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	50 114,06	46 689,23	40 521,72	38 280,51
Maa-aluiden vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut vuokravastuut	332 610,89	377 168,14	10 284,00	10 164,00
Vuokravastuut yhteensä	415 187,01	449 406,77	50 805,72	48 444,51
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	244 882,37	293 824,61	28 280,28	29 356,48
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)	0,00	0,00	0,00	0,00
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00

39.-40. Vastuusitoumukset

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			286 760,41	286 760,41
Jäljellä oleva pääoma			51 393,51	65 393,51
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	0,00	0,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	133 840,00	133 840,00	133 840,00	133 840,00
Jäljellä oleva pääoma	108 028,00	108 028,00	108 028,00	108 028,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2020	**2019**
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	9 078 712,00	8 458 514,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	5 657,00	5 565,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Sitoumukset avustukseen	0,00	89 436,26	0,00	0,00
Muut sopimusvastuut	107 582,63	107 827,26		1 491,33
Sopimusvastuut yhteensä	*107 582,63*	*197 263,52*	*0,00*	*1 491,33*
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			1 705 729,67	1 222 500,15
Arvonlisäveron palautusvastuu	495 656,15	554 686,46	247 582,42	281 197,86
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	99 134,58	0,00	0,00	0,00

8. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	Kunta	
	2020	**2019**
Yleishallinto	5	6
Sosiaali- ja terveystoimi	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimi	37	39
Yhdyskuntapalvelut	10	10
Muut palvelut	0	0
Liiketoiminta	0	0
Yhteensä	*52*	*55*

43. Henkilöstökulut

	Kunta	
	2020	**2019**
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 444 879,29	2 446 094,71
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	*2 444 879,29*	*2 446 094,71*

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2020	**2019**
Suomen Keskusta	1 733,50	1 767,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	211,80	262,80
Suomen Kristillisdemokraatit	113,00	191,00
Perussuomalaiset	59,00	78,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	*2 117,30*	*2 298,80*

45. Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta	
	2020	**2019**
Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastus	-4 027,00	-4 489,00
Tilintarkastajan muut toimeksiannot	-2 799,75	-2 948,00
Veroneuvonta	0,00	0,00
Muut palvelut	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	*-6 826,75*	*-7 437,00*

46. Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Enonkosken Vuokratalot Oy:lle lainaa niin, että siitä on 31.12.2020 avoimena 217 083,27 euroa. Lisäksi yhtiölle on annettu pääomalaina 19 436,64 €. Kunta fuusioi 1.1.2017 alusta 7 eri asunto-osakeyhtiötä yhteen kiinteistöosakeyhtiöön. Tämä lainasaaminen koostuu näille asunto-osakeyhtiöille myönnetyistä lainoista, ennen kuntalain 2015 voimaantuloa. Lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Vuokratalot Oy on lyhentänyt lainoja vuoden 2020 aikana 24 612,02 euroa.

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu 11.6.2019 johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden (6) kuukauden varsinaista palkkaa vastaava erokorvaus.
Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Enonkosken kunnan vesi- ja viemärilaitos / Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2020

ulkoinen

Kirjanpidollinen taseyksikkö

	2020	2019	muutos
Liikevaihto	**138 974,93**	**148 680,87**	***-9 705,94***
Valmistus omaan käyttöön	**0,00**	**160,50**	***-160,50***
Liiketoiminnan muut tuotot	**153,90**		
Muut tuet ja avustukset	**0,00**	**263,48**	***-263,48***
Materiaalit ja palvelut	**-93 576,56**	**-112 252,46**	***18 675,90***
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-33 550,74	-43 481,45	*9 930,71*
Palvelujen ostot	-60 025,82	-68 771,01	*8 745,19*
Henkilöstökulut	**-18 159,36**	**-17 069,64**	***-1 089,72***
Palkat ja palkkiot	-15 221,28	-11 139,61	*-4 081,67*
Henkilösivukulut	-2 938,08	-5 930,03	*2 991,95*
Eläkekulut	-2 584,06	-5 620,01	
Muut henkilösivukulut	-354,02	-310,02	
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-53 095,82	-51 234,11	*-1 861,71*
Arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	-11 790,64	-5 538,51	*-6 252,13*
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**-37 493,55**	**-36 989,87**	**-657,58**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-37 493,55**	**-36 989,87**	***-657,58***

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	-54,6	-34,9
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-54,6	-34,9
Voitto, %	-27,0	-24,9

Enonkosken kunnan vesi- ja viemärilaitos / Rahoituslaskelma v. 2020

Kirjanpidollinen taseyksikkö

	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeylijäämä	-37 493,55	-36 989,87
Poistot ja arvonalentumiset	53 095,82	51 234,11
	15 602,27	**14 244,24**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-20 699,01	-81 435,46
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	**-20 699,01**	**-81 435,46**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-5 096,74**	**-67 191,22**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muilta	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos (koroton)	4 439,79	125 402,50
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta, lis-/väh+	2 103,05	-3 440,13
Korott.velkojen muutos muilta lis+/väh-	-1 446,10	-54 771,15
Rahoituksen rahavirta	**5 096,74**	**67 191,22**
Rahavarojen muutos	**0,00**	**0,00**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.2018		
Rahavarat 1.1.2018		
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-259 159	-297 346
Investointien tulorahoitus, %	75,4	17,5
Lainanhoitokate		

Enonkosken kunnan vesi- ja viemärilaitos / Tase 31.12.2020

Kirjanpidollinen taseyksikkö

	31.12.2020	31.12.2019	muutos
VASTAAVAA			
PYSYVVÄT VASTAAVAT	**517 180,37**	**549 577,18**	**-32 396,81**
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	9 427,52	9 427,52	0,00
Rakennukset	108 600,14	114 315,94	-5 715,80
Kiinteät rakenteet ja laitteet	351 205,62	375 015,82	-23 810,20
Koneet ja kalusto	6 685,44	9 556,25	-2 870,81
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00	0,00
Sijoitukset / Muut saamiset			
Liittymismaksut	41 261,65	41 261,65	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**12 153,57**	**14 256,62**	**-2 103,05**
Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset	12 153,57	14 256,62	-2 103,05
Myyntisaamiset	10 493,37	14 256,62	-3 763,25
Muut saamiset	1 660,20		
	529 333,94	**563 833,80**	**-34 499,86**
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	**49 884,20**	**87 377,75**	**-37 493,55**
Peruspääoma/ jäännöspo	423 456,13	423 456,13	0,00
Edell.tilikausien yli/alijäämä	-336 078,38	-299 088,51	-36 989,87
Tilikauden yli/alijäämä	-37 493,55	-36 989,87	-503,68
VIERAS PÄÄOMA	**479 449,74**	**476 456,05**	**2 993,69**
Pitkäaikainen			
Liittymismaksut ja muut velat	2 598,05	2 598,05	
Lyhytaikainen			
Ostovelat	2 923,60	4 369,70	-1 446,10
Korottomat velat kunnalta	472 148,09	467 708,30	4 439,79
Muut velat	1 780,00	1 780,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00
	529 333,94	**563 833,80**	**-34 499,86**

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	9,4	15,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	344,6	320,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-374	-336
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainat ja vuokravastuut 31.12.,1000	0	0
Lainasaamiset 31.12.,1000 €	0	0

Enonkosken kunnan kiinteistöt, vastuualue 4200

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2020, ulkoinen

Kilpailulain mukainen eriyttäminen

	1.1.-31.12.2020
Liikevaihto	**223 360,37**
Valmistus omaan käyttöön	5 794,62
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00
Tuet ja avustukset	0,00
Materiaalit ja palvelut	**-93 341,46**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-56 966,68
Palvelujen ostot	-36 374,78
Henkilöstökulut	**-56 745,94**
Palkat ja palkkiot	-46 136,11
Henkilösivukulut	-10 609,83
Eläkekulut	-9 504,07
Muut henkilösivukulut	-1 105,76
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-72 067,64
Arvonalentumiset	
Liiketoiminnan muut kulut	-11 985,04
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**-4 985,09**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-4 985,09**

Enonkosken kunnan kaukolämpölaitos, tulosyksikkö 4400

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2020, ulkoinen

Kilpailulain mukainen eriyttäminen

	1.1.-31.12.2020
Liikevaihto	**127 488,54**
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00
Tuet ja avustukset	0,00
Materiaalit ja palvelut	**-98 180,19**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-96 286,52
Palvelujen ostot	-1 893,67
Henkilöstökulut	**-15,02**
Palkat ja palkkiot	-12,56
Henkilösivukulut	-2,46
Eläkekulut	-2,17
Muut henkilösivukulut	-0,29
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-664,15
Arvonalentumiset	
Liiketoiminnan muut kulut	-5 033,01
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**23 596,17**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**23 596,17**

Allekirjoitukset ja merkinnät

Enonkoskella 30. päivänä maaliskuuta 2021

Enonkosken kunnanhallitus

Puheenjohtaja

Lauri Niiranen

Jäsenet:

Marja Laitinen

Kati Laukkanen

Jonna Malmstedt

Keijo Männynsalo

Juha Nousiainen

Kari Turunen

Kunnanjohtaja

Minna Laurio

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Enonkoskella 11 / 5 2021

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Taina Törrönen
HT, JHT

Luettelo kirjanpitokirjoista ja kirjanpidon säilytyksestä

Päiväkirja
Pääkirja
Käyttöomaisuuskirjanpito
Myyntilaskut – ja reskontra
Ostolaskut – ja reskontra
Maksuliikenne/tiliotteet
Palkkaluettelot

Asiakirjat säilytetään sähköisenä järjestelmässä

Tasekirja
Tase-erittelyt

Asiakirjat säilytetään paperimuotoisina

Luettelo käytetyistä tositelajeista

ALKUSA	Alkusaldot	1001-	
BUD	Talousarvio	2001-	
BUDL	Lisämääräraha	3001-	
MUIST1	Muistio, ulk. RD	10001-	(Excel-tositteet, liitteet mapissa)
MUIRO2	Muistio, ulk. Rondo	15001-	
MUIRS2	Muistio, sis. Rondo	25001-	
KOMTOS	Käyttöomaisuus (esijärj.)	34001-	
KOMMUI	Käyttöomaisuuden muistiot	39001-	
SISROP	Sisäiset laskut, Rondo	40001-	
PANKKI	Pankkien tiliotteet	101001-	
PALKAT	Palkkatositteet	100001-	
MATKAT	Matkalaskut	113001-	
OSTOT	Ostolaskut	8000001-	
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	8990001-	
VANHAT	Vanhat saldot 2017	6001-	

Myyntireskontran tositteet / laskulaji

YMR10	Liikuntapalvelut	10000001-
YMR11	Yleislaskutus hallinto	11000001-
YMR18	Lainat	18000001-
YMR24	Vesihuolto	24000001-
YMR 27	Vuokrat	27000001-
YMR35	Kaukolämpölaskut	35000001-
YMR37	Yhdyskuntapalvelut	37000001-
YMR38	Yleislaskutus tekninen	38000001-
YMR44	Yleislaskutus sivistystoimi	44000001-
YMR55	Aamu- ja iltapäivätoiminta	55000001-
YMR60	Rakennusvalvonta	60000001-
YMR79	Esij. Päivähoito	79000001-
YMRHYV	MR Hyvityslaskut	
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001-
YMRVII	MR Viitesuoritukset	5210001-
YMRHYV	MR Hyvityslaskujen kuittaus	5310001-